Otroci dali duška ustvarjalnosti

16

Na Občinah srečanje SDGZ in ZKB o posledicah finančne krize

6

Boris Pahor nastopil v Strasbourgu, v soboto pa mu bodo podelili nagrado Napoli

21

Pred stotimi leti se je rodil legendarni avstrijski dirigent Herbert von Karajan

12

Primorski dnevnik

SREDA, 5. NOVEMBRA 2008

št. 263 (19.353) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: http://www.primorski.it/ e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,90 €

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE - Američani so izbrali 44. poglavarja Bele hiše

Po prvih projekcijah Obama predsednik

Noč, v kateri se piše zgodovina

DUŠAN UDOVIČ

Časovni zamik z Združenimi državami Amerike nam v prvi jutranji uri današnega dne ni omogočil, da bi pred zaključkom redakcije objavili dokončno vest o zmagi Baracka Obame, vendar ni dvoma, da je demokratski predsedniški kandidat trdno na tej poti. Uresničuje se premik resnično epohalnih razsežnosti, ko na čelo najvplivnejše velesile na svetu prvič stopa temnopolti Afroameričan. Že v tem golem dejstvu je zgoščeno toliko simbolike, upov in pričakovanj, da je neizbežno govoriti o velikem zgodovinskem premiku. Pa ne le za ZDA, temveč za ves svet.

Amerika se je na te predsedniške volitve odzvala z izjemno udeležbo, kot je niso zabeležili morda niti v Kennedyjevih časih. Očitno je v ameriški družbi prevladala želja po spremembah, k čemur je gotovo odločilno prispevala karizma mladega demokratskega kandidata, ki je postavil v ospredje svojega programa potrebo po globokih spremembah. Gotovo je glas za Obamo tudi odraz upanja širokih slojev ameriške družbe, ki so se ob recesiji in hudi finančni krizi znašli v velikih težavah. Vsekakor pa je za Obamov uspeh zaslužna porazna Busheva politika. Ta bo najbrž ostala v zgodovini ZDA kot ena najbolj ponesrečenih vladavin, ki za sabo pušča hudo gospodarsko recesijo in s samovoljnimi vojaškimi posegi destabiliziran svet.

Izjemno zavzeto se na ameriške predsedniške volitve odziva ves svet, kar verodostojno odraža odločilno vlogo ZDA v svetovnem merilu. Z Obamo prihaja v ospredje upanje, da bo mogoče tudi v mednarodnem merilu stopiti na pot dialoga, kjer je doslej prepogosto prevladovalo orožje. Če bo danes volilni rezultat dokončno potrdil Obamovo zmago, lahko upravičeno pričakujemo novo poglavje zgodovine ZDA in odnosov v svetu.

Barack Obama

ANSA

NEW YORK - Če so prve volilne projekcije točne, so Američani za svojega 44. predsednika izbrali Baracka Obama. Dokončno potrditev bomo dočakali danes. Sicer pa so takšen rezultat napovedovale tudi vse zadnje javnomnenjske raziskave, po katerih naj bi se Obama uveljavil s prepričljivo prednostjo. V istem smislu govorijo tudi prvi objavljeni izidi, se pravi volitve v dveh mestecih v zvezni državi New Hampshire, Hart's Location in Dixville Notch. V obeh je z občutno prednostjo zmagal Obama. Tekma med temnopoltim demokratskim kandidatom in republikancem Johnom McCainom je vsekakor zvabila na volišča nenavadno število ljudi, tako da se napoveduje zgodovinski rekord. Analitiki menijo, da je tudi ta visoka udeležba koristila bolj Obami kot McCainu.

Na 3. strani

Kljukasti križi v središču Celovca

Na 5. strani

Pri RTVS komisija za Slovence v sosednjih državah

Na 5. strani

Trst: danes odprtje akademskega leta

Na 7. strani

Naravovarstveniki proti uplinjevalniku

Na 8. strani

REDIPULJA - Ob prazniku oboroženih sil in državne enotnosti

Ceremonija s predsednikom republike in polemiko

REDIPULJA - Na stopnišču monumentalne kostnice v Redipulji je včeraj potekala ena od treh osrednjih italijanskih ceremonij ob prazniku oboroženih sil in državne enotnosti. Zaradi 90-letnice konca prve svetovne vojne, ki je bila zelo krvava ravno na Krasu, se je komemoracije tokrat udeležil predsednik republike Giorgio Napolitano. Spremljala sta ga obrambni minister Ignazio La Russa in vrhovni poveljnik vojske Vincenzo Camporini. Na kraj, sredi katerega je grobnica vojvode D'Aosta, je prišel tudi Amedeo D'Aosta in med mimohodom, tako kot Napolitano, požel aplavz. Komemoracijo, na kateri so našteli okrog deset tisoč ljudi, je zaznamoval polemični nastop videmskega župana Furia Honslla.

Na 14. strani

OGLEDALO

Kakšna je cena znanja v Italiji?

ACE MERMOLJA

Šolska reforma Mariastelle Gelmini ni tujek v italijanski kulturi in politiki. Nad njo se sicer steguje Tremontijeva senca s sekiro v roki in je zato reforma v bistvu klestenje drevesa, ki si nikoli prav ne opomore.

V Italiji se je namreč od leta 1990 zvrstilo 38 šolskih reform, inovacij, dekretov, korakov naprej in nazaj, sprememb spremenjenega, skratka, reform in protireform. Z ministrico Mariastello Gelmini smo prišli do številke 42.

Naj navedemo vsaj nekaj sprememb, reform, ali kakorkoli želimo imenovati to, kar je v bistvu naredil vsak nov šolski minister: nekaj dodal, odvzel, spremenil.

Leta 1990 se je zaključilo obdobje enega samega osnovnošolskega učitelja in se je ustvaril sistem skupine treh, ki učijo v dveh razredih. Šolski pouk se je podaljšal za dve uri. Z dekretom Gelminijeve se bo šola povrnila k edinemu učitelju. Sledilo je uvajanje računalnikov in tujega jezika v osnovne šole.

Leta 1993 so črke zamenjale pisne ocene dijakov, ki so jih uvedli leta 1977. Z letom 1995 so odpravili popravne izpite na višjih srednjih šolah, ki so jih uvedli leta 1923.

Zamenjali so jih krediti in dijaki naj bi zamujeno pridobili naslednje leto. Leta 1996 so odpravili črke in ponovno uvedli pisne ocene od nezadostnega do odličnega.

Leta 1998 so odpravili na višjih srednjih šolah oceno iz vedenja, ki jo dekret Gelminijeve ponovno uvaja. Leta 2000 so ustanovili avtonomijo šol, s katero so se ravnatelji spremenili v menedžerje. Fleksibilni so postali urniki in šolski koledar. Isto leto je šola prešla v tako imenovane cikle, pomembno pa je bilo tudi enačenje državnih in zasebnih šol.

Leta 2001 so ponovno spremenili model mature, leta 2002 so uvedli vlogo »tutorja«, isto leto je država priznala posebne bone za družine, ki pošiljajo otroke v zasebne šole.

Leta 2003 so lahko starši vpisali otroke v vrtce po drugem letu starosti in v osnovno šolo pri petem letu. Sledile so razne reforme, dokler ni prišlo leta 2005 do predrugačenja višješolskega sistema. Isto leto je lahko vsako ravnateljstvo samo odločilo način ocenjevanja. Leta 2006 so ponovno spremenili starost za vpis v vrtce. Leta 2007 so se povrnili popravni izpiti.

Ukinjeni so bili tutorji, cikli in znameniti »portfoljo«. Še enkrat se je spremenil način mature. Uvedli so (ponovno) izpit ob zaključeni nižji srednji šoli.

Z dekretom Gelminijeve se, kot zapisano, vračajo en sam učitelj, red v vedenju in stara redovalnica s številkami. Šola je ponovno obvezna do 14. leta. Ne omenjam starih halj, ki so kvečjemu darilo za kitajske trgovine...

Tudi univerza je doživela in doživlja stalne spremembe in je postala nekak perpetuum mobile, ki vnaša zmedo med študenti, profesorji, starši, ki plačujejo študije. Nad univerzo visi rez težak kakih 600 milijonov evrov, kar bi mnoge univerze spravilo v stečaj. Rektor milanske prestižne univerze Politecnico Giulio Ballio je brez ovinkarjenja dejal: »Finančni zakon bo ubil naše univerze«.

Ni zdravo zamolčati, da ni na vseh univerzah stanje optimalno. Čudijo (me) množenje smeri, stolic, univerzitetnih oddelkov, ki se pršijo po teritoriju tako, da ima že vsaka prestolnica pokrajine svoj oddelek. Niti znanstvene reference vseh profesorjev niso vedno zgledne. Mnogi uspevajo po nepoznanih poteh, ne da bi se podpisovali pod pomembnimi članki in knjigami. Nedvomno je na italijanski univerzi precej potrate, obstajajo pa tudi izvrstna središča. Rezanje brez selekcije bi položaj samo poslabšalo in znižalo kakovost. Univerza potrebuje resno reformo, ne pa klestenja z dekretom.

Podoba, ki jo predstavljam, pa ni, kot zapisano, tuja italijanski politični in kulturni stvarnosti in tudi protesti je ne morejo v naglici spremeniti. Italija je imela in še ima veliko izvrstnih znanstvenikov, umetnikov, raziskovalcev, skratka, ljudi, ki so svetovno uveljavljeni. Imela je vrtce in druge stopnje šole, ki so sloveli po svetu. Ob odliki pa so bile in so inštitucije, ki niso zgledne, česar ni mogoče zamolčati. Dvomim pa, da Italija ljubi ljudi z bistrimi možgani, izvrstne talente in izobražence nasploh. Menim, da v neki splošni percepciji znanje ni vrednota, ampak stvar posameznikov, ki zablestijo nad neko sivino, nad zvitostjo, nad veliko bolj cenjeno umetnostjo, da si vsak pomaga sam, magari na rovaš države (glej davke, o katerih se več ne govori in ne piše).

V rezu, ki ga je opravila gospa Gelmini, pa ostaja prefinjen račun. Reforma kot predvideni rezi za univerze so v Italiji naleteli na nesluten odpor dijakov, študentov, njihovih staršev in samih profesorjev. Morda tega vlada ni pričakovala, vendar je res, da so že spomladi pripravljeni rezi bili usmerjeni predvsem proti tistim področjem, ki niso najbolj popularna ter proti ljudem, ki po statistikah pretežno niso volili za sedanjo vlado. Zato ne čudijo klestenja v šolstvu, v javni upravi, v zdravstvu itd. O učiteljih in profesorjih je npr. splošno mnenje, da delajo malo, da imajo veliko prostega časa in da so za to, kar naredijo, preveč plačani. Javni uradniki so lenuhi itd. Obstaja tiha večina, ki podcenjuje intelektualno delo.

Ne bi pisal o gospodinji, ki gleda popoldanske oddaje Mediaseta, srčne rubrike Rafaelle Carra, Karibske otoke »znanih«, kvazi psihološke oddaje Marie De Filippi in podobno. Problem je, da se nevednost, neosveščenost in podobne stvari širijo v koncentričnih krogih. Neodgovorno igračkanje s šolami vseh stopenj je na določen način privedlo do razširjene polpismenosti. Ljudje sorazmerno malo berejo, kar dokazujejo številke prodanih časopisov, knjig in tiska nasploh. Dezinformacija se v atomizirani in skrajno individualni družbi širi in zaobjema izrazito življenjska področja.

Veliko ljudi preprosto ne razume osnovnih družbenih, političnih in drugačnih dinamik, v katerih živi. V tem kontekstu najdejo plodna tla populistična fascinacija in gradovi laži, o katerih sem pisal v prejšnjem Ogledalu. Žal pa se niža sama raven politike ter se banalizirata delo in nastopanje politikov. Andreotti ni bil angel, vendar je razpolagal s široko kulturo, pisal je knjige in še danes ohranja veliko dozo ironije. Pajetta je bil oster kot nož, La Malfa je z nasveti in ne z močjo, ki je ni imel, pomagal Italiji v najhujših časih. Podobno lahko pišemo o Ciampiju in o samemu Napolitanu. Kljub razkroju prve republike je Italija razpolagala s špicami celo na krajevni ravni. Sedaj zmagujejo hipni videz, obljuba, retorika, ki sprevrača stvarnost in seveda spretnost v plasiranju samega sebe.

Podobno se dogaja na drugih področjih. Menedžerji postajajo zvezdniki in namesto gospodarskih strani časopisov zasedajo strani opravljivih tednikov. Zgleden je gospod Briatore, ki doživlja celo televizijsko oponašanje v spotu telefonske družbe (menim, da gre zanj). Gospod Briatore se ukvarja s formulo 1, na Sardiniji ima znameniti nočni lokal Bilioner, kamor včasih zaide sam Berlusconi. Ima zelo velike jahte, kjer pripravlja sprejeme za ekskluzivne goste. Težko pa je izvedeti, kako je omenjeni gospod obogatel, kaj je koristnega naredil za italijansko gospodarstvo, da ne govorimo o kaki reklami za znanje, raziskave in podobno. V blišču kabareta je vse zreducirano na eno besedo: denar.

Italijanski raziskovalci so na drugem bregu največkrat anonimneži. Tu pa tam se po televiziji pojavi novica, da je ekipa italijanskih znanstvenikov doma ali pa v tujini izvedla izredno pomembno raziskavo. Malokdo resnično zaslovi doma. Znanstvenik se ne poroči z dolgonogo velino kot nogometaš.

Skratka, ocena intelektualnega dela ni visoka. Socialni položaj umskih delavcev, med katere sodijo tudi pedagogi in učitelji, ni zavidljiv. Na top lestvicah vrednot, ponavljam, so odločnost, avtoritarnost, lep videz. To so veliko bolj číslane vrednote, kot sta znanje in kreativnost. Naj omenim primer. Italijanski modni stilisti in stilistke, ki uživajo svetovni sloves, so že vsi sivoglavi. Kar je mladega in inovativnega, prihaja iz drugih držav in dežel. To je očiten simptom bolezni, ki se posredno in neposredno veže na ceno, ki jo Italijani dajejo znanju, umetnosti in kreativnosti, skratka, umskemu delu.

Ne vem, do kdaj bodo trajali študentski nemiri, ki najdejo solidarnost v starših in profesorjih. Ne vem, do kdaj se bo pomemben del italijanske družbe pomikal po ulicah v obrambo šole, znanja in raziskovanja. Kar gledamo, ni leto 1968. Upam pa, da se bo protest zgostil in postal nekaj več prav v imenu znanja, iskanja in kreativnosti. Upam, da ga bosta podkrepili vedoželjnost in radovednost. To bi bila resnična sprememba. Drugo je, če bodo val protestov skušali politiki speljati na svoje mlinčke. Politika je sicer pomembna, vendar mora imeti tudi glede šole, univerze in intelektualnega dela iskren in jasen cilj. V tem je srž celotnega italijanskega šolskega sistema: ostalo so maske, reforme pa preoblačenje v vedno cenejše plašče.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Bazovica - drobci vaške kronike

Na ne posebno lepi trojezični razglednici iz Bazovice je posnetek trgovine, nad katero je napis z imenom lastnika: Mihael Pahor, tergovec.

Trgovina se je nahajala na vogalu današnje Grudnove s Kettejevo ulico. Za Mihaelom Pahorjem je upravljal trgovino neki Žele, nato pa dolgo let Ludvik Grion. Po njegovi smrti je bila trgovina nekaj časa zaprta. Novembra 1945 jo je ponovno oživil Franc Mezgec, ki je leta 1961 obrat preselil za vogal v Grudnovo ulico, kjer je še danes trgovina Despar.

Zgradba je bila last Gospodarskega konzumnega društva v Bazovici, v njej pa sta bili še mesnica in društvena gostilna. Z nastopom fašizma je bilo društvo nasilno razpuščeno, premoženje pa prodano. Nepremičnino in obrate je kupil neki Rodolfo Kenich, medtem ko je mesnica ostala v lasti družine Mevlja. Pravijo, da je Kenich govoril slovensko, da pa ostali njegovi družinski člani niso bili posebno naklonjeni domačinom. Pred nekako tridesetimi leti so v vasi ustanovili Gospodarsko zadrugo, ki je odkupila od dedičev Kenichevo premoženje.

Prostori na vogalu so bili dolgo let zaprti. V 80. letih je Gospodarska zadruga odprla športno trgovino, potem ji je sledila trgovina ženske konfekcije, sedaj pa je tam trgovina delovnih oblačil in obutve. Namesto društvene gostilne v Kettejevi ulici je semenarna oziroma trgovina za vrtnarjenje, medtem ko je v novem prizidku v Grudnovi ulici kavarna in sladoledarna, v nadstropju pa velika konferenčna dvorana.

To so le drobci vaške kronike, kot nam jih je povedal prijatelj Karel. V teh drobcih je mogoče najti sled večjih in usodnejših zgodovinskih dogodkov, ki so pljusknili čez naše kraje. Sleherna skupnost, če hoče obstati in se razvijati, mora gojiti spomin tudi na svojo drobno preteklost; kajti slednja nas je skozi desetletja in celó stoletja izoblikovala, zaznamovala v mišljenju, čustvih in govorici.

PISMA UREDNIŠTVU

Javna raba slovenščine v občini Devin-Nabrežina

Spoštovani gospod župan Giorgio Ret!

Podpisani Savo Ušaj sem se kot predsednik AŠD Sokol iz Nabrežine udeležil naslednjih dveh srečanj, ki jih je v imenu občine sklical in vodil podžupan Massimo Romita. 1. septembra je bil v občinski knjižnici v Nabrežini sestanek ožjega števila društev, ki so razpravljali o argumentih tehnične narave, 20. septembra pa je bila v župnijski dvorani v Ribiškem naselju skupščina vseh društev.

Gospod župan, rad bi vas seznanil z vtisi in s svojim raspoloženjem ob omenjenih srečanjih.

Ne v prvem in niti v drugem primeru ni bilo niti besede ali pozdrava v slovenskem jeziku. Če sem smatral ob prvem sestanku, da je bil to spodrsljaj, saj je bil sestanek tehnične narave pri ožjem številu društev, po drugem srečanju ugotavljam, da je to že ustavljena praksa, saj je bilo srečanje širše narave in je bilo prisotnih preko 40 predstavnikov raznih društev (tudi slovenskih). Po prikazanem načinu vodenja sestankov menim, da smatra občinska uprava, da je dovolj, da pošlje dvojezično vabilo in da je tudi predstavljeni program dvojezično natisnjen, da se pa javno ne spregovori niti besede v slovenščini in da se ne omeni, da so pač nekatera društva slovenska.

Mogoče mi boste lahko očitali, da nisem sam spregovoril v slovenščini, saj mi tega ni nihče branil. Menim, da nisem eden najbolj sramežljivih Slovencev v občini, a vendar, verjemite, ni mi bilo lahko niti javno pozdraviti v svojem maternem jeziku, saj bi moj poseg zgledal kot vsiljevanje, kot trn v peti. Poleg zgolj italijanskega vodenja srečanja me je seveda opozarjalo, da smo v Italiji, preko 40 italijanskih zastavic, ki so razobešena v sejni sobi ob istrskih in dalmatinskih grbih. Ne pozabimo, gospod župan, da stojijo stavbe Ribiškega naselja na zemlji, ki je bila razlaščena našim slovenskim kmetom, danes se pa na tem kraju Slovenci sramujemo spregovoriti v slovenščini.

Sprašujem se, kje je tista skrb za dvojezičnost, ki jo ob raznih prilikah razglašate, kje je skrb, da se bo lahko slovenski občan brez sramu javno izražal v svojem jeziku, kje je spoštovanje občinskega statuta nasploh.

Sprašujem se, če smatrate, da je potrebno in važno, da se slovenski jezik na tej zemlji ohrani, če predstavlja to dejstvo neko obogatitev za celo družbo in da niso Slovenci moteči element le-te.

S prikazanim vodenjem javnih srečanj – občinskih sej se k sreči ne udeležujem – lahko samo sklepam, da smatrate, da je boljše in bolj praktično, da se pogovarjamo po italijansko, saj se tako vsi razumemo in je vse lažje. Če se vsi s tem strinjajo, bo naslednji korak ta, da se tudi vabila in zapisniki vodijio samo v italijanščini in tako bo moteča slovenščina na lep način izrinjena iz splošne uporabe.

Gospod župan, zapisniki so seveda važni, a prav tako je važna pogovorna beseda in občutje, da je slovenski občan v svoji občini doma. Osebno menim, da mora občina na vseh svojih nastopih skrbeti, da ustvari tako vzdušje, da se bodo lahko vsi občani čutili enakopravne, saj to kar zahtevamo Slovenci ni nekak privilegij ampak samo upoštevanje naše različnosti in naših tradicij. Večkrat v javnih nastopih razglašate zbliževanje slovenske in italijanske kulture, menim pa, da prihaja s takim načinom vodenja javnih srečanj do izrinjanja slovenske besede iz javne uporabe. Tako ravnanje privede do tega, da mnogi Slovenci uporabljajo samo italijanščino ob javnem razglasu, čeprav jim je raba slovenščine dovoljena.

Sporočam vam, da se žal morebitnih naslednjih srečanj, ki bi bila sklicana na podoben način kot prejšnja, ne bom udeležil, ker imam vtis, da za kar predstavljam, kratko malo ne spadam zraven.

Gospod župan, osebno sem prepričan, da ni vaš namen izrinjenje slovenskega jezika iz javne uporabe in zato vas prosim, da jemljete te moje besede in pomisleke v resen pretres in da bo občinska uprava v bodoče bolj pozorna do uporabe slovenskega jezika.

Savo Ušaj, Predsednik AŠD Sokol

ZDA - Tekma med demokratom Obamo in republikancem McCainom vžgala zanimanje ljudi

Na zgodovinskih volitvah rekordno velik odziv volivcev

Ankete so bile do zadnjega naklonjene Obami, toda McCain se ni odpovedal upanju

Na volišča so množično prišli tudi mladi ANSA

NEW YORK - Milijoni ameriških volivcev so se včeraj množično odpravili na volišča po ZDA, da bi odločili o izidu zgodovinskih volitev, na katerih se je predsedniški kandidat demokratov Barack Obama boril za izvolitev kot prvi temnopolti predsednik ZDA, na zmago pa je upal tudi republikanec John McCain. Več ur pred odprtjem volišč so se pred številnimi že vile dolge vrste volivcev, potem ko se je na volitve prijavilo 7,3 odstotka volilnih upravičencev več kot pred štirimi leti.

Zadnje javnomnenjske raziskave so napovedale zmago Obame, demokrati pa so videli tudi dobro znamenje v tem, da se je volitev udeležilo neobičajno veliko število mladih volivcev. Obenem pa so se v zadnjih dnevih in urah te najdaljše in najdražje predsedniške kampanje v ZDA ankete v nekaterih ključnih državah obrnile McCainu v prid, zaradi česar je njegova kampanja vztrajala, da je zmaga še vedno mogoča. Raziskava neodvisne skupine RealClearPolitics.com je v Virginiji in Ohiu pokazala na premik od nagibanja k Obami k neodločenosti, medtem ko so ankete v neodločenih državah, kot sta Missouri in Severna Karolina, pokazale na trend nagibanja k McCainu.

"Odlično se počutim," je dejal 47-letni senator iz Illinoisa Obama po oddaji glasu v Chicagu, kjer so ga na volišču spremljale soproga Michelle in njuni hčerki Sasha in Malia. "Potovanje se je končalo, toda to, da sem volil s svojima hčerkama, je pomembno," je še povedal Obama zbranim novinarjem. Obama je sicer dan pred volitvami izvedel, da mu je v 86. letu starosti za posledicami raka v nedeljo umrla babica Madelyn Payne Dunham, ki ga je v mladosti vzgajala. Na predvolilnem zborovanju jo je označil za enega tistih tihih herojev, ki jih je Amerika polna.

Republikanski kandidat, 72-letni senator iz Arizone John McCain, je svoj glas oddal v Phoenixu v zvezni državi Arizona, kjer je tudi dočakal izid volitev, spremljala pa ga je njegova žena Cindy. Republikanska podpredsedniška kandidatka, guvernerka Aljaske Sarah Palin je glasovala v svojem domačem kraju Wasilla na Aljaski. Novinarjem je dejala, da upa, da se bo danes zbudila kot izvoljena podpredsednica ZDA. (STA)

Barack Obama - prvi temnopolti z možnostjo vzpona na čelo ZDA

NEW YORK - Senator iz zvezne države Illinois Barack Obama je letos postal prvi ameriški temnopolti politik, ki mu je uspelo osvojiti predsedniško nominacijo katere od velikih strank. Pri tem je v boju za nominacijo demokratske stranke med drugim premagal soprogo nekdanjega predsednika, senatorko Hillary Clinton.

Barack Hussein Obama se je rodil 4. avgusta 1961 na Havajih, kjer sta se spoznala njegova starša Anna Dunham iz Wichite v Kansasu in kenijski študent Barack Hussein Obama starejši. Starša sta se že po dveh letih razšla in kasneje ločila, mati pa se je nato poročila z Indonezijcem Lolom Soetorom in družina se je leta 1967 preselila v Indonezijo.

Očeta je Obama potem, ko sta se starša razšla, videl le še enkrat, preden je ta leta 1982 umrl v prometni nesreči. Obama se je leta 1971 iz Indonezije vrnil v Honolulu na Havajih, kjer so zanj skrbeli materini starši. Mama je živela med Indonezijo in ZDA, leta 1995 pa je umrla za rakom na jajčnikih. Obama se je dve leti šolal v Los Angelesu, nato pa na newyorški univerzi Columbia, kjer je leta 1983 diplomiral iz mednarodnih odnosov. Za nekaj let se je nato preselil v Chicago, kjer je delal kot organizator v skupnosti, kar mu je dalo podlago za eno najučinkoviteje organiziranih predsedniških kampanj v ameriški zgodovini. Leta 1988 je prvič potoval v Evropo in Afriko ter se vpisal na pravno šolo Harvarda, kjer je postal prvi temnopolti na čelu revije "Harvard Law Review". Leta 1991 je diplomiral z odliko, leta 1992 pa se je poročil in od takrat tudi predaval na pravni šoli Univerze Chicago.

Kmalu se je začel ukvarjati s politiko in bil leta 1996 prvič izvoljen v senat države Illinois, kar mu je uspelo še dvakrat. Leta 2000 je doživel doslej edini politični poraz na primarnih volitvah demokratov za sedež v zveznem predstavniškem domu. Nato pa je leta 2004 s pomočjo Davida Axleroda, ki je vodil tudi Obamovo kampanjo za predsednika ZDA, uspel na volitvah v zvezni senat, kjer je trenutno edini temnopolti senator in šele tretji temnopolti senator v zgodovini ZDA, ki je bil na položaj izvoljen, sicer pa peti.

Barack Obama

Demokratski predsedniški kandidat John Kerry mu je leta 2000 ponudil življenjsko priložnost glavnega govornika na demokratski nacionalni konvenciji v Bostonu. To je Obama dobro izkoristil z govorom proti delitvam v ZDA, po katerem so mu številni politični analitiki začeli napovedovati svetlo politično prihodnost.

V senatu je Obama večinoma glasoval po strankarski liniji, zaradi česar je dobil naziv najbolj liberalnega senatorja, občasno pa je prestopil strankarske bregove in sodeloval z republikanci na področju boja proti orožju za množično uničevanje, veteranskih vprašanj, vprašanj okolja in volilne zakonodaje. Demokratski kolegi so mu po prevzemu večine na volitvah 2006 zaupali vodenje pododbora za evropske zadeve v odboru za mednarodne odnose. Slednjega pa vodi njegov podpredsedniški kandidat Joseph Biden.

Po le dveh letih kariere v zveznem senatu je Obama februarja lani uradno naznanil, da se bo potegoval za predsednika ZDA. Sprva mu analitiki niso pripisovali velike možnosti za zmago med demokrati, ker so bile vse oči uprte v favorizirano protikandidatko Clinton, ki je imela na svoji strani prepoznavnost, podporo dobrega dela uglednih članov stranke in denar. Pojavljala so se tudi vprašanja, ali je Obama dovolj "črn", Biden pa ga je v eni izmed ponesrečenih izjav celo označil za prvega "čistega" temnopoltega kandidata, ki ne nosi s sabo dediščine boja za državljanske pravice.

Po zmagi na strankarskih zborovanjih v Iowi je Obama, ki je navduševal s svojo retoriko, začel dolgo pot do demokratske nominacije vse do junija, ko je Clintonova priznala poraz. Marca je na kratko izbruhnila afera v zvezi z njegovim nekdanjim duhovnikom Jeremiahom Wrightom, znanim po ognjevitih napadalnih mašah proti ameriški uradni politiki. Obama se je Wrightu odrekel, v Philadelphii pa je imel govor o rasnih delitvah v ZDA, ki ga je javnost na splošno dobro sprejela. Obama je pripadnik leta 1957 ustanovljene protestantske cerkve Združena Kristusova cerkev, kljub temu pa je precejšen del Američanov prepričan, da je pravzaprav prikriti musliman.

V kampanji je Obami v prid govoril argument, da je leta 2002 nasprotoval vojni proti Iraku, ko je Clintonova z večino kolegov v senatu glasovala za vojna pooblastila predsedniku Georgeu Bushu. Vojna v Iraku, zaradi katere je Bush postal eden najmanj priljubljenih predsednikov ZDA, je proti koncu kampanje izgubila ost, ker se je poglobila finančna kriza. Glede spopadanja s slednjo je Obama po mnenju večine v anketah deloval bolj zanesljivo od republikanskega nasprotnika, senatorja Johna McCaina.

Obama se je izkazal tudi s sposobnostjo zbiranja denarja, saj je do volitev zbral rekordnih več kot 600 milijonov dolarjev. Zato se je tudi kot prvi predsedniški kandidat po letu 1976 odpovedal javnemu financiranju kampanje, po katerem bi imel v zadnjih dveh mesecih porabo omejeno na 84 milijonov dolarjev.

Na kritike, da bo zvišal davke, je Obama odgovarjal, da jih bo le najbogatejšim petim odstotkom Američanom, vsem ostalim pa znižal. Glede notranjepolitičnih tem so volivci na splošno bolj zaupali demokratom, Obami pa so nekateri očitali premalo izkušenj v zunanji politiki. Zato je za podpredsedniškega kandidata izbral senatorja iz Delawarea Josepha Bidena. Kritike so zbledele, ko je McCain za podpredsedniško kandidatko izbral guvernerko Aljaske Sarah Palin, ki je trdila, da ima mednarodne izkušnje, ker skozi svoje okno vidi Rusijo.

Ko se je Barack Hussein Obama rodil, temnopolti Američani na jugu ZDA še niso mogli v celoti uveljavljati svojih pravic. Njegova starša nista mogla niti sanjati, da bo sin nekoč kandidiral za predsednika ZDA. Tudi sam se je pred volitvami pošalil, da mu je ime dal nekdo, ki ni pomislil na predsedniško kandidaturo. Njegovo ime je bilo sprva ovira tudi, ko je na zmenke neuspešno vabil Michelle Robinson. A je bil nato vendarle dovolj prepričljiv in leta 1992 sta se poročila. Imata dve hčerki, 10-letno Malio in 7-letno Sasho. (STA)

John McCain - priletni vietnamski veteran v svojem poslednjem boju za osvojitev Bele hiše

NEW YORK - Republikanski predsedniški kandidat senator iz Arizone John McCain bo v primeru izvolitve za predsednika ZDA z 72 leti postal najstarejši Američan, ki mu je to uspelo, in prvi, ki ni bil rojen v eni od ameriških zveznih držav.

John Sidney McCain se je rodil 29. avgusta 1936 v mornariškem zračnem oporišču Coco Solo na območju panamskega prekopa, ki je bil takrat pod nadzorom ZDA. Njegov oče in ded sta bila uspešna karierna častnika ameriške mornarice in sta dosegla čin admirala. Mornariško kariero je začel tudi John McCain in jo kasneje spremenil v politično.

McCainova družina se je leta 1951 preselila na sever Virginije v Alexandrijo, kjer je senator končal episkopalno srednjo šolo. Odlikoval se je kot dober športnik rokoborec, imel pa je težave z disciplino. Leta 1958 je diplomiral na mornariški akademiji v Annapolisu, po ocenah sicer šele kot 894. med 899 vrstniki. Zatem je nadaljeval urjenje za vojaškega pilota v Pensacoli na Floridi.

Leta 1965 se je poročil s prvo ženo, nekdanjo manekenko Carol Shepp, in posvojil njena sinova Douglasa in Andrewa, rodila pa se jima je še hčerka Sidney. Dve leti kasneje se je prostovoljno prijavil za služenje v vietnamski vojni. Istega leta je bil poškodovan v eksploziji, ko je reševal kolega v hudem požaru na letalonosilki Forrestal. Po preselitvi na drugo letalonosilko je sodeloval v 23. misijah bombardiranja Vietnama, dokler ga niso oktobra istega leta z raketo sestrelili nad Hanojem.

Ob pristanku s padalom si je zlomil obe nogi in roko ter se skoraj utopil. Vietnamci, ki so ga rešili, so ga pretepli in poškodovali z bajoneti, ko so izvedeli, da je sin ameriškega admirala, pa so mu nudili

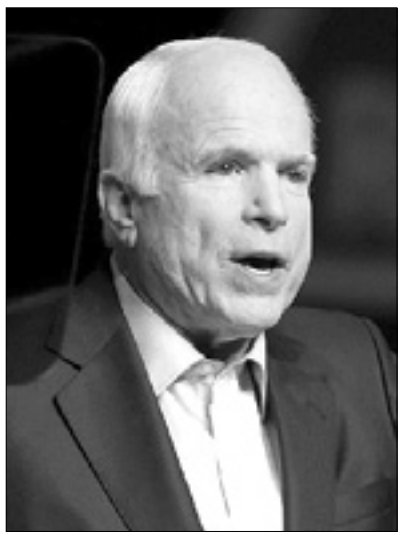

John McCain

zdravniško oskrbo. Ko je njegov oče postal poveljnik ameriških sil za Vietnam, so ga hoteli izpustiti, a je McCain to zavrnil zaradi pravila službe, da častniki zavrnejo izpustitev pred kolegi, ki so bili ujeti pred njimi. S tem se je za McCaina začelo hudo trpljenje, saj so ga začeli kruto mučiti, zaradi česar si je skušal celo vzeti življenje. Po štirih dnevih mučenja je potrdil vsiljeno propagandno izjavo, a se tudi po tem ni vdal, za kar je bil deležen nadaljnjega pretepanja. Iz ujetništva so ga izpustili marca 1973. V domovini je sledila terapija, vendar McCain za posledicami mučenj trpi še danes.

Kmalu po vrnitvi ZDA so se začele težave v zakonu. Leta 1980 se je McCain ločil ter se nato v Arizoni poročil z bogato dedinjo Cindy Lou Hensley, hčerko distributerja piva Jima Hensleyja, pri katerem se je tudi za nekaj časa zaposlil. S Cindy imata tri otroke - Meghan, Johna Sidneyja in Jamesa, leta 1991 pa sta posvojila siroto iz Bangladeša in jo preimenovala v Bridget.

Kot vojni heroj s 17 odlikovanji in človek s pomembnimi sorodstvenimi razmerji je McCain leta 1982 kandidiral na volitvah v zvezni kongres in zmagal, leta 1986 pa je zmagal še na volitvah v zvezni senat. V kongresu je trdno podpiral politiko predsednika Ronalda Reagana. Po škandalu s podkupovanjem politikov, med katerimi je bil tudi sam, je občasno glasoval tudi v nasprotju s strankarsko linijo. V senatu se je boril proti odvečni proračunski porabi, njegova prizadevanja pa so prispevala tudi k normalizacijo odnosov z Vietnamom leta 1995.

McCain velja za enega najbolj konservativnih politikov. V začetku politične kariere je npr. nasprotoval uvedbi praznika v spomin na ubitega borca za državljanske pravice Martina Luthra Kinga mlajšega. Prijateljeval je tudi s čilskim diktatorjem Augustom Pinochetom.

Preiskava ga je oprala krivde v škandalu, povezanim s krizo propadanja hranilnic in posojilnic konec 80. let prejšnjega stoletja, čeprav je od glavnega igralca v krizi Charlesa Keatinga dobil več kot 100.000 dolarjev za kampanje in posredoval v njegovem imenu pri zveznih regulatorjih. Po škandalu je skušal McCain zmanjšati vpliv denarja v ameriški politiki, s čimer se je zameril strankarskim kolegom, letos pa po svoje celo škodoval svoji kampanji, ko je lahko sprejel "le" 84 milijonov dolarjev javnega denarja zanjo.

McCain je prvo predsedniško kandidaturo sprožil leta 2000 in postal ljubljenec medijev, saj se je z novinarji zelo odkrito pogovarjal. V New Hampshireu je premagal izbranca strankinega vodstva Georgea Busha, ki pa ga je kasneje premagal z negativno kampanjo. Bushevi strategi so tako npr. med belci na jugu širili govorice, da ima temnopolto hčerko, proti njemu so nastopili tudi voditelji evangelistične krščanske desnice, ki jih je McCain označil za "agente nestrpnosti".

McCain je priznal poraz proti Bushu in ga zadržano podprl proti demokratu Alu Goreu, vendar je slaba volja ostala vse do leta 2006. McCain je dvakrat glasoval proti Bushevim davčnim olajšavam v kongresu, leta 2002 pa je uspel z zakonom o reformi financiranja političnih kampanj, ki ga je sestavil z demokratom Russom Feingoldom. Busha je McCain podprl tudi leta 2004, čeprav so ga demokrati pozivali, naj se pridruži demokratu Johnu Kerryju kot podpredsedniški kandidat.

V tokratni kampanji se je skušal McCain čim bolj oddaljiti od nepriljubljenega predsednika Busha, ohranil pa je pomoč njegovih političnih strategov. Na svojo stran je pridobil tudi evangelistične voditelje, s katerimi je bil pred osmimi leti v hudem sporu. Konec lanskega leta so politični analitiki njegovo kandidaturo sicer že skoraj odpisali, ker je odločno podpiral vojno v Iraku, a se je z zmago na strankarskih volitvah v New Hampshireu vrnil ter marca letos tudi osvojil nominacijo.

McCain je imel težave tudi zaradi podpore imigracijski reformi predsednika Busha, zato si je premislil in začel zagovarjati poostren nadzor na mejah. Posledično pa je začel izgubljati volivce latinskoameriškega izvora. Težav s strankarsko bazo je bilo konec, ko je avgusta za podpredsedniško kandidatko izbral guvernerko Aljaske Sarah Palin, ki je navdušila republikanske volivce, a obenem sčasoma odbila neodvisne.

Robi Poredoš (STA)

stran pripravila
oglaševalska agencija
TMEDIA
media
www.tmedia.it

Martinovanje

za vašo reklamo
na Primorskem dnevniku
brezplačna št. 800.129.452

Obiščite deželo opojnih trenutkov

Le kje bi preživeli lepše in bolj pestro martinovanje kot prav v Brdih?

Kdor se je z Brdi že kdaj srečal, se je lahko prepričal v čarobno moč te slikovite gričevnate pokrajine ob slovenski zahodni meji. Iz doline Soče, Gorice, Krmina ali iz Čedada nas vodijo poti v čudoviti svet valovitih gričev, kjer so na vršičkih holmov strnjene vasi, na pobočjih pa se razstezajo vinogradi in sadovnjaki. Brda so slikovita, Brike in Brici pa gostoljubni. Zato roma tja vedno več popotnikov, ki si želijo odkrivati nekaj resnično novega in boljšega. Narava se je s peščenim in prodantim svetom zanimivo poigrala. Okolje novembrske dni očara s čudovito igro barv. Čas pa je obogaten z najžlahtnejšim dogajanjem, zorenjem vina. Pozno jeseni, ko se narava umiri k počitku, se kmetje mudijo v kleteh, kjer nastajajo plemenita vina s poreklom.

Podobno je tudi pri največjem proizvajalcu vin, Vinski kleti Goriška Brda, ki je tudi največja slovenska klet. V njej strokovnjaki z bogatim znanjem in najsodobnejšo tehnologijo pridelujejo mednarodno nagrajena kakovostna, vrhunska in peneča vina. Vinska klet "Goriška Brda" je v veliki meri vplivala na razvoj gospodarstva in kakovost življenja v Brdih. Zgrajena je bila leta 1957. Vzporedno s pospešeno obnovo vinogradov se je kasneje povečevala tudi klet, ki danes lahko sprejme kar 18 milijonov litrov vina. Je v 100-odstotni lasti zadružnikov, članov zadruge.

Zabave

Skoraj samoumevno je, da je v času sv. Martina v Brdih še posebej pestro. Eno večjih zabav, predvsem za mlade predstvlja Grajsko martinovanje, letos ga v Vipolžah organizirajo že enajstič. Še posebej bo pestro v soboto, 8. novembra, kjer bo v starem gradu Vila Vipolže zabava namenjena vsem generacijam, ki si poleg degustacij odličnih briških vin želijo tudi druženja in plesa.

Šmartno, 7., 8. in 9. november

Ob dobrem kozarčku, prijetna glasba, pester kulturni program in odlična družba.

V zavetju srednjeveških zidov utrjene vasice Šmartno, ki postaja tradicionalno prizorišče najpomembnejših dogodkov v Brdih, bo seveda tudi Martinovanje. Rajanje v čast vinu, bo tam prilagojeno kulturni atmosferi vasi. Trodnevno praznovanje bo potekalo po starodavnih kleteh in ozkih ulicah v vasi. Šmartno je dobilo ime po sv. Martinu, zaščitniku vinarjev. Med 7. in 10. novembrom, bo vina v pokušino ponudilo kar 30 priznanih vinarjev z obeh strani Brd. Na prizorišču znotraj vaškega obzidja, bodo na ogled umetniške razstave in razstave domače obrti. Organizatorji so pripravili tržnico z domačimi izdelki in pristno briško hrano. Čez cel dan bo vse do poznih ur poskrbljeno za pester kulturno-zabavni program. Na voljo so še vodene degustacije kakovostnih in vrhunskih vin briških vinarjev ter možnost rezervacije Martinovega kosila ali večerje.

Turistične kmetije

Kmetija Štekar v Snežatnem je le tri kilometre stran od Šmartnega. Domačija ima 250-letno tradicijo in ponuja sedem lepo opremljenih turističnih sob, iz katerih se odpira pogled na jesensko obarvano gričevje. Za časa Martinovega praznika bodo svoje goste presenečali z avtohtonimi dobrotami. Čeprav v mnogih kuhinjah hitijo s pečenjem gosi, se v Brdih na Martinovo posvetijo joti, repi s prvimi klobasami ... Pri štekarjevih pripravljajo še druga kulinarična presenečenja, katerih vrh bodo predstavljali kuhani štruklji z orehi ali kostanji. Njihova vina, v teh dneh je na voljo tudi mlado, se bodo dobesedno stapljala z dobrotami iz domače kuhinje.

Eden večjih ponudnikov turističnih postelj v občini Brda je Valentinčič turizem v kraju Podsabotin. Lepo obnovljen objekt na južni strani hriba Sabotin je obdan z vinogradi, katerih pridelek se bogati v družinski kleti. Valentinčičevi omogočajo ogled svoje kleti in degustacijo vin iz lesenih sodov. Rebula, merlot, cabernet in ostala vina bodo širši javnosti kmalu dosegljiva tudi skozi novo blagovno znamko, ki jo pripravljajo na kmetiji. Nadstandardne sobe ob cesti iz Nove Gorice v Brda so pravšnje postajališče za vse goste briških martinovanj, ki nočejo tvegati »nevarne« poti domov.

Ena najbolj zanih turističnih kmetij v Sloveniji je Breg, v Bregu pri Golem Brdu. Sestri Adrijana in Mirela Peresin sta jeseni presenetili z novo jedilnico in prenovo prenočitvenih prostorov. Slastno presenečenje seveda pomeni njuna tipična kuhinja iz jesenskih dobrot. V tem času ponujata recimo kostanjevo mineštro z jurčki, bučne njoke, zabeljene z drobljeno klobaso, pa puranja prsa v kostanjevi omaki ... Pri sladicah naj omenimo le jesensko torto iz kostanjev, jabolk in orehov!

Ena lepših novih stvarnosti se skriva za imenom Tricardi. Lastniki gostišča v Neblem, le streljaj stran od igralnice Venko, so se pred dobrim letom lotili drznega projekta. Sprva so v Brda pripeljali vrhunsko ponudbo mediteranske kuhinje s pridihom italijanske kuhinje, potem pa so vse skupaj nadgradili z izkušnjami, pridobljenimi na različnih koncih sveta. Tricardi danes ponuja morske specialitete, ki gostom zaradi specifične priprave odpirajo nove dimenzije v razumevanju kulinaričnih užitkov. Tam je edino merilo kakovost ponudbe, ki temelji na stari tradiciji italijanske in s tem mediteranske kuhinje. Tricardi v svojih ekskluzivnih prostorih v notranjosti in na terasi ponuja izbor oljčnih olj, kave in predvsem vin. Ponudba teh se ne konča pri briških vrhunskih vinih, v Neblem ponujajo selekcijo klasičnih in modernih vin iz 300 vinorodnih območij sosednje Italije.

Turistični center

Turistični center Neblo je igralniško zabaviščna pridobitev Brd. Odprt je od junija leta 2007 in gostom ponuja zabavo v igralnem salonu Venko, udobje hotela s štirimi zvezdicami, restavracijo »à la carte« in konferenčno dvorano, ki je primerna za organizacijo poslovnih srečanj in sestankov. Na željo gostov v dvoranah prilagodijo sedežno razporeditev in kulinarično ponudbo. Turistični center je odprt čez cel dan. Vsak petek in soboto organizirajo ples z živo glasbo, ob polnoči pa novo igro »La carta vincente«. V torek, 11. novembra, bo v turističnem centru martinovanje. Gostje bodo pili mlado vino, v restavraciji bo postreženo v posebej pripravljenem »Martinovem buffetu«. Večer bo še dodatno popestren z glasbenim duom (Luca&Cinzia). Tisto noč bo v igralnem salonu igra »La carta vincente« na sporedu kar dvakrat in sicer ob 21.00 in ob 24.00.

martinovo ŠMARTNO

PROGRAM

7. November 2008 ob 19.00

Otvoritev slikarske razstave: Vera Mauri (IT)

Večer mladega vina in pečenega kostanja

8. November 2008 od 12.00 dalje

12.00 - 18.00 tržnica z briškimi dobrotami in izdelki (sir, suho sadje, med, žganja, domača obrt, …)

17.00 odprtje kleti in degustacije briških vin po kleteh srednjeveškega naselja

17.00 slavnostna otvoritev v Hiši kulture s programom

17.30 - 21.00 Družinsko gledališče Kolenc (Otroška predstava, vedeževalka, eksotične živali)

19.30 Predavanje z naslovom SUŠENJE SADJA, ZELIŠČ IN ŠE ČESA (Katja Kogej, Zahišarjeva)

20.00 **Ansambel Donald TrumpeT** (»trubači«) po ulicah Šmartnega

9. November 2008 od 11.00 do 19.00

Tržnica z briškimi dobrotami in izdelki (sir, suho sadje, med, žganja, domača obrt, …)

Dan domačih kulinaričnih dobrot in degustacije briških vin po kleteh srednjeveškega naselja

agencija
www.agency-jota.com
JOTA
turizem · prireditve · gostinstvo
T 00386 5 30 41 315
G 00386 31 750 673
E patricija@agency-jota.com

OŽIVLJAMO
Srednjeveško vasico Šmartno

ORGANIZIRAMO
Turistične izlete po Brdih
Praznik češenj
Brda in vino
Martinovanje
Festival Kontrada
Koncerte
Likovne razstave
Gledališke predstave

UPRAVLJAMO
Zavetišče Korada

KOROŠKA - Ob bližnji obletnici »kristalne noči«

Kljukasti križi in razbita okna na hiši sredi Celovca

Že druga mazaška akcija na Koroškem, ki je očitno uperjena proti Slovencem

CELOVEC - Tik pred letošnjo 70. obletnico t.i. »kristalne noči« 9. novembra 1938, ko so nacisti v Nemčiji in tudi v Avstriji uničili judovske sinagoge in židovske trgovine, začelo pa se je tudi nasilno preganjanje koroških Slovencev, so se na Koroškem pojavili kljukasti križi na hišah koroških Slovencev. V noči na torek pa so sredi koroške prestolnice doslej neznani storilci razbili tudi okno hiše, katere lastnik je koroško-slovenska družina.

Očitno proti koroškim Slovencem naperjene akcije so se začele že konec preteklega tedna, ko so neznanci na okno stanovanjske hiše koroške Slovenke Micke Miškulnik v Veliki vasi pri Šentjakobu v Rožu nalepili kljukasti križ iz modrega papirja. Tokrat so se mazači preselili v središče Celovca. Hkrati so neznani storilci razbili tudi dve okni v isti hiši. Ob kljukastem križu je bila zapisana še številka 88, kar pomeni pozdrav Heil Hitler (dvakrat 8. črka v nemški abecedi).

Policija v Celovcu kot v Šentjakobu je oba incidenta dokumentirala in zagotovila, da bo zadevo preverila. (I.L.)

Kljukastemu križu je bila dodana še številka 88, kar pomeni pozdrav Heil Hitler

MEDIJI - Zadovoljstvo predsednika Slovenske menjšinske koordinacije Slomak Rudija Pavšiča

Programski svet RTV Slovenija ustanovil komisijo za Slovence v sosednjih državah

TRST - Predsednik Slovenske manjšinske koordinacije-Slomak Rudi Pavšič pozdravlja sklep Programskega sveta Radia in Televizije Slovenije, ki je na svoji zadnji seji sprejel pobudo Slomaka, da se ustanovi Komisijo programskega sveta RTV za Slovence v sosednjih državah, v katero so na predlog predsednika dr. Staneta Grande imenovali pet članov. To so Boris Cipot, koroški Slovenec Janko Malle, Tino Mamič, in Slovenca iz Italije Rudi Pavšič ter Marjan Terpin. Komisija bo svojo prvo sejo imela v drugi polovici meseca novembra, piše v tiskovnem sporočilu Slomaka.

Predstavnik Slomaka v Programskem svetu je pri oblikovanju takšnega telesa izhajal iz potrebe, da bi Slovenci, ki živijo v sosednjih državah, lahko prispevali svoje poglede in ocene pri soustvarjanju sporedov in pri "politiki" slovenskega nacionalnega radia in televizije. V tem okviru ne gre pozabiti na dejstvo, da Slovenci v zamejstvu imamo nekaj nerešenih vprašanj, ki so vezana na problematiko nacionalnega radia in televizije, denimo nevidljivost programov slovenske televizije v nekaterih predelih zamejstva in to kljub že obstoječim zakonskim normativom, poudarjajo v Slomaku.

Rudi Pavšič

Marjan Terpin

Janko Malle

»Pomembno je tudi, da sta radio in televizija, ob teh epohalnih spremembah in evropskih širitvenih procesih, še posebej pozorna na obmejni in zatorej tudi na manjšinski prostor. Na te problematike je Slomak opozoril tudi v svojem "celovškem dokumentu", ki vsebuje izhodišča in predloge manjšinske koordinacije, kar zadeva sodelovanje Republike Slovenije s Slovenci v sosednjih državah, ki so zelo malo prisotni v osrednjeslovenskih sredstvih obveščanja. Zaradi tega bi bilo potrebno okrepiti dopisniško mrežo, ki skoraj ne obstaja. Za odpiranje dopisništev naj bi medijske hiše vlada vzpodbudila z delnim sofinansiranjem dopisnikov. V TV ter radijskih dnevnikih pa bi bilo potrebno zagotoviti sistematično poročanje o vseh dogajanjih v zamejskem prostoru, pa tudi enakovredno sodelovanje zamejcev na radijskih in TV okroglih mizah in drugih podobnih oddajah,«še piše v tiskovnem sporočilu Slomaka.

Sindikati na Obali solidarni s slovenskimi šolniki v Italiji

KOPER - Sindikat slovenskih šolnikov v Italiji je med drugimi prejel tudi solidarnostno izjavo Obalne sindikalne organizacije in Konfederacije sindikatov 90 Slovenije, v kateri sta slovenski sindikalni organizaciji izrazili podporo slovenskim šolnikom v Italiji. V sporočilu so zapisali, da jih podpirajo »pri pravičnem boju za ohranitev delovnih mest na slovenskih šolah, saj bi nerazumno krčenje personala, s pretvezo reformiranja šolskega sistema, pomenilo hud udarec tako za odpuščene učitelje, kot tudi za celotno slovensko skupnost v Italiji.«

Danes na območju zahodne in južne Slovenije lahko reke močno narastejo

LJUBLJANA - Po podatkih Urada za monitoring Agencije za okolje lahko ob obilnejših padavinah že danes dopoldne pričnejo hitreje naraščati vodotoki v zahodni in južni Sloveniji. Na agenciji za okolje opozarjajo, da lahko zlasti v Koprskem primorju ob močnejših lokalnih nalivih reke, npr. Dragonja, in hudourniki dosežejo velike letne pretoke. Vodotoki lahko narastejo tudi v zgornjem Posočju, v Idrijski-Cerkljanjskem hribovju, pa tudi v porečjih Reke, Vipave, Kolpe, so na Agenciji za okolje še zapisali v sporočilu za javnost.

Mehano bo ukinil proizvodnjo in odpustil vse zaposlene

IZOLA - Izolska tovarna igrač Mehano se že nekaj let sooča s težavami, sedaj pa se je lastnik odločil, da preneha s proizvodnjo in odpusti več kot 140 delavcev, je poročala RTV Slovenija. Oba sindikata sta v ponedeljek dobila obvestilo o odpovedi vseh pogodb o zaposlitvi in vabilo na posvet, ki bo danes na sedežu družbe v Izoli.

Vse od menjave lastnika se v izolski tovarni igrač izmenjujejo slabe novice. Pred dvema letoma je brez dela ostalo okoli 75 delavcev, konec leta so se delavci odločili za stavko in zahtevali poplačilo zaostalih plač ter dvig bruto dohodka. Z vodstvom so delavci pozneje dosegli dogovor. V začetku letošnjega leta je brez dela ostalo 20 delavcev, avgusta letos pa še 17.

SLOVENIJA

Predsednik Türk odpoklical devet veleposlanikov

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Danilo Türk je včeraj odpoklical devet slovenskih veleposlanikov, ki mu jih je v odpoklic posredovala vlada in ki so se že vrnili v Slovenijo. Predsednik se je za to odločil, ker meni, "da je preteklo že preveč časa od nastanka te nepotrebne situacije in da je nastopil čas, ko jo je bilo treba konstruktivno razrešiti".

Kot so še sporočili iz predsednikovega urada, je predsednik z namenom rešitve razmer skušal pridobiti čim bolj popoln vpogled v situacijo, ki je nastala s tem, ko so se veleposlaniki vrnili v Slovenijo, še preden so bili odpoklicani.

Kot so v uradu predsednika republike potrdili za STA, je predsednik danes odpoklical veleposlanike iz Bratislave, Kijeva, Washingtona, Haaga, Bruslja, Moskve, Koebenhavna, Berlina in Londona. Na predlog vlade pa je tudi potrdil, da slovenski veleposlanik v Stockholmu ni več pristojen tudi za Finsko.

VREME - Zaščita cerkve Marije Vnebovzete pred plazom

V obnovo so doslej vložili že milijon evrov

VREME - V romarski cerkvi Marije Vnebovzete v Vremski dolini so pred prvim novembrom zaključili z drugo fazo prenovitvenih del. Po postavitvi betonske stene pred dvema letoma, s katero so preprečili drsenje zemeljskega plazu, so v preteklem mesecu delavci podjetja Geoit iz Kolombana z betonskimi piloti in povezovalno gredjo utrdili še temelje same cerkvene stavbe. Dela so stala 169 tisoč evrov, od tega pa bo polovico poravnalo ministrstvo za kulturo.

V javnosti je že znano, da je cerkev ogrožal plaz, ki se je leta 1997 odtrgal proti strugi reke Reke in v gotskem prezbiteriju iz leta 1440 povzročil več razpok. Popokala pa je tudi severna stena. Sanacije so se lotili v letu 2006. Drsenje plasti so preprečili z betonsko steno in vgradnjo drenaž, ki so jih postavili v plaz, po plazišču pa so položili rebra za odtok vode. Pred kratkim pa so s piloti in povezovalno gredo utrdili še zgornjo polovico cerkvenih temeljev. »Injicirali smo vse temelje, vgradili precej pilotov in jih povezali z gredjo, tako da je tisti del cerkve, ki je pod zemljo, utrjen,« je povedal župnik Tomaž Kodrič. »Spomladi, ko se otopli, pa bomo začeli z drugo fazo statične sanacije cerkve. Sanirali bomo same stene cerkve, zlasti tam, kjer so poškodovane.«

Bo s temi posegi nevarnost posedanja cerkve dokončno odpravljena? »Čisto mirni še nismo, ker se je pokazalo, da teren pod betonsko steno še drsi. Zato je v pripravi projekt za še eno fazo utrditve samega plazišča. Skrbijo nas tudi razpoke na samem plazišču, ki se pojavljajo in govorijo o tem, da plaz še ni ukročen. Teren nad samo steno pa miruje.«

Naslednja stopnja v celoviti prenovi cerkve pa bo sanacija razpok in fresk v prezbiteriju. O načinu se v vremski župniji dogovarjajo z Restavratorskim centrom Slovenije. Bojijo se namreč, da bi s preveliko količino betonskega mleka lahko v stene injicirali preveč vode, kar bi še dodatno poškodovalo freske. »V centru bodo pripravili predlog celovite sanacije notranjosti predvsem z vidika restavratorstva in konzervatorstva, v župniji pa obenem pripravljamo načrt za obnovo električne napeljave.« Razmišljajo pa tudi, da bi ob prenovi tlaka, del se je zaradi plazenja vdrl, poskrbeli tudi za ogrevanje cerkve. Potrebni prenove pa so tudi oltarji, baročna spovednica in še kaj, je našteval Kodrič.

Od kod bodo dobili denar za vse to? V župniji znova računajo na velikodušnost države, manjši del denarja pa naj bi zbrali z donacijami domačinov in drugih ter prireditvami. Z dosedanjimi popravili so v cerkev Marije Vnebovzete vložili že milijon evrov, denar pa je občina Divača pridobila iz proračuna Ministrstva za okolje in prostor.

Irena Cunja

PRIREDITVE

Ljubljana v soboto v znamenju vin in kulinaričnih dobrot

LJUBLJANA - V Ljubljani bo v soboto potekala prireditev Ljubljanska vinska pot, na kateri se bodo predstavljale vse tri slovenske vinorodne dežele, Primorska, Podravje in Posavje. Na 48 razstavnih mestih ob obrežju Ljubljanice se bo predstavljajo prek 80 vinarjev, ljubljanskih gostincev, ponudnikov kulinaričnih dobrot in drugih ponudnikov.Prireditev bo potekala na Dvornem trgu, Pogačarjevem trgu, Stritarjevi ulici, Čevljarskem mostu, Cankarjevem nabrežju, Gallusovem nabrežju, Ribjem trgu in Wolfovi ulici, je povedala vodja projekta Ljubljanska vinska pot Marina Ferfolja. Ob tem je dodala, da si prihodnje leto želijo prireditev razširiti še na nekatere ostale ljubljanske ulice. S prireditvijo želijo, da bi Ljubljana na praznik, ko se mošt spremeni v vino, zaživela v vzdušju slovenskih vinskih cest, njihovih vin, kulinarike in kulture.

Obiskovalci bodo na stojnicah pokušali različna mlada vina in druga vina, značilna za posamezen slovenski vinorodni okoliš. Poleg tega bodo na voljo tudi suhomesnati in mlečni izdelki, pražen krompir, bograč in druge domače dobrote z različnih kmetij.

S številne prireditve, ki promovirajo vinsko kulturo, mestu Ljubljana vrniti naziv mesta vina in trte. Sobotno prireditev bodo odprli ob 10. uri, obiskovalce pa bo pozdravil tudi ljubljanski župan Zoran Janković. V primeru slabega vremena bodo prireditev prestavili za en teden.

GOSPODARSTVO - Na Opčinah srečanje v organizaciji SDGZ in ZKB

O učinkih finančne krize na podjetja in varčevalce

Aanaliza prof. Mianija in specifična pogleda Ivana Grudna in Štefana Tomšiča

OPČINE - Slovensko deželno gospodarsko združenje (SDGZ) - oziroma njegovi sekciji za svobodne poklice in za mednarodno trgovino in storitve - in Zadružna kraška banka (ZKB) sta sinoči v bankini dvorani na Opčinah priredila za svoje člane srečanje o mednarodni finančni krizi in njenih različnih vidikih. Predsednik sekcije za svobodne poklice Alan Oberdan in predsednik sekcije za mednarodno trgovino in storitve Robert Devetak sta k besedi povabila profesorja Stefana Mianija, docenta bančništva na videmski univerzi s sedežem v Gorici, finančnega svetovalca pri družbi Copernico SIM Ivana Grudna in Štefana Tomšiča, ki je v ZKB pristojen za trženje. Na koncu srečanja so udeleženci izpolnili vprašalnik o varčevalnih navadah oziroma naložbenih namenih, ki bo služil za analizo investicijskih trendov med člani združenja oziroma banke.

Profesor Miani je analiziral vzroke in posledice mednarodne finančne krize, ki se je pred petnajstimi meseci začela v ZDA in ki ni prišla tako nepričakovano, kot bi se zdelo na prvi pogled. Glavni problem, ki je posledica krize, je pomanjkanje zaupanja, ki ga je zelo lahko izgubiti, za njegovo ponovno vzpostavitev pa bo potrebno veliko časa. Kriza je povzročila potres v mednarodnih finančnih ravnovesjih, ki jih bo treba vzpostaviti na novo in ob tem dodobra razmisliti tudi o modelu razvoja za vsako ceno. Miani je opozoril tudi na dejstvo, da je Italija po eni strani zaradi manj razvitih finančnih mehanizmov nekoliko manj izpostavljena kot druge države, po drugi strani pa kriza še bolj zaostruje njene nerešene strukturne probleme (ogromen javni dolg, zreli industrijski sektorji in sektorji z nizko dodano vrednostjo, ogromna birokracija itn.), zaradi česar država izgublja mednarodno konkurenčnost.

Ivan Gruden se je ustavil pri finančni krizi z vidika varčevalca in ocenil, da položaj ni dramatičen in da je zdaj pravi čas za izkoriščanje priložnosti, ki se odpirajo. Glede naložb za prihodnje obdobje pa je svetoval prevetritev naložb v teku in sestavo učinkovitega portfelja.

O krizi z vidika lokalne banke s stoletno tradicijo je govoril Štefan Tomšič, ki je ocenil, da se zdaj obrestuje pristop ZKB, njen odnos z okoljem, v katerem deluje, in vrednote, na katerih temelji bankino poslanstvo. Kadar se zbira in posoja denar v istem okolju, je logično, da je veliko manj prostora za špekulacijo, je ugotovil Tomšič. (vb)

Z leve Ivan Gruden, Alan Oberdan, prof. Stefano Miani, Robert Devetak in Štefan Tomšič

KROMA

PODJETJA - Odboritev polletne bilance

KB1909 ob polletju z zavidljivimi rezultati

GORICA - Upravni odbor finančne delniške družbe KB1909 je na oktobrski redni seji soglasno odobril polletno bilanco holdinške družbe KB1909 in se seznanil tudi s polletnimi bilancami svojih hčerinskih družb.

Holdinška družba KB1909 je v prvih šestih mesecih letošnjega leta ustvarila 5.095.010 evrov čistega dobička in je poslovala nad pričakovanji. Kapital družbe se je zvišal za 2.606.943 evrov na 35.616.469 evrov. Pozitivni so tudi rezultati hčerinskih družb Skupine KB1909, ki prav tako poslujejo v skladu z letnimi načrti.

Nerevidirani polletni poslovni rezultati skupine in posameznih družb kažejo na uspešno poslovanje, predvsem družb, ki so aktivne na medicinskem, elektronskem in nepremičninskem področju. Zelo dobro poslujejo tudi družbe, ki trgujejo s surovo kavo. Skupino KB1909 je na dan 10. oktobra 2008 sestavljalo 30 odvisnih in povezanih družb.

Pomembnejši dogodki v obdobju januar-junij 2008

Cogeco Spa: januarja je družba KB1909 končala postopek nakupa 90-odstotnega deleža tržaškega podjetja Cogeco Spa, ki se ukvarja z nakupovanjem in distribucijo surove kave na italijanskem in mednarodnem trgu.

Mladina d.d.: KB1909 je januarja povečala svoj delež v družbi Mladina d.d. na 57,63 odstotka.

Quality Food Group Spa: maja 2008 je uprava KB1909 sprejela sklep o prodaji 100-odstotnega deleža družbe Quality Food Group Spa.

Vidiz & Kessler Srl: hčerinska družba Cogeco Spa, aktivna na trgu kave (kupoprodaja surove kave) je 19. maja 2008 končala operacijo nakupa 70-odstotnega deleža pražarne Vidiz & Kessler Spa.

KB Commodities LTD: maja 2008 je KB1909 ustanovila družbo KB Commodities Ltd., ki trguje na mednarodnih borzah s surovino kavo.

AVTOCESTE

Bruselj zamrznil denar za odsek Slivnica-Draženci

LJUBLJANA - Evropska komisija je Sloveniji zamrznila sredstva za gradnjo avtocestnega odseka Slivnica-Draženci, so potrdili na ministrstvu za promet, kjer kot možen razlog za takšen ukrep navajajo uvedbo vinjetnega sistema v Sloveniji. Kot so za STA povedali na ministrstvu za promet, je Evropska komisija odločitev o zamrznitvi sredstev iz Bruslja poslala 30. oktobra, za kakšno vsoto gre, pa niso mogli povedati.

Ministrstvo bo odločitev natančno preučilo in nato v Bruselj poslalo argumentiran odgovor nanjo. Kot so pojasnili, so se s takšnim primerom soočili že pri gradnji avtocestnega odseka Lendava-Pince. Takrat je Evropska komisija po prejemu argumentiranega odgovora sredstva ponovno sprostila.

Po navedbah Radia Slovenija je Evropska komisija tokrat zamrznila odločanje o približno 40 milijonih evrov kohezijskih sredstev za skoraj 20 kilometrov dolg avtocestni odsek Slivnica-Draženci na t.i. podravskem avtocestnem kraku.

Evropska komisija je včeraj potrdila, da je prejela odgovor Slovenije na opomin, da z veljavnim sistemom vinjet nepravično obravnava tuje državljane, ki slovenske avtoceste uporabljajo le začasno. Odgovor bo sedaj temeljito preučila in če slovensko stališče ostaja enako, lahko Slovenija v prihodnjih mesecih iz Bruslja pričakuje nov, ostrejši opomin. (STA)

PRISTANIŠČA - Po podatkih Luke Koper

V koprskem pristanišču oktobra rekorden mesečni ladijski pretovor

KOPER - V koprskem pristanišču so oktobra zabeležili rekorden mesečni ladijski pretovor. S 1.605.133 tonami pretovorjena blaga so povprečni mesečni ladijski promet v tem letu presegli za skoraj petino. V obdobju od januarja do oktobra so tako pretovorili 13,5 milijona ton blaga, kar je za skoraj osem odstotkov več kot v enakem obdobju lani.

V Luki Koper so dva meseca pred koncem leta dosegli skoraj 90 odstotkov letnega načrta. »Kot kaže, se bo takšen trend nadaljeval tudi v prihodnjih mesecih, tako da bi na koncu leta lahko presegli 16 milijonov ton pretovorjenega blaga,« je družba Luka Koper sporočila prek spletnih strani Ljubljanske borze.

Dobri rezultati ne pomenijo, da je pristaniška dejavnost imuna pred globalno finančno krizo, pravijo v družbi, vendar analitiki napovedujejo, da bo kriza na področju logistike bolj zaznavna v prihodnjem letu. V družbi pričakujejo, da bodo učinki zaradi strateške geografske lege koprskega pristanišča in gravitacije na trge srednje in vzhodne Evrope občutno manjši.

FJK - Condindustria in sindikati

V FJK so učinki krize že dobro razpoznavni

VIDEM - V Furlaniji-Julijski krajini so učinki vpliva mednarodne gospodarske krize že opazni, so na sestanku v Vidmu, posvečenem oceni gospodarskega položaja, ugotovili predstavniki deželne Confindustrie in deželnih sindikalnih tajništev Cgil, Cisl in Uil. Nanašali so se predvsem na pomeljivo upočasnjevanje industrijske proizvodnje, na izjemno rast uporabe dopolnilne blagajne in na številne kritične točke, še posebno v majhnih podjetjih.

»Potrebno je opredeliti skupne akcije tako za povečanje konkurenčnosti podjetij, kot za vzpostavitev novih in učinkovitih instrumentov, ki bi nadgradili že obstoječe, predvidene v podporo tako zaposlenih kot podjetij,« so pojasnili predsednik deželne Confindustrie Adalberto Valduga in deželni tajniki sindikatov Cgil, Cisl in Uil Franco Belci, Giovanni Fania in Luca Visintini.

Kriza je tako resna, da zahteva strategijo na daljši rok, da bi preprečili negativne učinke na ozemlju, tudi glede na razsežnost, ki bi jo lahko kriza dobila v prihodnjih mesecih. V trenutkih, kakršen je sedanji, so tudi socialni blažilci nezadostni, da bi pomagali zaposlenim in podjetjem, zato se bodo podjetniki in sindikati v prihodnjih dneh sestali s predsednikom Dežele Tondom.

Dun&Bradstreet ohranil rating Slovenije

LLJUBLJANA - Dun & Bradstreet je v novembrskem poročilu ohranil rating Slovenije na ravni DB2b, kar pomeni nizko tveganje. Tudi Slovenija ima priponko o pešanju ratinga, vendar v D&B ugotavljajo, da so banke v Sloveniji manj kontaminirane kot drugod in da je država zaradi članstva v območju evra manj ranljiva.»Vendar pa slovensko gospodarstvo ni izolirano in se bo kriza v drugih državah odražala z manjšim zamikom nujno tudi v Sloveniji,« so sporočili iz bonitetne hiše. Slovenija se je na skupni svetovni lestvici med 132 državami uvrstila na 24. mesto, za Singapur in pred Veliko Britanijo. (STA)

EVRO
1,2820 $ -0,02

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
4. novembra 2008

valute	evro (povprečni tečaj) 04.11.	03.11.
ameriški dolar	1,2820	1,2822
japonski jen	127,35	126,38
kitajski juan	8,7638	8,7678
ruski rubel	34,5664	34,5839
danska krona	7,4430	7,4443
britanski funt	0,8075	0,7969
švedska krona	9,8978	9,8512
norveška krona	8,561	8,480
češka krona	24,163	24,280
švicarski frank	1,4943	1,4832
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	259,86	258,36
poljski zlot	3,5266	3,5593
kanadski dolar	1,4949	1,5340
avstralski dolar	1,8554	1,9102
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,6850	3,6870
slovaška krona	30,333	30,400
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7092	0,7092
braziljski real	2,7525	2,8096
islandska krona	305,00	305,00
turška lira	1,9379	1,9718
hrvaška kuna	7,1531	7,1566

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE
4. novembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	2,1775	2,7062	2,9687	3,105
LIBOR (EUR)	4,3487	4,7062	4,7587	4,8125
LIBOR (CHF)	1,7433	2,6416	2,805	3,0266
EURIBOR (EUR)	4,368	4,7	4,754	4,808

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
18.836,95 € +967,71

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
4. novembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	17,03	-0,47
INTEREUROPA	13,80	+0,07
KRKA	65,95	+0,46
LUKA KOPER	34,17	-0,29
MERCATOR	190,88	+0,28
PETROL	358,05	-0,80
TELEKOM SLOVENIJE	181,17	+0,50
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	57,02	-0,09
AERODROM LJUBLJANA	45,53	-1,83
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	169,90	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	48,92	-0,24
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	14,23	+2,08
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	53,16	+1,06
POZAVAROVALNICA SAVA	17,11	-1,50
PROBANKA	36,50	+8,96
SALUS, LJUBLJANA	550,00	-3,42
SAVA	254,68	+2,26
TERME ČATEŽ	262,00	+0,73
ŽITO	130,00	-0,08
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	24,65	+2,11

MILANSKI BORZNI TRG
4. novembra 2008 — MIB 30: +6,46

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,69	+13,12
ALLEANZA	5,64	+4,08
ATLANTIA	15,38	+7,55
BANCO POPOLARE	9,81	+1,92
BCA MPS	1,57	+4,52
BCA POP MILANO	4,92	+5,35
EDISON	1,208	+4,05
ENEL	5,74	+7,39
ENI	19,35	+4,81
FIAT	6,64	+6,58
FINMECCANICA	10,23	-0,61
GENERALI	20,35	+3,17
IFIL	2,785	+5,49
INTESA SAN PAOLO	3,18	+9,28
LOTTOMATICA	19,23	-0,31
LUXOTTICA	16,39	+2,23
MEDIASET	4,842	+2,31
MEDIOBANCA	9,13	+2,01
PARMALAT	1,384	-0,50
PIRELLI e C	0,312	+6,11
PRYSMAN	10,76	+12,48
SAIPEM	16,86	+9,86
SNAM RETE GAS	4,01	-0,62
STMICROELECTRONICS	6,88	+3,18
TELECOM ITALIA	0,992	+11,89
TENARIS	8,93	+9,87
TERNA	2,44	-0,83
TISCALI	0,927	-3,34
UBI BANCA	13,14	+2,66
UNICREDIT	2,218	+19,18

SOD NAFTE
(159 litrov)
70,03 $ -0,71

IZBRANI BORZNI INDEKSI
4. novembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	5.068,92	+0,45
SBITOP, Ljubljana	1.151,56	+0,59
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.399,31	+7,46
BIRS, Banjaluka	1.195,68	-0,09
FIRS, Banjaluka	2.232,61	+0,73
Belex 15, Beograd	680,07	+1,34
SRX, Beograd	332,39	+0,44
BIFX, Sarajevo	2.656,03	-0,83
NEX 20, Podgorica	11.569,03	+2,87
MBI 10, Skopje	2.996,90	-0,70
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.579,16	+2,78
Nasdaq 100	1.377,21	+3,18
S&P 500, New York	1.000,28	+3,52
MSCI World, New York	-	-
DAX 30, Frankfurt	5.278,04	+5,00
FTSE 100, London	4.639,50	+4,42
CAC 40, Pariz	3.691,09	+4,62
ATX, Dunaj	2.210,00	+8,04
PX, Praga	935,4	+3,78
EUROSTOXX 50	2.755,12	+5,56
Nikkei, Tokio	9.114,60	+6,26
STI, Singapur	1.829,69	-2,86
Hang Seng, Hongkong	14.384,34	+0,27
Composite, Šanghaj	1.706,70	-0,76
Sensex, Mubaj	10.631,12	+2,84

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski dnevnik

UNIVERZA - Danes popoldne slovesno odprtje akademskega leta

Brez tog, glasbe in zakuske v znamenje protesta proti vladi

Prisoten bo predsednik ustavnega sodišča Franco Bile - Tudi sindikalna demonstracija in povorka

Na Univerzi v Trstu potekajo še zadnje priprave na današnje slovesno odprtje akademskega leta 2008/2009, ki bo potekalo nekoliko drugače kot običajno zaradi nezadovoljstva in protestov, ki so jih v akademskem in šolskem svetu povzročili ukrepi italijanske vlade na področju šolstva, univerze in raziskovanja.

Tako bo slovesnost, ki se bo začela ob 15. uri v zborni dvorani vseučilišča na Trgu Evropa ob prisotnosti predsednika italijanskega ustavnega sodišča Franca Bileja, na podlagi odločitve akademskega senata manj praznična, kot je to običaj ob takih priložnostih: člani akademskega zbora bodo stopili v zborno dvorano brez glasbene spremljave, ki bo sploh odpadla, tako kot zaključna zakuska, medtem ko se bodo rektor in docenti predstavili brez svojih tog.

Poročilo o akademskem letu 2007/2008 bo podal rektor Francesco Peroni, sledila bosta posega predstavnice tehnično-upravnega osebja Paole Morelli Casciaro in predsednika študentskega sveta Paola Prelazzija. Pomenljiva je izbira teme slavnostnega predavanja, ki ga bo imel docent ustavnega prava Sergio Bartole, ki bo govoril o 60-letnici vstopa v veljavo italijanske ustave, prav tako pa bo pomenljiv nastop umetniškega vodje Stalnega gledališča za Furlanijo-Julijsko krajino Antonia Calende, ki bo prebral Govor milanskim študentom Piera Calamandreia.

Ob 16.50 je predviden začetek priložnostnih pozdravov prisotnih predstavnikov oblasti, se pravi predsednice Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poropat, tržaškega župana Roberta Dipiazze in predsednika deželne vlade FJK Renza Tonda, nakar bo nastop predsednika ustavnega sodišča Franca Bileja zaključil slovesnost.

Dogajanju v zborni dvorani bo mogoče slediti tudi na velikem ekranu v konferenčni dvorani stavbe H3 (slovesnost bodo predvajali tudi po internetu na naslovu http://www2.units.it/nirtv/annoacc.html), medtem ko bo zanimivo dogajanje tudi na ploščadi pred glavnim vhodom v poslopje univerze: tam bo v času poteka slovesnosti potekala demonstracija, ki jo proti vladnim ukrepom prirejajo sindikati Cgil, Cisl, Uil, Snals, RdB-Cub, enotno sindikalno predstavništvo in študentske organizacije. Demonstranti se bodo na ploščadi pred univerzo zadrževali med 15. uro in 17.45, nakar bo po zaključku otvoritvene slovesnosti ob 18. uri proti mestnemu središču in Velikemu trgu krenila povorka, na katero prireditelji vabijo delavce univerze, visoke šole Sissa, raziskovalnih ustanov, konservatorija, šole, študente in ostale občane. Sindikati vabijo udeležence, naj s seboj prinesejo svetlobne predmete in naj si na roko nadenejo črn trak v znak žalovanja za šolo, univerzo in javno raziskovanje, ki sta jih zakona št. 133 in 137 hudo prizadela. Naj še omenimo, da bo danes ves dan zaprto notranje parkirišče univerze na Trgu Evropa.

Medtem se nadaljujejo protestna predavanja na prostem, pri čemer so se predstavnikom fakultete za fiziko včeraj pridružili tudi tisti s fakultete za politične vede. Na obnovljenem območju tržaške železniške postaje so tako včeraj profesorji Giovanni Delli Zotti, Raul Pupo, Paola Schulze Belli, Giorgio Osti, Luigi Pellizzoni in Moreno Zago predavali o reformi univerze, Italiji v prvi svetovni vojni, nemški poeziji v prvi svetovni vojni, znanju in krajevnem razvoju, trajnostnem razvoju in čezmejnem sodelovanju. V okviru pobude Znanost na trgu pa sta včeraj popoldne na Velikem trgu predavala docent Fabio Mardirossian in raziskovalec Pierluigi Monaco o astronomiji in astrofiziki oz. o nastanku vesolja.

Tudi včeraj so na Velikem trgu potekala protestna predavanja na prostem

KROMA

GROPADA - V društvenih prostorih je na ogled do nedelje

Razstava zgodovinskih eksponatov priča o Gropajcih v 1. svetovni vojni

Ob vojaških in osebnih predmetih so na ogled tudi številne fotografije

KROMA

Kot smo že poročali, so v Gropadi v nedeljo odkrili spomenik padlim v prvi svetovni vojni. Ob tej priložnosti so v prostorih kulturnega doma pripravili zanimivo razstavo »Gropada v 1. svetovni vojni«, v okviru katere so na ogled številni eksponati iz zbirk navdušenih zbirateljev Marka Simiča z Opčin ter bratov Andreja in Darija Terzoni iz Trebč. Marko Simič zbira predvsem uniforme, knjige, medalje, zastave in ima zelo obširno zbirko, pravi mali muzej. To strast je podedoval od preminulega očeta Marinota.

Brata Andrej in Darij Terzoni iz Trebč sta prav tako strastna zbiratelja, bolj specializirana v raznih vojaških predmetih, čeladah in šlemih ter orožju. Prava poslastica je razstava v razstavi, ki prvič ponuja na ogled serijo fotografij iz obdobja 1. svetovne vojne, ki so last raznih družin iz Gropade. Ob spominskih slikah številnih vaščanov, ki so služili in se bojevali v avstro-ogrski vojski, so razstavljene tudi nekatere fotografije, ki so prava redkost, na primer slika vojakov z izvodom Edinosti, posnetek o praznovanju pustne nedelje 1916 na fronti, slike čeških vojakov, ki so se odpočili v zaledju fronte v oklici Gropade, slike poljske kuhinje, kjer je služil eden od domačinov, mesarjev menze častnikov in še veliko drugih, ter nekaj dopisov, ki so jih Gropajci na fronti poslali sorodnikom.

Razstava je na ogled do nedelje, 9. novembra, od 19.00 do 21.00 ure.

DEVIN-NABREŽINA - Ob nedavnem dnevu mrtvih

Nabrežinski pevski zbor Igo Gruden se je spomnil preminulih domačinov

Nabrežinski zbor Igo Gruden se je spomnil preminulih vaščanov, pevcev in padlih partizanov. Zapel je pri spomenikih v Nabrežini, Šempolaju, Praprotu in Prečniku in na pokopališčih v Nabrežini, Šempolaju, Samatorci, Mavhinjah in Slivnem.

Utemeljitev obsodbe senatorja Camberja

Kasacijsko sodišče je objavilo utemeljitev razsodbe, s katero je septembra potrdilo obsodbo senatorja Giulia Camberja na osem mesecev zapora in plačilo 300 tisoč evrov globe. Kazen je bila pogojno suspendirana. Tržaški desničarski politik je bil obsojen, ker so sodniki ugotovili, da je od vodstva Tržaške kreditne banke dobil 100 milijonov lir. S tem denarjem naj bi skušal preprečiti stečaj banke, kar pa se ni zgodilo. Senator Camber ne bo plačal odškodnine predsedstvu vlade in finančnemu ministrstvu, ki sta se na procesu predstavila kot civilni stranki. In to zato, ker sodniki niso mogli ugotoviti pri komu naj bi Camber pravzaprav posegel za rešitev TKB-ja.

Ul. Foscolo zaprta za promet

Prevozno podjetje Trieste Trasporsti sporoča, da bo zaradi del na cestišču Ulica Foscolo zaprta za promet. Dela se bodo začela danes (če bodo vremenske razmere to dopuščale seveda) in bodo trajala predvidoma nekaj tednov. Avtobus št. 11 in nočni A bosta zato vozila po nekoliko spremenjeni progi, in sicer po Ul. D'Azeglio, Ul. Pacoli, Ul. Rossetti in nato nadaljevala po običajni progi. Na Ul. Rossetti, neposredno ob križišču z Ul. Pascoli, bodo postavili začasno avtobusno postajo.

Izlet v Padovo

Odgovorna za Upravno službo - socialno skrbstvo obvešča, da občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor prirejajo izlet v Padovo v četrtek, 13. novembra. Letovanja se lahko udeležijo osebe nad 65. letom starosti, s stalnim prebivališčem v eni izmed navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se lahko interesenti zglasijo na Upravni službi za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra, 124 (Sesljan), od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

Pupkin kabarett v Mieli

Gledališče Miela gosti od včeraj (vse do 7. novembra) priljubljeno zasedbo Pupkin Kabarett s predstavo »Tingeltanz, razlikovati se med bedaki v času občutenega idiotstva.« Nastopajo Laura Bussani, Stefano Dongetti, Alessandro Mizzi, Ivan Zerbinati, Giuseppe Battiston in glasbeniki Flavio Davanzo (trobenta), Riccardo Morpurgo (klavir) in Luca Colussi (bobni). Začetek ob 21. uri

POKRAJINSKI SVET - Resolucijo je predložil svetnik Slovenske skupnosti Zoran Sosič

Prispevek pokrajine za odstranjevanje azbesta

Dokument poziva upravo, naj v prihodnji proračun vključi ustrezni prispevek

Prispevek za odstranjevanje azbesta, to predvideva resolucija, odobrena na zadnji seji tržaškega pokrajinskega sveta. Dokument, ki ga je predstavil svetnik Slovenske skupnosti Zoran Sosič, poziva upravo predsednice Marie Terese Bassa Poropat, naj v proračun za prihodnje leto vključi postavko o prispevkih posameznikom, ki bi se odločili za zakonito odstranitev azbestnega materiala. Ukrep bi bil preventivnega značaja: zajezil naj bi nezakonito odlaganje azbesta, predvsem po Krasu.

Zoranu Sosiču, predsedniku pokrajinske komisije za okolje, je vprašanje odstranjevanja azbesta že dolgo pri srcu. Sam je bil v nekdanjem delovnem okolju v stiku s to šibo božjo za človeška pljuča in sedaj upa, »da bo inkubacijska doba čim daljša...«. Kot predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta se je bil kar nekajkrat »spoprijel« z nezakonitimi odlagališči azbestnih plošč in kritin na območju od Občin do Bazovice. Azbest na prostem je bil na milost in nemilost vremena, predvsem vetra, ki je razpihoval morilska azbestna vlakna vsepovsod.Obstajajo pa tudi jame, v katere so neznane roke odvrgle zdravju nevarni material, je takrat ugotovil.

Vzrok za nezakonito odstranjevanje azbesta je znan: sanacijo morajo opraviti specializirana podjetja, kar drago stane.

Prav v to šibko točko se je zapičilo Sosičevo razmišljanje, kako bi se enkrat za vselej otresli azbesta. Bonifikacija nezakonitih odlagališč bi bila zgolj začasna rešitev, ker bi se take deponije brž porodile kje drugje. Pokrajina bi imela na tem področju malo manevrskega prostora, saj so za odlagališča pristojne občine. Zato je bilo treba poiskati drugo pot.

Pretekli teden se je Sosič podal na Goriško, da bi izvedel, kako so se sosedi lotili vprašanja. Tamkajšnja pokrajinska odbornica za okolje Mara Černic mu je predstavila načrt, ki je doslej požel zelo dobre sadove. Pokrajinska uprava je vključila v proračun za letošnje leto prispevek v višini 100 tisoč evrov za odstranjevanje azbesta, in ob tem določila, kako gre ta prispevek koristiti. Odstranjevanje azbesta je na licitaciji dobilo v zakup specializirano podjetje, ki opravlja svoje posege po poprej določeni, zmerni ceni. Prispevek lahko koristijo zasebniki, in sicer za odstranjevanje do 25 kvadratnih metrov azbestnih ploskev. Lastnik plača polovico stroška, preostalo pa krije pokrajinski prispevek.

Pobuda se je dobro obnesla, saj je bilo povpraševanje tolikšno, da je bil letošnji sklad že izrabljen, pokrajinska uprava pa načrtuje podoben ukrep tudi za prihodnje leto, je izvedel Sosič na srečanju z goriško pokrajinsko upraviteljico in njenim tehničnim osebjem.

Zgoraj: Zoran Sosič; desno: grmada azbestnih kritin na Krasu

KROMA

Predsednik pokrajinske komisije za okolje je v svoji resoluciji omenil goriško izkušnjo kot doslej najbolj učinkovit doprinos k zakonitemu odstranjevanju azbesta. Spomnil se je sicer tudi brezplačnega zbiranja azbesta v zapečatenih plastičnih vrečkah v zbirnih odlagališčih podjetja Acegas v tržaški občini, kjer pa sprejemajo le zelo majhne količine nevarnega materiala. Poudaril je, da morajo institucije in ustanove skrbeti za zaščito okolja in zdravja, in zato predlagal, naj pokrajinska uprava vključi v bodoči proračun prispevek za odstranjevanje azbesta.

Razprava v pokrajinskem svetu je bila mestoma živahna. Svetnik Nacionalnega zavezništva Massimo Romita je predložil nekaj amandmajev, ki pa niso bili bistvenega pomena, zato jih je levosredinska večina zavrnila. Kljub temu je Nacionalno zavezništvo ob koncu podprlo Sosičevo resolucijo, medtem ko so se svetniki Forze Italia vzdržali. Načelnik Claudo Grizon je ocenil, da je dokument »premil«. Morda pa je bil predstavnik Berlusconijeve stranke (in podpredsednik Združenja podvrženih azbestu) le jezen, ker ga je Sosič »na njegovem področju« prehitel...

M.K.

HOSPICE ADRIA - Danes 1. srečanje

Podpora žalujočim po izgubi drage osebe

Združenje prostovoljcev Hospice Adria – onlus tudi letos organizira v sodelovanju s Centrom za prostovoljce dežele Furlanije-Julijske krajine skupino za samopomoč v podporo žalujočim po izgubi drage osebe. Prvo srečanje bo danes ob 16.30 v Centru za prostovoljce Furlanije-Julijske krajine (Centro servizi volontariato) v Ul. Torrebianca 21 v Trstu. Skupno je predvidenih osem brezplačnih srečanj, po eno uro in pol na teden. Vsako srečanje bo imelo določeno temo za predelavo žalovanja.

Žalost zaradi izgube drage osebe običajno poruši v prizadetemu marsikaj starega. Važno je, da človek ne obtiči v tej žalosti, ampak poskusi videti tudi pozitivni vidik notranjega dozorevanja in rasti. Po začetnem šoku se začne obdobje krize, ko se zavemo izgube ljube osebe in se nas polasti žalost. Sledi faza praznine z občutkom osamljenosti in izgube smisla za življenje…

Proces predelave žalovanja je lahko hiter ali počasen, to je odvisno od tega, kakšne možnosti za komunikacijo ima posameznik.

Skupina pa spodbuja komunikacijo in udeleženci si pomagajo drug drugemu zaradi druženja s sebi podobnimi ljudmi. Prav v tem je cilj take skupine za samopomoč. Prizadeti imajo sedaj priložnost, da ¸se pridružite skupini ne glede na starost, status, svetovni nazor in vero. Ob tem pa je važno načelo zaupnosti, to je, da so pogovori strogo zaupni in da se o njih ne govori izven skupine.

Branka Sulčič

JUTRI

Pokrajina: avdicija Veita Heinichena

VEIT HEINICHEN

V Trstu živeči nemški pisatelj Veit Heinichen bo gost jutrišnje seje pokrajinskega sveta. Na srečanju pa ne bo govor o njegovih, v mestu in na Krasu lociranih kriminalk in o njihovem protagonistu, policijskem komisarju Proteu Laurentu, temveč o Lokalni akcijski skupnosti. Tržaška in goriška pokrajina sta namreč imenovala Heinichena v upravni svet te nove ustanove.

Pisatelj bo poročal o svoji pogledih na delovanje Lokalne akcijske skupnosti, nakazal bo programske smernice ustanove in bodoče dejavnosti.

Na seji bodo nadalje razpravljali o resoluciji svetnikov Demokratske stranke Marie Montoleone in Micheleja Mora o deželnih prispevkih pokrajinam za vzdrževanje pokrajinskih cest in o resolucijah svetnika Nacionalnega zavezništva Marca Vascotta in Forze Italia Claudia Grizona o »oprostitvi plačevanja vinjete na slovenskih avtocestah«.

Vascotto je v svojem dokumentu spomnil na razpravo o slovenskih vinjetah v pokrajinskem svetu konec letošnjega julija (takrat je pokrajinska skupščina že zavrnila resolucijo o slovenskih vinjetah, ki jo je predložila desnosredinska opozicija) in zahteval »poseg pri evropskih uradih«. Grizon pa je pozval predsednico Mario Tereso Bassa Poropat, naj se zavzame pri deželnih oblasteh Furlanije-Julijske krajine in pri italijanskem zunanjem ministru Francu Frattiniju za poseg pri slovenskih oblasteh, da bi oprostile Tržačane, Goričane in prebivalce z območja nekdanjega Videmskega sporazuma, plačila vinjete.

PLINSKI TERMINALI - Stališče mednarodne mreže okoljevarstvenih organizacij Adriatic GreeNet

»Kršili so evropsko pravo in konvencije Nova slovenska vlada naj se vprašanja loti zelo resno«

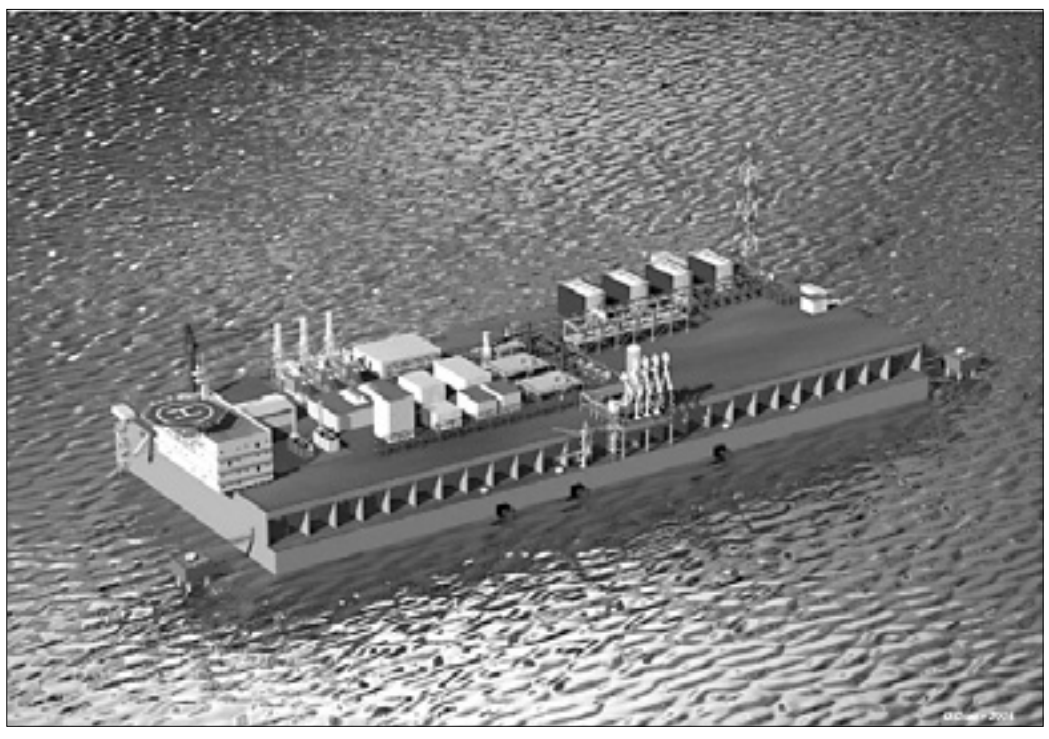

Tako naj bi izgledal plinski terminal družbe Endesa v Tržaškem zalivu

KOPER - Nova vlada Republike Slovenije se mora resno lotiti vprašanja gradnje uplinjevalnika v Tržaškem zalivu, novi slovenski minister za okolje in prostor pa naj takoj razreši vodjo medresorske komisije za plinske terminale Marka Starmana in imenuje novega. Po drugi strani mora italijanska vlada zagotoviti upoštevanje Espoo konvencije in aarhuške pogodbe pri postopku za gradnjo uplinjevalnika družbe Gas Natural v Žavljah, medtem ko mora v zvezi s plinskim terminalom družbe Endesa sredi Tržaškega zaliva spodbuditi novo študijo o vplivu na okolje. To so glavne zahteve mreže okoljevarstvenih organizacij Adriatic GreeNet (Jadranska zelena mreža), ki napoveduje pritisk na novo slovensko vlado, pa tudi da bo prijavila Slovenijo Evropski komisiji, ko si ne bi prizadevala za nadaljnje dogovarjanje z Rimom in vanj vključila tudi hrvaško stran.

Adriatic GreeNet združuje italijansko organizacijo Legambiente, Zvezo ekoloških gibanj Slovenije ZEG in hrvaško organizacijo Zelena Istra. Stališče mreže so predstavili včeraj v Kopru predsedniki ZEG Karel Lipič, Adriatic GreeNet Elena Gobbi in Zelene Istre Dušica Radojčić, ki so ugotovili, da je bilo kršenih več konvencij in normativov. Sicer se je Lipič osredotočil na dosedanje delo medresorske komisije in ga ocenil zelo negativno. Vztrajanje, naj gre RS v tožbo proti Italiji je napačno, je dejal, ker bo to le poslabšalo odnose med državama in ne bo zadržalo gradnje terminala. ZEG zaradi tega in drugih razlogov zahteva nadomestitev vodje komisije, ker »ni znal učinkovito usklajevati dela med ministrstvom za okolje, za zunanje zadeve in za gospodarstvo«. Dodatna sporna točka je v tem, da niso bili občani seznanjeni z dogajanjem. Po eni strani so kršili Espoo konvencijo o presoji čezmejnih vplivov na okolje. Po drugi niso upoštevali aarhuške konvencije, ki zagotavlja varstvo pravice vsakega posameznika sedanjih in prihodnjih generacij, da živi v zdravem okolju, hkrati pa omogoča sodelovanje pripadnikov civilne družbe v procesu sprejemanja odločitev. S kršitvijo evropskega prava je Jadranska zelena mreža že seznanila italijansko, slovensko in hrvaško vlado, je povedala Gobbijeva in dodala, da so italijansko vlado že formalno prijavili Evropski komisiji.

A.G.

OBALNA STRAŽA - Vsedržavna operacija »Pesce DOC«

Kršitve pri opremljanju proizvodov z etiketami

V deželi FJK opravili 192 pregledov - Na Tržaškem naložili 11 tisoč evrov globe

Pred dnevi se je uspešno zaključila operacija poimenovana *Pesce DOC*, ki jo je vodila državna sodna policija v sodelovanju s krajevnimi obalnimi stražami vzdolž italijanskih obal. Šlo je za korenito nadzorno akcijo proti prodaji nedovoljenih živil, v tem specifičnem primeru rib; policijski pregledi naj bi namreč preprečili uvažanje in trgovanje z ribjimi proizvodi brez primerne dokumentacije, potrebne za ugotavljanje izvora oziroma roka uporabe proizvodov. Cilj tovrstnih inšpekcij je bil v prvi vrsti zaščita pravic potrošnikov do varne hrane in informacij v zvezi z njo, vključno z označevanjem živil, ter hkrati zaščita pred goljufijami.

Od 28. oktobra do 1. novembra je skupno kakih 2000 predstavnikov državne obalne straže opravilo več pregledov tako na ribiških ladjah in izkrcevalnih območjih, kot tudi pri distribuciji in veleprodaji, se pravi torej pri grosistih, na ribiških tržnicah, v veleblagovnicah in ribarnicah ter seveda restavracijah. Skupno je bilo opravljenih 8.488 pregledov, od tega 957 na ribiških tržanicah, pri grosistih in veleblagovnicah ter 1.259 po restavracijah, da bi preverili ali se na naših krožnikih res pojavljajo ribe iz Sredozemskega morja. Največ pomanjkljivosti je še vedno pri označevanju ribiških proizvodov ter njihovi opremljenosti s certifikati. Agenti so naložili 2.172 glob za skupno milijon evrov in pri tem zasegli 21 ton rib, od katerih je bilo kakih 6 ton povsem neuporabnih.

V deželi Furlaniji-Julijski krajini je operacijo koordiniralo tržaško pomorsko poveljstvo: 34 mož je opravilo skupnih 192 pregledov. Največ kršitev so zabeležili pri opremljanju proizvodov z etiketami, ki naj bi zagotavljale njihovo kakovost; teh prekrškov je bilo skupno trinajst, naleteli pa so tudi na dve trgovski goljufiji v dveh restavracijah (od skupnih 56), eni iz Humina in pa kitajski iz Trsta, ki sta zmrznjene ribe prodajali za sveže. Skupno so kršiteljem naložili 22 tisoč evrov globe.

Zanimiv je podatek, da se največ tovrstnih sleparij dogaja na Tržaškem, kjer so agenti naložili več glob v vrednosti 11 tisoč evrov, prav toliko pa so zaračunali kršiteljem pravil v videmski pokrajini, medtem ko niso v goriški in pordenonski pokrajini zabeležili prekrškov. Sicer velja opozoriti, da se v naši deželi skorajda vsi držijo higiensko-zdravstvenih predpisov.

Pri vsedržavni operaciji je sodelovala tudi tržaška obalna straža

HOTEL RIVIERA - Državni posvet o ribištvu

Za večjo varnost pri delu in dostojne zavarovalne pogoje

Varnost pri delu in zagotavljanje dostojnejših zavarovalnih pogojev za zaposlene v ribiškem sektorju. To so bile smernice državnega posveta sindikata Uil za ribištvo (Unione italiana lavoratori pesca e acquocoltura), ki je pred dnevi potekal v Trstu. Udeležili so se ga predstavniki združenj Legapesca, Agci, Federpesca in pa ribiči sami, ki so z zanimanjem prisluhnili izvedencem, ki so se zvrstili za mikrofonom: sekretarju UilaPesca Guidu Majroneju, predstavnici Mipaafa Rosselli Salvatori, izrednemu komisarju Ipseme Antoniu Parlatu, namestniku direktorja državne Federpesca Corradu Peroniju ter predsedniku državne opazovalnice za ribolov Erviu Doboszu.

V svojem posegu je Majrone opozoril na večji dosežek sindikata UilaPesca, in sicer na uvedbo izredne dopolnilne blagajne izjemoma za zaposlene v ribiškem sektorju, pri tem pa dodal, da bo sindikat vložil skupni amandma k zakonskemu osnutku 793, ki ga ravnokar preučuje senat.

O delovanju društva Schiller

Kulturno združenje Friedrich Schiller bo danes ob 11. uri v kavarni Tommaseo predstavilo program svojega delovanja s posebnim poudarkom na pobude, ki so vezane na 150-letnico rojstva Juliusa Kugyja.

Zakaj se je Bordon uprl Kasti?

Drevi bo ob 18. uri v Mestnem muzeju Sartorio (Trg Papa Giovanni XXIII) bivši senator in bivši miljski župan Willer Bordon predstavil svojo knjigo »Perché sono uscito dalla Casta«, v kateri navaja razloge svojega umika z državne politične scene. Srečanja se bo udeležil tudi župan Dipiazza.

Koncert na konservatoriju

Na konservatoriju Tartini (Ul. Ghega 12) bo drevi ob 20.30 nastopila kitaristka Chiara Asquini. Tržaški koncert bo vključeval skladbe Maura Giulianija, Lea Brouwerja, Maurica Ohane, Manuela de Falla in Joaquina Rodriga. Vstop je prost, prisotnost pa je potrebno predhodno telefonsko najaviti (040/6724911).

»Festspiel della malaguerra«

Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne bo na odru gledališča Orazio Bobbio (Ul. Ghirlandaio 12) jutri ob 20.30 zaživela predstava »Festspiel della malaguerra« v režiji Andree Binettija. Gre za prikaz tržaškega življenja med vojno, za skok v zgodbe italijanskih, avstrijskih in slovenskih vojakov oziroma njihovih družin. Tekste in scenografijo je podpisala Edda Vidiz.

Luči in sence v Aristonu

Združenji Maremetraggio in Alpe Adria Cinema prirejata ob 30-letnici »zakona Basaglia« niz filmskih večerov na temo umskega zdravja v kinu Ariston pod skupnim naslovom Luči in sence. Ob 20. uri bodo predvajali film »Senza pelle« Alessandra D'Alatrija, okrog 22. ure pa »Il grande cocomero« Francesca Archibugija. V obeh nastopa Anna Galiena, ki bo z režiserjem D'Alatrijem tudi prisotna v dvorani. Vstop je prost.

Srečanje o protislovjih

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolò 20) bo jutri ob 18. uri na sporedu še zadnje izmed srečanj posvečenih razvoju uma, zavesti in družbe. Franco Panizon bo tokrat predaval o protislovjih zavest-nezavest, moški-ženske, vera-rasizem, inovacije-konformizem.

TRST - Cikel konferenc o dogajanju leta 1968

Pred »mitičnim« letom je bilo vse prepovedano, potem pa nič več

Prejšnji teden se je v Trstu odvijalo prvo srečanje iz cikla konferenc z naslovom Vietato vietare, ki je posvečeno osvetlitvi pestrega in zanimivega dogajanja v zvezi z letom 1968. Organizatorji pobude (Inštitut Gramsci iz Furlanije Julijske krajine v sodelovanju z Oddelkom za zgodovino in umetnostno zgodovino tržaške Univerze) bodo na predavanjih, ki se bodo vse do konca februarja prihodnjega leta nadaljevala v Državni knjižnici (Oširek Papeža Janeza XXIII., št. 6), obravnavali različne aspekte družbenega, kulturnega in političnega dogajanja časa izpred 40 let. Razpravljalci bodo v tem okviru, poleg poglobljene analize specifičnosti italijanske družbe in širše evropske stvarnosti, tudi spregovorili o tem, kako so mladi doživljali leto 1968 v Trstu in v sosednji Sloveniji.

Zakaj danes spregovoriti o letu 1968? Prireditelji cikla konferenc pravijo, da zaradi tega, ker naj bi ne bile še dovolj jasne ocene in informacije o tem poglavju zgodovinskega dogajanja. O letu 1968 smo namreč doslej imeli priložnost slišati raznolika, večkrat protislovna mnenja, kar priča o kompleksnosti tedanjega obdobja.

Na prvem srečanju z naslovom '68: Politično-socialni scenariji sta spregovorila zgodovinarja Alberto De Bernardi (Univerza v Bologni) in Emmanuel Betta (rimska La Sapienza). Prvi je izpostavil pomen, ki ga je za modernizacijo in demokratizacijo evropske družbe imelo leto 1968. Dejal je, da se generacija, ki je sodelovala v takratnem študentskem gibanju, spominja dogajanja izpred 40 let z jezo, strastjo in obžalovanjem. Po mnenju De Bernardija je proces leta 1968 že davno zaključen (sredi '70) in torej ne pripada več današnjemu času. Zanj je bilo »mitično« leto pomembnejše z družbenega kot pa s političnega vidika. Med »diskontinuitetami,« ki jih je študentsko gibanje takrat izrazilo, je izpostavil rock, nošenje kavbojk in usnjenega jopiča, seksualno svobodo ter pitje kokakole. Šlo je za istovetnosti, s katerimi se je identificirala takratna mladina. De Bernardi pravi, da je bilo »dotlej vse prepovedano, potem pa nič več.«

Mladi zgodovinar Betta je pa v svojem predavanju izpostavil dejstvo, da je bilo študentsko gibanje učinkovito pri spremembi kulturne (in ne politične) miselnosti tedanjega in poznejšega časa. Hkrati je menil, da niso bile stranke italijanske levice (v prvi vrsti KPI) konec '60 let dovolj dovzetne za sprejem tematik, ki so jih v sprevodih na ulicah izpostavljali študentje. Ta »dialog« se je vzpostavil sredi '70 let.

Niz predavanj Vietato vietare predvideva osem srečanj, ki jih bo oblikovalo sedemnajst razpravljalcev. Organizatorji bodo, v sodelovanju s La Capella Underground, poskrbeli tudi za specifičen prikaz filmov, ki naj bi pripomogli k boljšemu razumevanju obravnavanega obdobja.

Prihodnje srečanje, ki se bo odvijalo 13. novembra, bo vzelo v pretres dogajanje na evropskem prizorišču. Naslov predavanja bo - Maj 1968. leta v Franciji in v Pragi. Na njem bosta sodelovala prof. Michelle Zancarini Fournel (Univerza Lion) in prof.Vaclav Belohradsky (Univerza v Trstu).

Matej Caharija

FINANČNA STRAŽA - Pošiljka s Kitajske

Zaplenili šest ton pretihotapljenih cigaret

Agenti tržaške finančne straže so v nedeljo v tržaškem starem pristanišču med običajnimi kontrolami nad vozili ustavili tovornjak z madžarsko registracijo. Dokumenti, ki jih je voznik izročil agentom, so se takoj zdeli nekoliko sumljivi, zato so tovornjak odpeljali na območje pristanišča Nogaro pri Vidmu. Tu so agenti temeljito pregledali notranjost priklopnika, ki je bil natrpan z zaboji, ki naj bi po dokumentaciji vsebovali čevlje iz Kitajske. Ravno zaradi kraja izvora so inšpektorji preverili, ali ne gre morda za ponarejene tuje izdelke, ki so na Kitajskem dokaj razširjen pojav. V prvi vrsti zabojev so sicer res našli čevlje, ostali zaboji pa so vsebovali cigarete: 6 ton cigaret.

Agenti so nemudoma obvestili javnega tožilca na videmskem sodišču o zaplembi in posledični aretaciji voznika. Preiskave so sedaj usmerjene v iskanje naslovljenca velike pošiljke in sploh v izvor cigaret, ki so bile sicer označene kot Državni monopol, vendar gre lahko za ponaredbo. Vrednost zaplenjenih cigaret se suče okrog dveh milijonov evrov.

Od začetka letošnjega leta so deželni finančni stražniki zaplenili nad 20 ton pretihotapljenih cigaret.

Neutemeljen preplah v Ul. Udine

Nekaj po 13. uri je v Ul. Udine v višini hišne številke 59 počilo. Pri gradbišču podjetja Acegas je nato zagorelo in tržaško gasilsko postajo je zasul plaz telefonskih pozivov preplašenih stanovalcev bližjih blokov. Gasilci so na licu mesta ugotovili, da je najbrž v gradbišču prišlo do kratkega stika, škode in ranjencev pa k sreči ni bilo. Ko se je ekipa delavcev družbe Acegas pripeljala na gradbišče, pa so dela spet nemoteno stekla.

DSI - Filozof Edvard Kovač o sv. Pavlu

»Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imel ...mi nič ne koristi«

V Društvo slovenskih izobražencev se rad vrača Edvard Kovač, teolog, filozof, pedagog, literarni mentor, pisatelj in predsednik Mirovnega komiteja Mednarodnega PEN. Prof. Kovač (dobitnik Rožančeve nagrade leta 2000) predava na Teološki fakulteti v Ljubljani in na Filozofski fakulteti Katoliške univerze v Toulousu, kjer je lani po štiriindvajsetih letih sodelovanja prejel francosko državno odlikovanje Reda za zasluge (Ordre du Merite) za intelektualne in kulturne stike ter izmenjave med Slovenci in Francozi, posebej na področju filozofije, teologije in sociologije, pa tudi za promocijo frankofonije. Da je veliko prispeval k srečevanju sredozemskih kultur, civilizacij, literatur in ljudi, so mu priznali tudi udeleženci prvega srečanja Mediteranskih PEN centrov v Arlesu s podelitvijo prve Mediteranske nagrade PEN za spodbujanje človeškega, intelektualnega, literarnega in medkulturnega dialoga v Mediteranu.

Na razgledanost in vsestransko široka obzorja svojega gosta je v ponedeljek opozoril tudi predsednik DSI Sergij Pahor, ki je uvedel večer, posvečen apostolu narodov in mostu med poganskim ter krščanskim svetom, sv. Pavlu, ki je utemeljil krščanstvo, ga vneto zagovarjal in širil po Mali Aziji, Grčiji in vzhodnem Sredozemlju.

Ob Pavlovem letu, ki ga je papež Benedikt XVI. razglasil ob 2000-letnici njegovega rojstva in se bo zaključilo na god sv. Petra in Pavla 29. junija 2009, je prof. Kovač na ponedeljkovem srečanju predaval na temo Pavlov preobrat od morale k etiki; v Peterlinovi dvorani so se kljub prazničnemu dnevu zbrali poslušalci, ki so želeli pobliže spoznati svetnikovo življenjsko pot, kulturni in miselni svet ter oblikovanje njegove evangeljske etike.

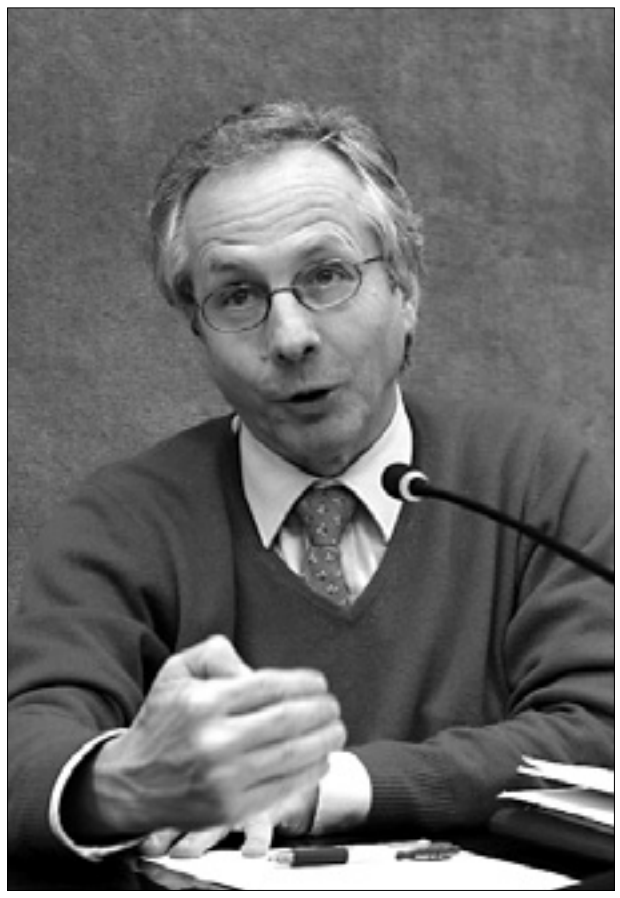

Edvard Kovač, teolog, pisatelj, filozof, pedagog, literarni mentor, pisatelj in predsednik Mirovnega komiteja Mednarodnega PEN

KROMA

Pavel iz Tarza, po očetu sicer Jud, a rimski državljan, se je rodil v nekdanji grški, nato rimski koloniji na meji med Sirijo in Anatolijo, kjer se je odlično naučil helenistične grščine, obiskoval grške šole in se izpopolnil v grški retoriki, ki se je je odtlej izvrstno posluževal v svojih nastopih. V tem času je tudi doživel prvi prelom, ko je odklonil helenizem in prestopil k farizejem, najstrožji judovski ločini tistega časa.

Naslednje obdobje Pavlovega življenja je tako zaznamovala Gamalielova šola v Jeruzalemu, ki je zagovarjala dosledno izpolnjevanje Mojzesove postave in dokazovanje čistosti z dejanji. Tačas je Pavel opustil medkulturni dialog, postal goreč Jud, podložen črki, bolj kot duhu. Na poti v Damask pa je končno doživel razsvetljenje in mistično komunikacijo s Kristusom. Zato se je pridružil Jezusovim učencem v Jeruzalemu, kjer je poslušal Petrove pridige ter sprejemal glavne izreke Kristusovega nauka in spoznal, da je spoštovanje zapovedi drugotnega pomena. Nad vsem namreč stoji ljubezen do Boga in sočloveka.

Kdo je torej Pavel iz Tarza, se je nazadnje vprašal Kovač. V njem najdemo vsega po malem, bistvena pa ostaja skrivnost, ki jo je doživel in iz katere je črpal svojo misel: da je Jezus vir nove inteligence in baza za etiko ljubezni, na podlagi katere je Pavel zgradil novo moralo, ki jo je predavatelj povzel s citatom iz 1. pisma Korinčanom: »Ko bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imel..., mi nič ne koristi.« (al)

BORŠT - Dramska skupina Teloh

Šaljiva farsa o ženski, ki ne govori

V prostorih srenjske hiše v Borštu bo v soboto še kar zanimivo. Domače društvo PD Slovenec bo gostilo dramsko skupino Teloh že dolgo let pobratenega kulturnega društva Ivana Cankarja iz občine Tabor v Savinjski dolini. Večer se bo začel ob 20.30 s priredbo farse avtorja Vojmila Rabadana Kadar se ženski jezik ne suče.

Farsa, ki publiko razvedri in spravi v smeh, je zasnovana na tradiciji ljudske komike in zabava občinstvo s šaljivimi in razigranimi podobami iz vsakdanjega življenja. Valter najde nevesto, ki je svet ne pozna - žensko, ki ne govori. Valterja sicer bolj zanima njen denar, ki ji ga je zapustil oče, a kaj, ko mu Marjanca ne more povedati, kje je denar. Na vso moč si vsi prizadevajo, da bi Marjanca spregovorila in kmalu se vsa zgodba popolnoma spremeni...

V Taboru ima igranje že zelo dolgo in bogato tradicijo, ta dramska skupina pa je čisto novo nastala skupina, saj se je izoblikovala v novembru leta 2007. Igralci so stari od 19 do 32 let. Predstavi bo sledila tradicionalna pokušnja vin domačih proizvajalcev. Toplo vabljeni.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.20 »High school musical 3«.
ARISTON - 18.30, 21.00 »La classe«.
CINECITY - 15.50, 17.00, 18.00, 19.15, 20.10, 22.15 »High school musical3: Senior year«; 16.45, 19.45, 22.15 »Pride and glory: il prezzo dell'onore«; 17.35, 20.00, 22.00 »Giù al Nord«; 16.20, 20.10, 22.10 »Tropic thunder«; 18.25, 22.00 »Babylon A.D.; 15.50, 17.50, 19.50, 22.00 »Wall-E«; 18.10, 22.00 »Vicky Cristina Barcelona«; 16.00, 20.00 »Mamma mia!«; 15.50 »Donkey Xote«.
EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.
EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 21.00 »La banda Baader Meinhof«; 18.45 »L'uomo che ama«.
FELLINI - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Si può fare«.
GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.20, 18.20, 20.20, 22.20 »Mamma mia!«.
GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15 »High school musical 3«; 18.15, 20.15, 22.15 »Il passato è una terra straniera«.
KOPER - KOLOSEJ - 21.00 »Divjakinja«; 20.30 »Max Payne«; 16.30, 18.30 »Muhice osvajajo luno 3D«, 19.30, 21.30 »Nevarnost v Bankogu«; 17.30 »Roker«.
NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Donkey Xote«; 18.30 »Lezione 21«; 16.30, 20.15, 22.15 »Tropic Thunder«; Dvorana 2: 16.30, 18.00, 19.30, 21.00, 22.30 »Wall-e«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Giù al Nord«; Dvorana 4: 18.00, 20.05, 22.15 »Pride and Glory - Il prezzo dell'onore«; 22.30 »Babylon A.D.«.
SUPER - Film prepovedan mladim pod 18. letom starosti.
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.10 »High school musical 3«; Dvorana 2: 18.00 »High school musical 3«; 20.00, 22.15 »Pride and glory - Il prezzo dell'onore«; Dvorana 3: 17.50 »Tropic Thunder«; 20.10, 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«; Dvorana 4: 17.50, 20.00, 22.00 »Giù al Nord«; Dvorana 5: 17.30 »Wall-e«; 20.15, 22.15 »Babylon A.D.«.

Čestitke

Velika fešta se v Dragi priredi, saj naša IRINA jih 30 danes slavi. Mnogo sreče, zdravja, ljubezni in veselja ti želimo in »Vse najboljše« ti iz srca zakričimo mama, papà, Ully, Roby in Andrea.

Hip hip hura, IRINA v Dragi fešto ima. Okrogla leta danes slavi, saj 30 svečk ji na torti gori. Vse najboljše ti cela klapa želi in vošči ti še nešteto sončnih dni.

Naj se ve, naj se zna, da IRINA jih 30 ima. Vedno v formi se ona drži in za ekipo se zmeraj bori. Vse najboljše ji zakričimo in polno golov z nami ji zaželimo. Bum Bum Lady

Tra-la-la, hop-sa-sa, naša IRINCA jih danes 30 ima. Vse najboljše ti na ves glas zakričimo in s teboj se veselimo. Katja in Andrea.

Šolske vesti

UČENCI IN UČITELJI OŠ FRAN MILČINSKI NA KATINARI vabijo v soboto, 8. novembra, ob 11. uri na otvoritev novih šolskih prostorov, ki bo v Športno-kulturnem centru v Lonjerju.

Izleti

KRUT prireja v soboto 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

KRUT prireja 7. in 8 decembra dvodnevni izlet »Med jaslicami in božičnimi sejmi« z ogledom Verone in svetovne razstave jaslic v tamkajšnji Areni ter sejmov v Trentu in v Levico Terme. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

ONAV (Vsedržavna Organizacija Poskuševalcev Vin) organizira danes, 5. novembra enodnevni obisk »Salone del Vino Novello« v Verono. Odhod avtobusa iz Trsta ob 7. uri in Gorice ob 8. uri. Obenem ANAG, Organizacija Poskuševalcev Žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel 12. novembra v Krminu na sedežu videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis tel. 0481/32283 Daniela Markovič ali E-mail: daniela_onav@yahoo.com.

SPDT prireja, že tradicionalno Martinovanje s pohodom po »Poti Sonje Mašere«, kateremu bo sledilo prijetno druženje s kosilom in s peko kostanja. Zbrali se bomo v nedeljo, 9.novembra, ob 7.30 v Barkovljah, na parkirišču pred Pomorskim klubom Sirena. Od tod se bomo z avtobusom popeljali v Orlek, kjer začne naša pot. Tisti, ki mislijo, da ne bi zmogli tako dolge poti, se lahko pripeljejo v Bane z linijskim avtobusom št. 39 in počakajo skupino na trgu pri vodnjaku. Predvidoma bodo pohodniki v Banah ob 10. uri. Mlade družine z otroki in tisti, ki si želijo še krajšo varianto, se lahko skupini pridružijo ob 11.30 pri vodnjaku na Trsteniku (gostilna Toscano) do kamor se pripeljejo z linijskim avtobusom št. 38. Zaradi prevoza v Orlek in kosila je nujna prijava še danes, 5. novembra na tel.št. 040/220155 (Livio) ali na tel.št. 040/2176855 oz. 333/5994450 (Vojka).

FOTOVIDEO TRST 80 organizira od 12. do 16. decembra izlet v Sofijo (Bolgarija) ob odprtju najnovejše skupinske razstave. Odhod v petek, 12. decembra, v poznih večernih urah, namestitev v Hotelu 4* v centru mesta. Rok za vpisovanje in plačilo akontacije (100,00 evrov) zapade v petek, 7. novembra. Za info: Martina (Agencija Adriatica.net 040-637025) ali Mirna (347-7937748).

PLANINCI SK DEVIN IN ŠD SLOGA vabijo v soboto, 8. novembra, svoje člane in prijatelje na tradicionalno martinovanje in pohod po Brkinih. Zbirališče v Bazovici pri Kalu ob 13.30. Za pojasnila sta na razpolago Viktor 040-226283 in Frančko 040-200782.

ODGOVORNA ZA UPRAVNO SLUŽBO - SOCIALNO SKRBSTVO obvešča da občine Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor organizirajo izlet v Padovo v četrtek, 13. novembra. Letovanja se lahko udeležijo ostarele osebe (nad 65 letom) s stalnim prebivališčem v eni od navedenih občin. Za vpisovanje in morebitne dodatne informacije se obrnite na Upravno službo za socialno skrbstvo Občine Devin Nabrežina, Naselje Sv. Mavra 124 - Sesljan - od ponedeljka do petka od 8.30 do 10.30 (tel. 040-2017389).

ZDRUŽENJE SLOVENSKIH KMEČKIH IN PODEŽELJSKIH ŽENA organizira od 9. do 12. decembra izlet na Dunaj in v Bratislavo. Informacije in prijave na tel. št.: 040-291498 (Daria) in 040-200173 (Flavia).

Loterija 4. novembra 2008

Bari	57	25	46	39	69
Cagliari	51	4	11	66	47
Firence	6	48	18	69	78
Genova	14	58	77	21	50
Milan	32	12	26	79	17
Neapelj	85	43	30	28	87
Palermo	39	7	55	13	19
Rim	28	4	45	37	69
Turin	89	9	44	84	50
Benetke	47	62	54	2	50
Nazionale	51	15	76	25	81

Super Enalotto Št. 133

6 28 32 39 57 85 jolly **47**

Nagradni sklad	4.563.906,98 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot	26.991.155,76 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
21 dobitnikov s 5 točkami	32.599,34 €
2.136 dobitnikov s 4 točkami	320,49 €
75.907 dobitnikov s 3 točkami	18,03 €

Superstar 51

Brez dobitnika s 6 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €
Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
12 dobitnikov s 4 točkami	32.049,00 €
304 dobitnikov s 3 točkami	1.803,00 €
4.559 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
29.223 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
65.572 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Včeraj danes

Danes, SREDA, 5. novembra 2008
ZAHARIJA

Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 16.46 - Dolžina dneva 9.55 - Luna vzide ob 13.04 in zatone ob 22.39.

Jutri, ČETRTEK, 6. novembra 2008
LENART

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,1 stopinje C, zračni tlak 1020,4 mb ustaljen, veter 8 km na uro jug, vlaga 74-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 17,5 stopinje C.

Lekarne

Od torka, 4., do sobote, 8. novembra 2008

Urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Pasteur 4/1 (040 911667) Drevored XX. septembra 6 (040 371377), Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A.
Prosek (040 225340) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. dell'Orologio 6 (040 300605).
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure.
Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

SALONE MAIDA na Opčinah praznuje 40 let delovanja!!
Čakamo vas v petek, 7. novembra od 19.00 ure dalje
Čestitamo mami Maidi!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

abonmajska sezona

Hans Magnus Enzensberger

HČI ZRAKA

Die tochter der luft
igra po španskem izvirniku Calderòna de la Barca

Režiser **Janusz KICA**
Produkcija **Slovenskega stalnega gledališča**
v koprodukciji s festivali: Mittelfest - Čedad,
Teatri a teatro - Trst,
Primorski poletni festival - Koper
SLOVENSKA PRAIZVEDBA

V glavni vlogi SILVA ČUŠIN, dobitnica Borštnikovega prstana. Ob njej:
IVO BARIŠIČ, PRIMOŽ FORTE, ROMEO GREBENŠEK, BRANE GRUBAR, LARA KOMAR, DANIJEL MALALAN, NIKLA PETRUŠKA PANIZON, JANKO PETROVEC, PRIMOŽ PIRNAT, ALEŠ VALIČ.

Petek, 7.novembra ob 20.30
RED A, italijanski nadnapisi
Sobota, 8.novembra ob 20.30
RED B
Nedelja, 9.novembra ob 16.00
RED C, varstvo otrok
Petek, 14.novembra ob 20.30
RED F
Četrtek, 27.novembra ob 19.30
RED K, italijanski nadnapisi in varstvo otrok
Sobota, 29.novembra ob 20.30
RED T, italijanski nadnapisi

Info in predprodaja:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave. Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it / www.teaterssg.it

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Založništvo tržaškega tiska

vabi
na predstavitev knjige

Ivanke Hergold
Ponikalnice
Paracels

Danes, 5. novembra, ob 18.00
v gostilno „Antico spazzacamino“
ul. Settefontane 66

ob avtorici bodo na srečanju prisotni
***Loredana Umek**, **Ace Mermolja**,*
Marko Sosič** in **Igor Škamperle

Obvestila

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtkih, od 11. do 12. ure.

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na razstavo »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918« v petek 7., v soboto 8. in v nedeljo 9. novembra, od 18. do 21. ure. V četrtek, 6. novembra, ob 20. uri ,večer s Pierpaolom Russianom »Vojne votline 1914-1918«.

SOCIALNO SKRBSTVO OKRAJ 1.1 (OBČINA DEVIN -NABREŽINA, REPENTABOR IN ZGONIK) obvešča, da bodo zaradi izrednih vzdrževalnih del uradi socialnega skrbstva v Naselju Sv. Mavra 124 - Sesljan, zaprti od ponedeljka, 3. do petka, 7. novembra. Za informacije tel.: 040-2017389.

ONAV (VSEDRŽAVNA ORGANIZACIJA POKUŠEVALCEV VIN) vas obvešča, da je odprto vpisovanje za enodnevni obisk »Salone del Vino Novello« v Verono, ki se bo vršil danes, 5. novembra. Odhod avtobusa iz Trsta ob 7. uri in Gorice ob 8. uri. ANAG, Organizacija Pokuševalcev žganj, prireja tečaj (5 srečanj), ki se bo pričel 12. novembra v Krminu na sedežu videmske univerze. Vsi toplo vabljeni. Za katerokoli informacijo in vpis na tel.št.: 0481-32283 Daniela Markovič ali E-mail: daniela_onav@yahoo.com.

SKD FRANCE PREŠEREN - PILATES: Danes, 5. novembra, bo od 18. do 19. ure v telovadnici (Trubarjevi dvorani) nižje srednje šole S. Gregorčič v Dolini nov tečaj Pilatesa za začetnice, sledila bo (od 19. do 20. ure) telovadba za zdravo hrbtenico in razgibavanje na podlagi Pilatesa. Za informacije, vsak dan od 12. do 13. ure na tel. št. 333-3616411 - Sonja. Vabljene.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi svoje člane in prijatelje filatelije na redno sejo, ki bo danes, 5. novembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ulici S. Frančiška 20. Poleg tega sporočamo, da bodo po naročilu, na sedežu kluba na redno razpolago znamke, zveščki ter pole pošte Slovenije.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPICE ADRIA ONLUS vabi v skupino za samopomoč žalujočim po izgubi drage osebe. Prvo srečanje bo danes, 5. novembra, ob 16.30 v centru za prostovoljce FJK (centro servizi volontariato), ul. Torrebianca 21, v Trstu. Predvideno je 8 brezplačnih srečanj.

AŠD-SK BRDINA organizira novembra sejem rabljene smučarske opreme po sledečih datumih in urnikih: samo v četrtek, 6. novembra, od 18. do 21. ure zbiranje opreme; sejem bo potekal v petek, 7. novembra, od 18. do 21. ure, v soboto, 8. novembra, od 16. do 21. ure in v nedeljo, 9. novembra, od 10. do 12. ter od 16. do 20. Sejem bo v prostorih doma Brdina na trgu Brdina na Opčinah. Zainteresirane obveščamo, da sprejemamo samo tehnična oblačila v dobrem stanju in da bo vsa oprema sortirana s strani organizatorjev. Za informacije lahko kličete na štev. 347-5292058.

KZ vabi, da se udeležite predstavitve vodnika »Tradicionalni proizvodi v tržaški pokrajini«, ki bo v petek, 7. novembra, ob 18. uri v veži na trgu Marconi v Miljah po posvetu o kmetijstvu v Miljah in v ponedeljek, 10. novembra, ob 18. uri v Društveni gostilni na Proseku. Sodelovali bodo: Antonio Paoletti - Predsednik Tržaške trgovinske zbornice; prof. Boris Pangerc - urednik; gospa Vesna Guštin - izvedenka; dr. Roberto Cuzzi - direktor Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva za Gorico in Trst; dr. Mario Gregori - strokovnjak Kmečke zveze - Associazione Agricoltori.

TRADICIONALNI PROIZVODI V TRŽAŠKI POKRAJINI - Spoštovani, vljudno Vas vabimo, da se udeležite predstavitve vodnika »Tradicionalni proizvodi v tržaški pokrajini«, ki bo: v petek, 7. novembra, ob 18. uri, v veži na trgu Marconi v Miljah po posvetu o kmetijstvu v Miljah in v ponedeljek, 10. novembra, ob 18. uri, v Društveni gostilni na Proseku. Sodelovali bodo: Antonio Paoletti - Predsednik Tržaške trgovinske zbornice; prof. Boris Pangerc - urednik; gospa Vesna Guštin - izvedenka; dr. Roberto Cuzzi - direktor Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva za Gorico in Trst; dr. Mario Gregori - strokovnjak Kmečke zveze - Associazione Agricoltori.

35-LETNIKI!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavili, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »vecerja1973@yahoo.it« ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

TEČAJ RESTAVRIRANJA STAREGA KRAŠKEGA POHIŠTVA organizira društvo NOE' v sodelovanju in s pokroviteljstvom občine Devin-Nabrežina v soboto, 8. in nedeljo, 9. novembra v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 349-8419497 ali noeinfonoe@yahoo.it.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV iz Križa, Nabrežine in Devina prireja v soboto, 8. novembra, od 8. do 12. ure v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini, tradicionalni dan srca. Rezervacije in informacije na tel. št. 040-299616 od 16. do 18. ure.

SINDIKAT SPI-CGIL pri Domju (Cesta za Glinščico 58) obvešča, da nudimo strokovno pomoč ob izpolnitvi obrazca, ki ga je podjetje Enel poslalo uporabnikom prebivalcem Dolinske in Miljske Občine v katerega morajo vnesti katastrske podatke ter ga nato poslati omenjenemu podjetju. vabljeni. Tel.: 040829681.

SLOVENSKO PASTORALNO SREDIŠČE v Trstu sporoča vsem rojakom tržaške škofije, da bo letošnja skupna »Hvaležnica« v nedeljo, 9. novembra, ob 16. uri v stolnici sv. Justa. Zahvalno bogoslužje bo ob somaševanju slovenskih duhovnikov vodil tržaški škof Evgen Ravignani. Poleg Združenja zbora ZCPZ bosta pri mašni daritvi sodelovala še OPZ Kraški cvet in pevska skupina SZSO. K že tradicionalnemu slavju so kot vsako leto vabljeni zlasti skavti in skavtinje, naše narodne noše in prinašalci darov. Pred mašo in po maši pa bo tudi letos praznično pritrkovanje s stolniškimi zvonovi.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.30 v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na predavanje dekanije Filozofske fakultete Univerze na Primorskem dr. Vesne Mikolič z naslovom »Slovensko-italijanska jezikovna prepletanja ali zakaj bi se v globalni družbi sploh še učili manjšinskih jezikov«.

TRŽAŠKO ESPERANTSKO ZDRUŽENJE razpisuje 3.Mednarodni natečaj na temo »Božič v podobi in pesmi« namenjen otrokom vsega sveta od 6. do 14. leta. Vsak lahko pošlje več izdelkov na omenjeno temo in sicer: risbo, ki naj ne presega velikosti lista A4 in/ali pesem. Vsa dela morajo dospeti do 10. novembra, na sledeči naslov: »Esperanto Trieste C.P. 601, Trieste Centro, IT-34132, Trieste-IT«. V pošiljki naj bo listek z imenom in priimkom avtorja/ice, naslov, starost, ime šole in razreda. Vsa dobljena dela bodo razstavljena v božičnem času 2008. Zmagovalce bodo proglasili na javni svečanosti. Za nadaljnja navodila: noredv@tele2.it ali testudo.ts@gmail.com

»BARVANJE NA SVILO« je naslov novega tečaja, ki bo stekel pri Krutu dne 11. novembra 2008 ob 16.30. Vpisovanje in informacije na tel. št. 040-360072.

FOTOVIDEO TRST 80 organizira začetniški tečaj fotografije, ki ga bosta vodila prof. Samo Onič in Borut Hočevar. Odvijal se bo enkrat tedensko ob sredah v večernih urah na sedežu društva, ul. San Francesco 20 in predvideva 5 -6 lekcij po 2 uri ter skupni izhod z delom na terenu. Prva lekcija bo 12. novembra ob 20. uri. Info in vpisovanje: 347-7937748 (Mirna).

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letošnjega niza bo na sporedu v četrtek, 13. novembra, ob 16.30 v otroškem kotičku v knjižnici. Pravljico »Ko luna praznuje rojstni dan« bo pripovedovala Ivana Terčon. Toplo vabljeni!

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ ŠKEDNJA, OD SV. ANE IN S KOLONKOVCA - Spoštovani član, cenjena članica, obveščamo Vas, da bo v petek, 14. novembra, v dvorani KD Ivan Grbec (Škedenjska ulica,124) občni zbor ob 18.30 uri v prvem sklicanju, ob 19. uri v drugem sklicanju. Na dnevnem redu so: pregled članstva in pooblastil, imenovanje tajnika občnega zbora in volilne komisije, poročilo predsednika, poročilo blagajnika, poročilo nadzornega odbora, predstavitev kandidatov, volitve za novi odbor, izidi volitev in razglasitev članov novega odbora, razno. Člani so naprošeni, da pred občnim zborom pooblaščenim pokažejo člansko izkaznico (ali prosijo za duplikat). Vsak član ima lahko le eno pooblastilo.

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na predavanje »110 let rojstva prof. Ivana Rudolfa, Maistrovega borca, tigrovca, politika in organizatorja primorskih prostovoljcev v Afriki«. O liku in delu svojega očeta bo govoril časnikar Saša Rudolf. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu (ul.Cordaroli, 29) v petek, 14. novembra ob 20.30.

OBČINA REPENTABOR zbira gradivo za naslednjo številko občinskega časopisa Glasilo občine Repentabor. Članke, obvestila, opozorila, fotografije ipd. lahko oddate v občinskem tajništvu (tel. 040 -327122) do 14. novembra.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE obvešča, da so še v teku vpisovanja na začetni tečaj v standardnih in latino-ameriških plesih. Lekcije potekajo vsak ponedeljek, ob 19.30 v društveni dvorani na štadionu 1. maja za vpis lahko pokličete na tel. št. 349-7338101 ali se predstavite direktno na vaji.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi na uro latino aerobike vsak ponedeljek od 16.30 do 17.30 v društvenih prostorih na štadionu 1. maj. V družbi koreografinje Mateje Juvan si boste razgibali svoje telo, se spotili, sprostili in ob prijetni glasbi naplesali. Vljudno vabljeni.

SC MELANIE KLEIN IN DEŽELNA ZBORNICA KLINIČNIH PEDAGOGOV prirejata tečaj v bazenu za dojenčke od 2. do 8. meseca starosti. Tečaj bo potekal od 21. novembra do 10. decembra. Srečanja bodo ob sredah in petkih zjutraj na Opčinah. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 328-4559414. Mesta so omejena.

SC MELANIE KLEIN prireja delavnico draguljev z biserčki Swarovsky. Pripravili bomo čisto osebni nakit primeren za vsak dan ali za posebne priložnosti. Delavnica je namenjena odraslim osebam in bo potekala v soboto, 22. novembra, od 16. do 18. ure na društvenem sedežu. Za prijave pokličite na tel. št. 328-4559414.

RADIJSKI ODER organizira za abonente gledališkega vrtiljaka ogled lutkovne predstave, ki bo v nedeljo, 23. novembra, ob 11. uri v Ljubljanskem lutkovnem gledališču. Odhod z avtobusom s trga Oberdan ob 8.30 in povratek ob 15. uri. Vpise sprejema urad Slovenske prosvete na tel. 040 370846 od ponedeljka do petka med 9. in 17. uro. Število mest omejeno!

DRUŠTVO TAO organizira v soboto, 29. in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije pokličite na tel. št.: 340-1607908 (Donatella).

ŠZ MLADOST prireja pod strokovnim vodstvom Profesorja Daria Frandoliča od 2. do 6. januarja 2009 zimski nogometni kamp »Čarobni nogomet na snegu«. Celoten pedagoški proces se bo odvijal v kulturno-naravnem okolju ter v športni dvorani Danica in Vodnem parku v Bohinjski Bistrici. Vabljeni so otroci (fantje in punce) rojeni od leta 1994 do 2002. Za starše in druge družinske člane, ki med drugim hočejo izkoristiti bližnja smučišča Koble in Vogla se nudi za isto obdobje polnopenzionske pakete po zelo ugodni ceni. Informacije in vpisnina na tel. št.: 335-6041844 ali mail info@juren.it.

Prireditve

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi 2008«, ki bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v petek, 7. novembra, ob 20. uri v kulturno društvo Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124, na predavanje: »Planeti v znakih in ozvezdjih - astronomski položaj v planetih 2009«. Predava inž. Dario Anderle. Vstop prost.

SKD, MZ LONJER-KATINARA IN KK ADRIA vabita v petek, 7. novembra, ob 20.uri, v ŠKC v Lonjer na kulturno srečanje z naslovom »Kitajska in Olimpijske igre v očeh Nataše Gombač«.

KD ROVTE- KOLONKOVEC ul. Montesernio 27, vabi v soboto, 8. novembra, ob 19.30, na večer ljudske pesmi in poezije »Od ljubezni do... ljubezni«, v izvedbi dramske skupine in MoPZ Kraški dom z Repentabra. Vodi Vesna Guštin Grilanc.

PD SLOVENEC vabi v soboto, 8. novembra, ob 20.30 v srenjsko hišo v Boršt ob priliki Martinovanja na ogled farse »Kadar se ženski jezik ne suče« v izvedbi dramske skupine Tloh od pobratenega KD Ivan Cankar iz Savinjske doline, v režiji Tanje Tkavc. Ob priliki bo tudi pokušnje novega vina domačih vinogradnikov.

SKD TABOR IN ZSKD - v nedeljo, 9. novembra, ob 18. uri, v Prosvetnem domu na Opčinah, v okviru »Openskih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarie Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem. Na sporedu: Rossini, Mahler, Casella, Rachmaninoff, Šoštakovič, Britten in Walton. Vabljeni.

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom v sredo, 12.novembra, ob 20.30 na predstavitev knjige Kraška hiša in arhitektura Krasa: med očarljivostjo in vsakdanom (1.spremenjena in dopolnjena izdaja). Prisotna bosta avtorja dr.Ljubo Lah in dr. Stanko Renčelj ter predstavnik založbe Libris; v petek, 21. novembra, ob 20.30 Poklon Viktorju Parmi. Sodelujejo: Paolo Petronio, sopran Veronica Vascotto, Cristina Santin- klavir in godba Viktor Parma iz Trebč; v sredo, 26. novembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zoro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lupinc; v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri gostovanje Tkšd Urbanščica iz Famlj s komedijo Toneta Parljiča Krivica boli. Obiščite nas!

Mali oglasi

AVTO piaggio ligier nova, 7 let, dvosedežni, velik prtljažnik, motor diesel 505 kub.cm, avtomatičen, odlično stanje mehanike in karoserije, edini lastnik, 47.000 km, zadostuje vozniško dovoljenje motornih koles prodam. Tel. št.: 040-200520, v večernih urah.

IŠČEMO opremljeno stanovanje za štiri osebe, namenjeno sorodnikom na obisku, za obdobje od 19. decembra 2008 do 16. januarja 2009 v predmestju ali v centru Trsta. Tel. 040-226123 ali 338-7590016.

PRODAM po ugodni ceni dnevno sobo. Tel. št.: 040-44631.

PRODAM NEZAZIDLJIVO ZEMLJIŠČE (4.000kvm) med Opčinami in Repnom, dostop z avtom. Cena 19.500 evrov. Tel. na št.: 347-6145807 ali 380-3017723.

PRODAM fiat tipo, 1400 cc, v dobrem stanju, taksa plačana do septembra 2009, za 300,00 evrov. tel.: 340-8640721.

PRODAM stanovanje na dveh etažah, tri sobe, klet, garaža, edinstven razgled, predel Rojan - Piščanci. Tel. 335-314070.

PRODAM zazidljivo zemljišče na goriškem Krasu; tel. ob večernih urah 338-1023477.

Osmice

JOŽKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samatorci 21. Toplo vabljeni! Tel. 040-229326.

OSMICO je odprl Zahar v Borštu 57/A. Tel. št.: 040-228217.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišču odprla osmico.

Prispevki

V spomin na drago Majdo daruje družina Fabec 30,00 evrov za MePZ Igo Gruden.

V spomin na drago Karlo darujejo soletniki z Opčin in s Ferlugov 100,00 evrov za knjižnico Pinko Tomažič in tovariši in 100,00 evrov za sklad za vzdrževanje zvonov openske cerkve.

V spomin na Olgo Kukanja vd. Verša daruje družina Ferfolja - Repen 30,00 evrov za MoPZ Vasilij Mirk.

V spomin na drago mamo Marijo ob obletnici smrti daruje Dragica Blaževič 50,00 evrov za Krut.

V spomin na Karlo Malalan darujeta Vinko in Nevenka Ozbič 50,00 evrov za SKD Tabor.

V spomin na svoje pokojne daruje Marija Castellani 20,00 evrov za TPPZ Pinko Tomažič.

V spomin na Sergija Canteja daruje družina 25,00 evrov za MePZ Igo Gruden.

Ob obletnici smrti mame Zofke Gregori daruje družina 50,00 evrov za Slomškov dom v Bazovici.

V spomin na dragega Zvonka Radovića daruje družina Gruden 30,00 evrov za SKD I. Gruden in 30,00 evrov za AŠD Sokol.

DOGODKI IN SPOMINI OB STOLETNICI ROJSTVA LEGENDARNEGA AVSTRIJSKEGA DIRIGENTA IN SLEDOVI NJEGOVEGA MITA V NAŠI DEŽELI

Herbert von Kar

Rossana Paliaga

»Celo življenje sem se trudil z iskanjem popolnosti. Potem pa sem razumel, da ni dosegljiva in niti priporočljiva, saj ne more biti vsak dan praznični dan.« - s temi besedami je Herbert von Karajan označil življenjska in ustvarjalna stremljenja, ki so zaznamovala njegov prepoznaven slog, umetniški imperativ enega od najbolj očarljivih in vznemirljivih izrazov dirigentske umetnosti v zadnjem stoletju.

Herbert von Karajan se je rodil 5. aprila 1908 v Mozartovem mestu Salzburg očetu zdravniku Ernstu in materi slovenskega izvora Marti Kosmač. Klavir in kompozicijo je študiral na zavodu Mozarteum, kjer je tudi debitiral kot solist pri devetih letih, kot dirigent pa pri dvajsetih. Leta 1938 je podpisal prvo pogodbo z založbo Deutsche Grammophon, ki bo dolgo let spremljala njegove številne diskografske projekte. Med drugo svetovno vojno je živel in deloval predvsem v Italiji. Po vojni pa je moral omejiti svojo dejavnost zaradi prepovedi držav, ki so mu očitale pripadnost nacionalsocialistični stranki. Pogosto je sodeloval z gledališčem Alla Scala v Milanu in s salzburškim festivalom, od leta 1951 še z Wagnerjevim festivalom v Bayreuthu. Imel je privilegiran odnos z najuglednejšimi orkestri v svetovnem merilu, z Dunajskimi in predvsem Berlinskimi filharmoniki, pri katerih je leta 1955 postal dosmrtni umetniški vodja in stalni dirigent kot naslednik Wilhelma Furtwänglerja. Njegove inovacije so odprle nova poglavja v zgodovini Dunajske državne opere in salzburškega festivala, kjer je bil umetniški vodja. Bil je prvi dirigent, ki je leta 1944 uporabil stereo tehniko za snemanje, leta 1981 pa je uvedel v dobo cd-ja na salzburškem festivalu. Z velikim zanimanjem se je ukvarjal z video-sredstvom zaradi možnosti evidentiranja mnogih podrobnosti, ki jih poslušalec z edinega zornega kota svojega sedeža v dvorani ne more zaznati. Prepričan je bil tudi, da je snemanje zelo koristno za orkestraše, saj jih prisili, da se vsak individualno potrudi za čim bolj ekspresivno in zbrano izvedbo. Orkester je primerjal z jato, ki se v navideznem kaosu velike mase premika popolnoma ubrano, disciplinirano in kompaktno, z estetsko popolnostjo. Dejal je, da ko se 120 oseb združi v enotni organizem, se dirigiranje spremeni v duhovno doživetje.

Po sijajni karieri je legendarni dirigent zadnjič stopil pred pult aprila leta 1989 na Dunaju, dan kasneje je odstopil kot dirigent Berlinskih filharmonikov. Umrl je julija istega leta sredi priprave na uprizoritev Verdijeve opere Ples v maskah. Ob koncu življenja, ko se je kljub življenjski moči moral soočati z vedno hujšimi fizičnimi ovirami, je z Goethejevimi besedami izrazil vneto željo in upanje: »Mislim, da nam je dano imeti več življenj. Moja duša ima še toliko želja in spodbud, telo pa odpoveduje. Narava ima dolžnost, da mi ponudi drugo telo. Zagotovo se bom vrnil.«

RAZSTAVA-KARAJAN V GLEDALIŠČU ALLA SCALA V MILANU

Umetniško življenje Herberta von Karajana je zaznamovalo tudi sodelovanje z vodilno italijansko operno ustanovo, zato mu je gledališče Alla Scala posvetilo razstavo, ki priča o treh desetletjih glasbenega ustvarjanja za milanski oder (1940-1971) in se s sodelovanjem Zavoda von Karajan širi na privatno sfero in na zakulisje javnih nastopov. Razstavo je prejšnji mesec odprla dirigentova žena Eliette von Karajan. Ob otvoritvi je izšla tudi spremna fotografska knjiga založbe Allemandi.

Koncept razstave je zelo aktualen; sestavljajo jo fotografsko gradivo in video dokumenti, ki ustvarjajo spodbudne vizualne in zvočne situacije s pomočjo interaktivnih ekranov, projekcij, sočasnega predvajanja zgodovinskih posnetkov, katerim obiskovalec lahko prisluhne s slušalkami, inštalacij video-stojal in akustičnih kupol. Mit legendarnega dirigenta se v določenem smislu materializira okrog edinega, simbolično razstavljenega predmeta, to je njegove taktirke.

Dokumente iz arhiva gledališča Alla Scala in iz salzburškega Zavoda von Karajan je izbrala in uredila Vittoria Crespi Morbio, ki si je zamislila tudi porazdelitev v štiri tematske sklope: »Štiri sekcije odpirajo različna poglavja dirigentove osebnosti in življenja. V sklopu, ki je posvečen sodelovanju z gledališčem Alla Scala, prikazujemo njegovo kapilarno pozornost

do vseh podrobnosti uprizoritev in izvedb in obenem fotografsko revijo slavnih protagonistov takratnega glasbenega prizorišča, kot so na primer Mirella Freni, Giulietta Simionato, Victor de Sabata ali superintendant Antonio Ghiringhelli. Karajan je skušal biti vedno na tekočem s tehnološkim napredkom na področju snemanja glasbenih produkcij, zato smo posvetili eno sekcijo prav delu v snemalnem studiu. Bil je hiperaktiven, moderen, radoveden človek, ki je stal za in pred kamero in je podpiral povezave med umetnostjo in tehnologijo. Med prvimi je predstavil in spodbudil uporabo digitalnih sredstev, v raziskovalne namene je dovolil, da so mu napravili kardiogram med dirig
v katerem obiskovalec lahko sp
ga življenja in kariere. S sekcijo
se lahko poglobimo v Karajano

Fotografski pregled nam v
Celotna razstava posreduje pod
zavest lastnega imidža. Tudi ko
zavedal pogleda zunanjega opaz
in trdnim obvladanjem samega
tudi po zunanjem videzu sledi so

soočati z bolečim popuščanjem fizičnih moči do krhkosti zadnjih let, po
premikov v trenirki in telovadnih
čeprav je tudi v tej podobi še ved
ka kraljevska plemenitost. Gospa
lo zadovoljna in ganjena ob ogle
da bi jo postavili tudi v Salzburg
lo, kljub nezanemarljivim tehnič

JADRANJE Z GORIŠKIM SKIPPERJEM

Jadralec Igor Simčič, doma iz Solkana, hrani v družinskem arhivu izredne spomine na osebni stik s Herbertom von Karajanom, ko je z občudovanjem spremljal strica, Borisa Trpina, na poletnih križarjenjih z dirigentovo jadrnico:

Karajan se je v določenem trenutku odločil za jadranske vode in je poiskal uspešnega jadralca, ki bi skrbel za njegove jahte. V tistem času, se pravi v šestdesetih letih, je moj stric Boris Trpin zmagal na državnem prvenstvu v Franciji in pritegnil pozornost slavnega dirigenta, s katerim sta se srečala in dogovorila za sodelovanje. Zaupal mu je vse svoje jadrnice v skoraj sedemnajstletnem obdobju. Moj stric je opravljal nalogo skipperja in je imel odgovornost, da je s temi jadrnicami zastopal Karajanovo ime na pomembnih regatah. Zbližala sta se tudi prijateljsko in stric ga je večkrat spremljal tudi na mednarodnih turnejah. Delila sta zanimanje za letalstvo; stric je bil namreč pilot v drugi svetovni vojni in Karajan je imel privatno letalo, s katerim ga je vedno rad peljal, ko ni bilo večjih obveznosti z jadrnico. Karajan je imel izredno ljubezen tudi do hitrih avtomobilov. Spominjam se, kako je zgodaj zjutraj dirkal po ozkih, vijugastih cestah okoli Saint Tropeza, kjer je imel hišo. Tu sem imel priliko, da sem ga spoznal.

Njegov dan se je tudi na dopustu pričel z vajo in študijem. V svoji vili je imel delovno sobo, kjer je preživljal vsak dan tri do štiri ure. Mi smo bili medtem v zalivu z njegovo jadrnico. Vsak dan ob enih se nam je pridružil, potem pa smo nekaj ur jadrali z njim. Moj stric me je vključil kot člana ekipe, v bistvu pa je bilo tisto moje prvo srečanje z jadrnicami in sem bil srečen, da sem sploh lahko bil zraven. Pogovori s Karajanom so bili izredno zanimivi, saj je bil človek poln interesov in se je poglabljal v vse snovi. Poznal je na primer tehnične detajle letal, avtomobilov, jadrnic. Zanimal se je za vse podrobnosti in včasih je skoraj tekmoval s stricem, da bi mu pokazal svoje obvladanje snovi. Sprejel me je s simpatijo, kot vnuka, zato se je sproščeno pogovarjal z mano na jadrnici. Ko pa smo pristali, kjer ga je čakal šofer, je ponovno postal zelo redkobeseden in hiter, ni več komuniciral, ni pogledal nobenega.

Karajana sem spoznal kot izredno kompliciranega človeka in izrednega genija, ki se je lahko preprosto pogovarjal z osemnajstletnim fantom iz Solkana. Ko sem se vrnil v šolo po dopustu, nas je profesor na gimnaziji, priznani glasbenik Hubert Bergant, vprašal, kako smo preživeli počitnice. Seveda sem odgovoril, da sem bil na jadrnici s Herbertom von Karajanom. On me je pogledal zelo strogo in ukazal, naj si nikoli več ne drznem pošaliti z imenom tako imenitnega umetnika. Ko sem mu naslednji dan prinesel fotografijo, mi je rekel, da gre gotovo za fotomontažo in šele takrat sem razumel, kakšen je bil Karajanov pomen v svetu glasbe.

Prav gotovo je imel zelo poseben in avtoritaren značaj: nekoč je ekipa jadralcev intenzivno trenirala za zelo pomembno regato Marseille-Alžir. Teden pred regato pa je Karajan sporočil stricu, da bo zaradi delovnih obveznosti odpovedal prisotnost na regati in da njegova jahta ne bo šla nikamor brez njega. Stric pa je prevzel odgovornost, da bo vseeno tekmoval, četudi bi to pomenilo konec sodelovanja s Karajanom. Ekipa si je razdelila stroške in se je zelo uspešno udeležila tekme in zmagala. Regata je imela velik pomen na mednarodnem nivoju in je bila deležna tudi široke medijske in institucionalne pozornosti, zato je novica kmalu prišla tudi do dirigenta. Največje zadoščenje pa je bilo, da je stric takrat prejel telegram, na katerem je pisalo »Virtuoz jadranja, čestitam! Herbert von Karajan.«

TRŽAŠKI, PRIJATELJSKI OBJEM V DOKUMENTIH MUZEJA SCHMIDL

»Vi veste, da bo moje srce vedno med Tržačani,« je pisal von Karajan leta 1948 umetniškemu vodji gledališča Verdi, ki ga je v težkem, povojnem obdobju povabil v Trst, kjer je vodil več simfoničnih koncertov. V znak hvaležnosti mu je dirigent podaril svojo taktirko, ki jo zdaj hrani gledališki muzej Schmidl, skupaj z ostalimi dokumenti Karajanove prisotnosti v našem mestu. V vitrinah in arhivu muzeja v palači Gopčević hranijo sedem pisem dirigenta v italijanskem in nemškem jeziku, koncertne liste, dve fotografiji z avtogramom in seveda članke, ki pričajo o zmagoslavnem sprejemu tržaškega občinstva.

Karajan je vodil orkester
stopil 27. in 29. septembra, 6. i
fonične sezone v veliki dvoran
Tržaški filharmonični orkester
be Haydna, Straussa, Beethov
catellija, Wagnerja in Brahms
udarile visoko čustveno moč
nialnega mojstra, ki je vodil g
nimi dvoranami. Dolgi aplavz
osebnosti, »ki bi jo lahko prim
teklosti, kot je bil Toscanini« i
katerokoli, tudi najbolj izvrstn
dirigiranja in velik uspeh teh ko
našati posledice političnega p
cena za umetnika, ki je v nego
vljati na novo osnove lastnega

Novembra leta 1947 ga j
bil k oblikovanju dveh simfonič
grami, na katerih so zazvenele
fonične pesnitve Richarda Str
rana je bila ponovno razprodan
novno stopil v gledališče Ver
moničnim orkestrom in zbor
teljev glasbe, ki sta izvedla po
sov Nemški rekviem.

Minilo je dvajset let do n
vanja, tokrat v dvorani gledališ
tnici Koncertnega društva v T
ska koncerta z Berlinskim filh
le razprodane že junija mesec
gajne na prvi dan predprodaje
ko prisostvoval zgodovinskem
no stvarnost, je lahko posluša
je Jupiter, Straussove simfonič
simfonij št. 5 in 6 Ludwiga van
pisali o nepozabnem doživetj
gnil do »najbolj žlahtnih obzor
stokracije glasbene interpreta
žave z namestitvijo številnih o
rigent in njegova žena bila gosta
Ob tej priložnosti so dirigentu p
njeveškim pečatom mesta. Tu
spomin na tržaške prijatelje, k
mestu razkril tenoristu Carlu

ajan ali iskanje popolnosti

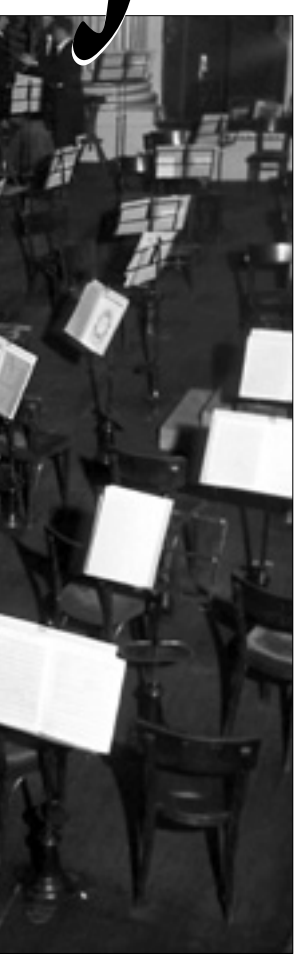

Ogled razstave v prostorih muzeja gledališča Alla Scala je intenzivno doživetje za obiskovalca, ki si mora vzeti nekaj ur časa, da lahko stopi v svet umetnika in se poglobi z besedami in glasbo v njegove misli o glasbi, dirigiranju in življenju. V dokumentarcu o njegovem življenju se prepletajo pričevanja sorodnikov in umetnikov, ki so sodelovali z njim v različnih fazah njegove ustvarjalne poti. Posebno zanimivi so primerjava z dirigentom Leonardom Bernsteinom, s katerim sta se razlikovala kot noč in dan, in utrinki iz vaj, ko je strogo nagovarjal orkestraše, a jih je znal obenem razbremeniti v napetih trenutkih, na primer s pripovedovanjem smešnic. Navdušenje za tehnološke novitete je sobivalo z bistveno tradicionalno umetniško usmeritvijo, z idealističnim iskanjem veličastne ubranosti. Ko je violončelist Mstislav Rostropovič na primer poskusil obarvati Straussovega Don Kihota z ekspresionistično noto, ga je Karajan opozoril, da lepota nima ostrin. Pred pultom je bil avtoritaren in neizprosen, saj se je zavedal, da je diktatura nujno potrebna »v vojski kot tudi v orkestru«. »Napolnite note z življenjem,« je priporočal glasbenikom in ni upošteval danih hierarhij v orkestru, če niso slonele na resničnih umetniških zaslugah (koncertni mojster mu je nekoč tako zameril zaradi ostrega spopada, da ga je hotel celo ustreliti). Sam si ni dovolil spodrsljajev in se je predano posvetil poklicu z intenzivnim in poglobljenim študijem vsake partiture. Dokumentarec prikazuje ustvarjalni lok do nastopov zadnjih let in neusmiljenih komentarjev berlinskih orkestrašev , ki so težko prenašali njegovo fizično šibkost in čemernost. Pripoved se dotakne tudi najbolj spornega aspekta njegovega življenja, vpisa v nacistično stranko. Sam dirigent je v starih letih priznal, da se ni odločil iz prepričanja; bil je mlad dirigent na začetku svojega vzpona, sanjal je o dirigiranju berlinskega filharmoničnega orkestra in je želel živeti od svojega umetniškega poklica kljub diktaturi. Zavezniško sodišče ga je oprostilo krivde in tako tudi mnogi oboževalci. Zelo zanimiv je tudi oris njegove skromne komunikativnosti, fragmentarnega besednega izražanja, ki je uspel biti učinkovit pri posredovanju umetniškega hotenja. Naval obiskovalcev, ki vsak dan napolnjujejo prostore razstave (odprta bo do 31. marca 2009), zgovorno priča o globokem pečatu, ki ga je avstrijski dirigent pustil v zgodovini glasbe prejšnjega stoletja.

iranjem. Sledi biografski sklop, ozna postopne etape njegove- z naslovom »Pred pultom« pa v koncept totalnega gledališča. eliko pove o njegovi osebnosti. obo človeka, ki je imel globoko ni gledal v kamero, se je točno ovalca. Z zbranostjo, disciplino sebe se je postavil kot vzor, ki dobnim trendom z izvrstno ele- ganco. Od sedemdesetih let dalje pa se je moral

časnih
n copatah,
no prisotna ne-
a von Karajan je bila ze-
edu razstave in je izrazila željo,
u. Upamo, da nam bo to uspe-
čnim težavam.«

v Trstu osemkrat. Prvič je na- n 7. oktobra 1945 v okviru sim- i gledališča Verdi, kjer je vodil s programi, ki so obsegali skladna, Čajkovskega, Sibeliusa, Lo- a. Laskave ocene kritike so po- in izvajalske sposobnosti ge- lasbenike pred polno zasede- i so potrdili mnenja o izraziti erjali le z velikimi mojstri pre- n o izvedbah, »ki so zasenčile o prejšnjo izvedbo«. Možnost oncertov v času, ko je začel pre- reganjanja, sta bila zelo drago- otovem položaju moral posta- vzpona.

e Cesare Barison ponovno va- nih koncertov z različnimi pro- Beethovnove simfonije in sim- aussa in Jeana Sibeliusa. Dvo- na. Leta 1951 pa je dirigent po- di, tokrat z Dunajskim filhar- om dunajskega društva Prija- d njegovim vodstvom Brahm-

aslednjega in zadnjega gosto- ča Rossetti ob štirideseti oble- Trstu. Vstopnice za septembr- armoničnim orkestrom so bi- a in to dve uri po odprtju bla- e. Kdor je imel srečo, da je lah- nu dogodku za tržaško glasbe- l izvedbe Mozartove simfoni- ne pesnitve Junakovo življenje, Beethovna. Tržaški mediji so u, s katerim se je Trst povzdi- rij evropske glasbe in prave ari- cije«, obenem so poudarili te- rkestrašev, medtem ko sta di- a barona Raffaella de Banfielda. odelili častno priznanje s sred- di Karajan je ohranil hvaležen ot je več let po debiju v našem Cossutti.

Intervju z Eliette von Karajan

Francoska manekenka Eliette Mouret je tretja žena Herberta von Karajana. Spoznala ga je na jahti v Saint Tropezu, ko je bila stara komaj osemnajst let, on pa je bil že slaven dirigent. Srečnemu zakonskemu življenju, iz katerega »ne bi izbrisala niti ure«, je sledil spoštljiv in ljubeč spomin, ki se konkretno izraža z mecenskim in kulturnim poslanstvom Zavoda Eliette in Herbert von Karajan, ki ima svoj sedež v Salzburgu. Ob stoletnici rojstva dirigenta je gospa von Karajan rahlo odprla vrata njunega privatnega življenja in zapisala zgodbo o globoki ljubezni, ki je takoj doživela več prevodov.

»Moje življenje z njim...«

Dirigent z ženo Eliette, hčerkama Isabel in Arabel - Dunaj, 1967

V vaši avtobiografiji »Mein Leben an seiner Seite« (Moje življenje ob njegovi strani) ste orisali privatni portret umetnika. Mislite, da obstajajo še neznani ali nerazumljeni aspekti njegove osebnosti?

V svoji avtobiografiji sem želela popraviti in dopolniti podobo, ki jo večina ljudi pozna. V nasprotju z »uradnim« videzom, je bil dobrosrčen in sramežljiv človek.

Karajan si je prizadeval za vse aspekte opernih uprizoritev. Kakšen je bil njegov pristop k operni režiji in posledično njegov odnos do režiserjev?

Od prvih izkušenj v Aachnu (1940, Mojstri pevci iz Nürberga) do zadnjega nastopa na Salzburškem spomladanskem festivalu (1989, Tosca) ga je dirigiranje in obenem režiranje opernih produkcij vedno fasciniralo. Seveda pa se je veselil sodelovanja z različnimi režiserji, s katerimi je včasih ustvarjal z večjim uspehom (Franco Zeffirelli, La Bohème v Milanu in na Dunaju), včasih z manjšim (Giorgio Strehler, Čarobna piščal v Salzburgu). S posebnimi občutki se spominjam dobrih vtisov, ki jih je Herbert imel nekaj dni pred smrtjo o sodelovanju z Johnom Schlesingerjem, ko sta vadila za uprizoritev opere Ples v maskah.

Karajan je bil most med preteklostjo in sodobnostjo; njegovi mentorji so bile legendarne osebnosti 20. stoletja, kot je Tržačan Victor de Sabata, on pa je postal vzornik za najznamenitejše dirigente našega časa. Katere so ključne prvine njegove umetniške dediščine?

Moraš poznati vsako šestnajstinko partiture in preden se odpraviš na prvo vajo moraš imeti popolno vizijo, kako naj bi zvenela simfonija ali opera, s katero se boš ukvarjal.

Kateri je bil njegov odnos do glasbene kritike?

Je bil absolutno prepričan v to, kar je delal. Zato ni zapravljal svojega časa z diskusijami o glasbeni kritiki.

Velik umetnik je lahko »preprosto« mož ali oče v zasebnosti?Je sploh možno ločiti človeka od njegove avre?

Ne smete pozabiti, da sem bila le mlado dekle iz Provanse, ko sem ga prvič spoznala in sem ga potem poročila. Zato nisem nikoli čutila nikakršnega kontrasta med javnim umetnikom in privatnim človekom.

Karajanove izvedbe predstavljajo imperativ, iskanje popolnosti. Njegova osebnost je zrcalila te značilnosti?

Njegovo iskanje popolnosti je bilo vedno prisotno, ko je vozil hitre avtomobile, ko je jadral, ko je pilotiral letalo. Njegovo življenje s hčerkama in z menoj pa je bilo popolnoma sproščeno in polno humorja.

Poročiti glasbenika pomeni zaobljubiti se tudi njegovi umetnosti. Koliko je bila glasba prisotna v vašem življenju?

Seveda je bila glasba vedno prisotna, a on je bil pravi mojster v porazdeljevanju časa med strastnim delom in sproščenimi urami z družino in prijatelji.

Biti žena take osebnosti je verjetno imelo svojo ceno. Kaj pa je on najbolj cenil pri vas?

Herbert je cenil mojo samostojnost in ne nazadnje je podpiral mojo tiho ljubezen do slikarstva.

V letošnjem letu smo zasledili veliko jubilejnih poklonov. Kako mislite, da bi on želel, da bi se ga spomnili?

Herbert ni maral jubilejnih proslav in govorov. Kljub temu pa bi cenil brez zadržkov način, kako se ga je ves glasbeni svet spomnil z mnogimi koncerti v Berlinu, na Dunaju, v Londonu, New Yorku, Parizu, Luzernu, Zürichu, Milanu, Münchnu, Tokiu in Salzburgu. Da bi se ga spomnili z glasbo, kaj drugega.

Zahvala za fotografsko gradivo in sodelovanje: *Arhiv Gledališča Alla Scala, Milano*
Zavod Eliette und Herbert von Karajan, Salzburg
Gledališki muzej Carlo Schmidl, Trst
Projekt Esimit Europa

Primorski dnevnik

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

GORICA - Danes javno srečanje o razlastitvah zaradi prekvalifikacije hitre ceste

Zahtevajo izhod na Majnicah ter prehod za pešce in kolesarje

Štandreški rajonski svet naslovil seznam pripomb in zahtev na družbo Autovie Venete

Štandreški rajonski svet poziva družbo Autovie Venete, naj pri prekvalifikaciji hitre ceste Vileš-Gorica upošteva zahteve, ki so jih njegovi predstavniki preučili med leti 2002 in 2007. Seznam, ki ga je predsednik rajonskega sveta za Štandrež Marjan Brescia naslovil na avtocestno podjetje, goriškega župana Ettoreja Romolija in občinskega odbornika Francesca Del Sordija, predvideva ukrepe za omejevanje hrupa in za zaščito okolja, obenem pa tudi izgradnjo izhoda na Majnicah in ureditev povezovalne poti za pešce in kolesarje.

V zvezi z omejevanjem hrupa je rajonski svet predlagal avtocestnemu podjetju, naj poskrbi za izvedbo akustičnih meritev, ki bodo omogočile učinkovitejše nameščanje zvočnih pregrad. Problematika se tiče predvsem nekaterih hiš v ulici Sv. Mihaela, ki se nahajajo v bližini železnice in bodoče avtoceste. Rajonski svet svetuje načrtovalcem, naj se poslužujejo zvočnih pregrad, ki bi ne odbijale hrup železnice, in posebnega asfalta, ki vpija hrup. »Primerno bi tudi bilo, da bi na avtocestnem odseku v bližini hiš omejili hitrost vožnje,« je prepričan Brescia.

Rajonski svet je v seznamu navedel tudi vrsto zahtev, ki se tičejo prometne ureditve. »Predlagamo ureditev prehoda za pešce in kolesa, ki bi povezoval ulico Tabaj, Tržaško ulico, bivši mejni prehod pri Vrtojbi in goriško pokopališče. S tem bi se pešci in kolesarji lahko izognili krožišču, ki bo ob povečanem prometu še bolj nevarno,« je povedal predsednik rajonskega sveta in nadaljeval: »Nujno potrebna pa je predvsem izgradnja dodatnega izhoda iz avtoceste, in sicer na Majnicah, kar bi omogočalo delno zmanjšanje prometa skozi Štandrež. Uporabljati bi bilo mogoče izhod, ki je v ta namen že služil v času, ko so potekala dela na mostu.«

Seznam je Brescia poslal pristojnemu uradu družbe Autovie Venete že v ponedeljek, saj bo 11. novembra že zapadel rok za vložitev pripomb na račun projekta prekvalifikacije hitre ceste Vileš-Gorica. Na termin bodo opozorili tudi med današnjim javnim srečanjem ob 18. uri na goriški občini, na katerem bodo o projektu spregovorili predstavniki družbe Autovie Venete, član goriške občinske uprave in pokrajinska odbornica Mara Černic. Ob predstavitvi tehničnih značilnosti načrta širitve hitre ceste bo beseda tekla tudi o razlastitvah, ki so prejšnji teden že bile med osrednjimi temami sorodnega srečanja v Gabrjah. O postopku za razlaščanje zemljišč in odškodninah bo pojutrišnjem govor tudi v goriški pokrajinski palači, kjer bo deželni odbornik Riccardo Riccardi srečal predstavnike uprave. (Ale)

Odsek hitre ceste pri Štandrežu BUMBACA

REDIPULJA - Praznik oboroženih sil in državne enotnosti z udeležbo predsednika republike

Ceremonija s polemiko

Predsednik Napolitano, minister La Russa in vrhovni poveljnik Camporini v Redipulji (levo), razporejanje vojaških čet na ploščadi monumentalne kostnice (desno)

ALTRAN

Na stopnišču monumentalne kostnice v Redipulji je včeraj potekala ena od treh osrednjih italijanskih ceremonij ob prazniku oboroženih sil in državne enotnosti. Zaradi 90-letnice konca prve svetovne vojne, ki je bila zelo krvava ravno na Krasu, se je komemoracije tokrat udeležil predsednik republike Giorgio Napolitano. Spremljala sta ga obrambni minister Ignazio La Russa in vrhovni poveljnik vojske Vincenzo Camporini. Na kraj, sredi katerega je grobnica vojvode D'Aosta, je prišel tudi Amedeo D'Aosta in med mimohodom, tako kot Napolitano, požel aplavz. Zadnja leta se je udeležba neprestano tanjšala, včeraj pa so našteli okrog deset tisoč ljudi. Med temi je bilo več sto otrok, saj je v zadnjih tednih izšlo iz političnih vrst kar nekaj pozivov šolam, naj pripeljejo učence. Prišlo naj bi jih za deset avtobusov, še najbolj številčni pa so bili člani veteranskih združenj, ki so po zgledu vojaških čet korakali z zastavami in prapori po monumentalni ploščadi ter se razvrstili na prvi stopnici, kot kulisa na dnu prizorišča.

Napolitano je v Redipulji molčal, saj je uradni govor imel obrambni minister. Ob njegove besede pa se je polemično obregnil videmski župan Furio Honsell: »Minister se krepko moti, ko trdi, da pomeni obdobje 1915-1918 zaključek italijanskega "Risorgimenta". Pozablja, da se je ravno s prvo svetovno vojno začelo za Evropo obdobje grozovitih dvajsetih let, ki se je končalo s tretjim rajhom. Naravnost neverjetno je, da se minister italijanske republike tako izraža o nečem, kar je v resnici tragični poraz za Evropo, ki je privedel do druge svetovne vojne. "Risorgimento" se ni zaključil s prvo svetovno vojno, temveč z odporništvom in zmago demokratičnih sil 25. aprila 1945. Na tem datumu slonita italijanska demokracija in ustava. Prva svetovna vojna je pomenila uničenje Evrope in poraz človeštva, ki se je pobralo samo po padcu tretjega rajha. Ministru bi bilo treba dati lekcijo zgodovine.«

Izpod lože za najvišje predstavnike oblasti ob boku grobnice vojvode D'Aosta je La Russa v prostem nagovoru - napisanega besedila ni upošteval - med včerajšnjo ceremonijo namreč izjavil, da je prva svetovna vojna »zadnja vojna za italijansko neodvisnost in po 70 letih zaključek italijanskega "Risorgimenta"«. Izrazil je tudi prepričanje, da »mora 4. november postati praznik, ki ga priznavajo vsi Italijani, ker se je v kraških jarkih pisala pomembna stran italijanske nacionalne identitete in se je v njih gradila domovina«. Minister je v nadaljevanju opozoril na vlogo italijanskih vojakov v mednarodnih mirovnih misijah: »V preteklosti so branili našo svobodo, danes branijo demokracijo in mir v svetu.« Spomnil je, da bo v kratkem obletnica atentata v Nasiriji, ki je terjal življenja italijanskih vojakov, in ob koncu ponovil besede Napolitana, ki je pred nekaj dnevi, ob podelitvi odlikovanj visokim vojaškim častnikom, primerjal padle v Nasiriji in Kabulu s padlimi v bojnih jarkih prve svetovne vojne. »Vašim besedam se klanjam,« je poudaril La Russa in pogled usmeril na Napolitana. Ministrov govor je bil v celoti uglašen na proslavljanje italijanskih žrtev za domovino, pripadnikov drugih, številnih narodov, ki so na tukajšnjih bojiščih ravno tako padali, ni omenil. Obregnil pa se je še ob »neko protimilitaristično kulturo, ki je v minulih letih rovarila proti povezanosti vojaških sil z italijanskim narodom«.

Še ena polemika je zaznamovala včerajšnjo ceremonijo. Zanetil jo je predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, ki je ostro nastopil proti predsedniku deželnega sveta Eduardu Ballamanu, »ki je na sebi razkazoval padansko ruto in je bil med prepevanjem italijanske himne nemiren, večkrat se je obrnil stran, kakor da bi moral kam bežati«. »Takšno početje nima kaj opraviti z ministrovim pozivom k vrednotam, v katerih se moramo vsi prepoznavati. Sprašujem se, kakšne vrednote zagovarja Ballaman,« pravi Gherghetta.

Na včerajšnji svečanosti ni bilo predsednika deželne vlade Renza Tonda. Zastopal ga je podpredsednik Luca Ciriani, ki se je zavzel, da bi 4. november ponovno razglasili za državni praznik. Vladni podtajnik Roberto Menia, ki se je seveda udeležil komemoracije v Redipulji, je v ta namen že vložil zakonski predlog; poslal ga je parlamentarcem vseh političnih sil s prošnjo, naj ga podprejo. V soglasju z ministrom La Russo v predlogu zatrjuje, da »se je s prvo vojno zaključil italijanski "Risorgimento" in da je to edino dogajanje v tragičnem dvajsetem stoletju, ki je povezalo vse Italijane«.

GORICA - Odmevi

Gregorčič, Sabotin in Goriški sklad

Za župana Ettoreja Romolija je razpihovanje neresnične vesti, da naj bi na slovenski strani Sabotina obnovili napis Naš Tito, povsem neprimerno. »Ko mi je podžupan to omenil - tako Romoli -, sem bil pravkar na Sabotinu zaradi priprav za prižig trikolore. Mario Muto, ki skrbi za ovrednotenje sabotinskih znamenitosti, mi je zagotovil, da absolutno ni res in da se napisa ni nihče dotaknil, da se je kvečjemu razraščeno zelenje umaknilo s kamenja. Vsekakor ponavljam: prižig trikolore ni znak nacionalizma ali provokacija, neprimerno pa se mi tudi zdi, da bi na gori nameščali kakršne koli zastave.«

»Prižig tribarvnih lučk na Sabotinu odraža nazadnjaško klimo, ki je vse bolj zaznavna,« opozarja pokrajinski tajnik SSk Julijan Čavdek: »Zanimivo pa je, da se je vse to dogajalo ravno na dan, ko smo v Trgovinski zbornici izvedeli, da še ni bilo nakazanih pet milijonov evrov iz Goriškega sklada za letošnje leto in da ni denarja za leto 2010. Če Goričani mislijo, da bo gospodarstvo slonelo na sabotinskih lučkah, se krepko motijo.« Čavdek komentira tudi pismo Goričanke, ki zahteva izgon Gregorčičevega kipa iz ljudskega vrta v mestnem središču: »Vsebina pisma je pošastna glede na današnji čas in razodeva izjemno nepoznavanje goriške zgodovine.«

S tem v zvezi je vredno poudarka, kar ugotavlja Albert Devetak v pismu, ki ga je naslovil na italijanski tisk. V njem opozarja, da je Gregorčičeva »preganjalka« skoraj dobesedno prepisala odlomek iz interneta, da pa je Gregorčiču namenjenih še drugih 30 tisoč spletnih strani, tudi takšnih, ki pesnika prikazujejo v resnični luči. »Žal vaše prepričanje je - odgovarja Devetak Goričanki -, da se veličina neke kulture izraža v sovraštvu do drugih kultur. Ravno nasprotno: močna je kultura, ko se ne boji sožitja s kulturo soseda. Bivši župan Brancati je vedel, da je italijanski narod že dosegel takšno stopnjo zrelosti.«

RENČE - Sodišče ugodilo krajanom v tožbi zaradi električnega daljnovoda

Gradbeno dovoljenje ministrstva nezakonito

Vse, kar je doslej zgrajeno, je črna gradnja - Prva tovrstna razsodba v Sloveniji

Slovensko upravno sodišče je v tožbi šestih prebivalcev Renč proti slovenskemu ministrstvu za okolje in prostor, ki je izdalo gradbeno dovoljenje za obnovo električnega daljnovoda v Renčah, ugodilo krajanom. Ti namreč nasprotujejo nadgradnji 110-kilovoltnega daljnovoda na trasi Gorica-Divača, ki vodi tudi skozi njihov kraj. Zaradi njihovega protesta je prenova zastala, kljub temu da je skoraj 10 milijonov vredna investicija nujno potrebna tudi za vključitev v sistem nove črpalne hidroelektrarne Avče, ki naj bi s poskusnim obratovanjem začela prihodnje leto.

Krajani zahtevajo, da se trasa premakne, pristajajo pa tudi na vkopanje daljnovoda, ki sedaj deli kraj na dva dela in najbolj zanimive lokacije sredi Krasa pušča nepozidane. Krajani so ugotovili tudi, da dela, ki jih na daljnovodu izvajajo, niso le obnova, kot jim je bilo zagotovljeno, temveč gre za nadgradnjo. Zato so se združili v civilno iniciativo in od ministrstva zahtevali, naj najde ustreznejšo traso. O tem so napisali številna protestna pisma in obvestili tudi dosedanjega predsednika vlade.

Šest krajanov pa se je odločilo, da bodo pravico iskali po sodni poti: na upravno sodišče so vložili tožbo proti ministrstvu za okolje in prostor, saj je le-to izdalo delno gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo daljnovoda. Sodišče je krajanom ugodilo na podlagi ugotovitve, da je ministrstvo ELES-u (Podjetje Elektro Slovenija) izdalo nezakonito gradbeno dovoljenje. ELES namreč ni izkazal gradbene pravice na vseh parcelah, ki jih zajema koridor daljnovoda, torej je vse, kar je doslej zgrajeno, črna gradnja. Gre za prvo tovrstno razsodbo v Sloveniji, po njej se bodo morale v prihodnje ravnati vse državne institucije in elektro podjetja. V obrazložitvi sodbe upravno sodišče navaja tudi, da gre dejansko za novogradnjo in ne obnovo obstoječega daljnovoda, saj naj bi bil obstoječi daljnovod v začetku izvajanja del porušen, nadomestil pa naj bi ga nov, dvakrat 110-kilovoltni daljnovod. Prebivalci Renč se bodo še naprej trudili, da bodo dosegli vkop daljnovoda, saj bi bila tako škoda za okolje najmanjša. Nadaljnjo gradnjo pa bo sodba zavlekla, saj mora ELES na ministrstvu sedaj zaprositi za nova dovoljenja, še pred tem pa najti ustrezno rešitev in popraviti dosedanje projekte. (km)

GORICA - Nadomestili umetne ovire na krožišču na Rojcah

Lepši videz, prometni režim pa ostaja nespremenjen

Novi videz krožišča na Rojcah po včerajšnjih delih

BUMBACA

Krožišče na trgu Divisione Mantova na Rojcah ima od ponedeljka nov videz. Rdeče-bele umetne ovire "new jersey" so občinski delavci nadomestili z nižjimi, črno-rumenimi pregradami iz cementa, ki so nekoliko manj moteči, ravno tako kot prejšnji pa predstavljajo le začasno rešitev.

Občinska uprava namreč še preverja, ali je na Rojcah primerno urediti pravo krožišče, kot ga nameravajo uresničiti na trgu Medaglie d'oro; tu se je namreč ob povečanem prometu iz Škabrijelove ulice, do katerega je prišlo po padcu meje, krožno križišče izkazalo za posrečeno rešitev. Poskusno krožišče namerava uprava urediti tudi na Trgu Saba, kjer se srečujejo korzo Italia, ulica Aquileia, ulica Di Manzano in cesta, ki pelje do železniške postaje. Za vse tri posege čaka goriška občinska uprava na finančni prispevek dežele Furlanije-Julijske krajine.

Če so občani s krožiščem na trgu Medaglie d'oro zadovoljni, to ne velja za poskusno prometno ureditev na Rojcah. Kot smo že večkrat poročali, so nad krožiščem in predvsem posledično enosmerno ureditvijo ulice Del Carso besni tamkajšnji gostinci, ki opozarjajo, da so zaradi zaprtja ceste zabeležili velik upad gostov. (Ale)

Predlogi strateških projektov

V novogoriški igralnici Perla bo danes dopoldne potekal »info-day« o prvem javnem razpisu za oddajo predlogov strateških projektov, ki naj bi jih financirali iz programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013. Začel se bo ob 10. uri, na sporedu pa sta predstavitev rezultatov čezmejnega sodelovanja za obdobje 2000-2006 ter oris prvega javnega razpisa za oddajo predlogov strateških projektov v novem programskem obdobju. Predvidoma med 11.15 in 12.45 bosta razprava in predstavitev potencialnih predlogov projektnih idej. Udeleženci so se morali predhodno prijaviti.

Zimou v Modra's galeriji

V Modra's galeriji kulturnega društva Jezero v Doberdobu bodo nocoj ob 20.30 predvajali film »La città proibita«. Slavni kitajski režiser Zhang Zimou prikazuje v njem družinske zdrahe kitajske dinastije Tang, njene skrivnosti in prepovedane ljubezni, za film pa so tudi značilne napete akcije in množične bitke; v glavnih vlogah igrata Chow Zun Fat in Gong Li.

Tečaj osnov dirigiranja

Na tečaj osnov dirigiranja oz. v zborovodsko šolo z Markom Munihom se je prijavilo 23 zborovodij in korepetitorjev, ki želijo spoznati osnove dirigiranja, in zborovodij, ki želijo poglobiti svoje dirigentsko znanje. Šolo organizirata Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, območna izpostava Nova Gorica in Zveza kulturnih društev Nova Gorica. Vsebina tečaja, ki se začenja 15. novembra ob 9.30 v Točki novogoriške ZKD, zajema tehniko dirigiranja, pevsko tehniko in intonacijo ter interpretacijo skladb. Predavanja bodo potekala ob sobotah, na koncu pa bodo tečajniki opravili preizkus znanja ter prejeli diplomo. (km)

CGIL na stavki v Trstu

Tudi goriško tajništvo sindikata CGIL se bo v petek, 7. novembra, udeležilo deželne manifestacije v okviru stavke javnih uslužbencev. Udeleženci se bodo zbrali ob 10. uri na trgu Borsa v Trstu, od koder bo startal sprevod, ki se bo zaključil pred palačo dežele.

Baklada proti reformi

Jutri bo v Šlovrencu potekala baklada, ki jo proti reformi šolstva prirejajo starši otrok tamkajšnje osnovne šole in vrtca. Baklada se bo začela ob 18. uri pred vrtcem.

GORICA - Preiskava zaradi smrti novorojenčka

Trije osumljeni

Jamstvena obvestila za zdravnika in babico iz goriške porodnišnice - V kratkem ponovitev obdukcije

Državno tožilstvo iz Trsta je odposlalo jamstvena obvestila dvema zdravnikoma in medicinski sestri - babici iz goriške porodnišnice. Osumljeni so nenamernega umora, saj so bili vsi trije navzoči med porodom novorojenčka, sinka goriškega odbornika Stefana Cerette, ki je slab teden po rojstvu umrl v tržaški bolnišnici Burlo Garofolo. Državna tožilka Maddalena Chergia je v seznam osumljenih vpisala goriška zdravnika Danieleja Dominija in Luigija Caserto ter medicinsko sestro Elido Busatta. Domini je bil med porodom dežurni zdravnik, zaradi komplikacij pa se mu je pridružil Caserta, ki ga je čakalo dežurstvo v naslednji izmeni.

Jamstvena obvestila so posledica pritožbe, ki jo je na tožilstvo vložila družina umrlega otroka. Obenem so dolžnostno dejanje, ki omogoča imenovanje izvedencev, ki bodo zastopali interese vseh soudeleženih strani pri obdukciji otrokovega trupla. Eno obdukcijo so sicer že opravili, zaradi preiskave pa jo bodo ponovili. Za to bosta v petek poverjena videmska zdravnika Carlo Moreschi in Francesco Maccagno. Obdukcijo naj bi nato opravili v roku nekaj dni, predvidoma v ponedeljek, nakar naj bi dovolili otrokov pokop.

Jamstvena obvestila so že bila vročena. Dominija bo zastopal odvetnik Andrea Pellegrini, Caserto bo zagovarjal Riccardo Cattarini, medicinsko sestro pa Paolo Bevilacqua, ki napoveduje, da bo zahteval spremembo postopka, tako da bo izvedenca pri obdukciji imenoval preiskovalni sodnik in ne tožilec. Za odvetnika bo to jamstvo večje nepristranskosti.

NOVA GORICA - Rdeči križ

Množičen odziv krvodajalcev

Trenutne zaloge krvi v Sloveniji so zadostne

Iz novogoriškega Rdečega križa sporočajo, da se je na njihovo prošnjo o darovanju krvi minuli teden na transfuzijskem oddelku šempetrske bolnišnice odzvalo kar 161 krvodajalcev. Zadnji teden v oktobru so namreč povsod po Sloveniji beležili alarmantno zmanjšanje zalog krvi, zato so vse pristojne institucije pozivale krvodajalce, naj se odločijo za darovanje.

Zdravstveno osebje se je ob zmanjšanih zalogah krvi in tedaj bližajočih se novembrskih praznikih zbalo, da bi v primeru večjega števila nesreč ne mogli zagotoviti zadostne količine te nujne življenjske tekočine. Akcija pozivanja k darovanju krvi je nato stekla po vsej Sloveniji. Takoj so se odzvali tudi na novogoriškem Rdečem križu in transfuzijskem oddelku šempetrske bolnišnice, kjer so poleg rednega torkovega odvzemnega dne krvodajalcem omogočili darovanje krvi tudi v ponedeljek, sredo in četrtek. »V vseh štirih odvzemnih dnevih je bil odziv krvodajalcev izredno velik, saj se je darovanja udeležilo kar 161 krvodajalcev. S tem so tudi oni pripomogli, da se je na področju krvodajalstva stanje normaliziralo. Trenutne zaloge krvi v Sloveniji so zadostne,« sporočajo iz novogoriškega Rdečega križa in se obenem zahvaljujejo vsem krvodajalcem za to nesebično gesto. Poleg tega vabijo tudi na redne krvodajalske akcije, ki potekajo ob torkih in petkih v stari stavbi šempetrske bolnišnice. (km)

PIPISTREL - »Inovativna ideja«

Kolektivno darovanje krvi

Za zelo humano potezo so se odločili v ajdovskem podjetju Pipistrel, ki izdeluje in po vsem svetu prodaja ultralahka letala. Ob novici, da v slovenskih bolnišnicah primanjkuje krvi, se je večina zaposlenih v podjetju odločila, da v šempetrski bolnišnici daruje kri.

Idejo je porodil zanimivi način, s katerim vodstvo spodbuja inovativnost zaposlenih. Kot pojasnjuje direktor Pipistrela, Ivo Boscarol, se v podjetju zavedajo, da v poslovnem svetu največ šteje prava ideja. »Zato smo pred časom uvedli sistem nagrajevanja inovativnosti zaposlenih. Vsakdo mora, da doseže polno plačo, prispevati najmanj eno idejo vsak mesec. Ideje so lahko s kateregakoli področja, lahko so tudi čisto nore. Ne glede na to, ali podjetje idejo uporabi ali ne, vsako oddano zamisel nagradimo z desetimi evri,« pojasnjuje Boscarol. To pa še ni vse. Izmed vseh prispelih inovacij izberejo tudi idejo meseca, ki jo nagradijo s 500 evri, in idejo leta, ki jo nagradijo s 5.000 evri. Tako je v oktobru zaposleni v podjetju, Robert Likar, zasledil vest, da v bolnišnicah primanjkuje krvi. Njegov predlog podjetju je bil, da se celoten kolektiv Pipistrela udeleži krvodajalske akcije. Idejo so z veseljem podprli in tako se bo jutri večina zaposlenih skupaj s tremi zunanjimi sodelavci odpravila v šempetrsko bolnišnico na darovanje krvi. »V današnjem svetu kapitala in dobičkov namreč vse prepogosto pozabljamo na človeško solidarnost in se nanjo spomnimo le, ko jo potrebujemo,« poudarja Boscarol. (km)

TURJAK - Lorenzettijev umor

Soseda priznala, sodnik odloča o njeni izpustitvi

Vedela je, da so se dogovorili, da bodo moškega pretepli, ni pa bila na kraju, kjer so ga umorili. Tako zatrjuje Rosa Rambetti, ena izmed treh aretirancev zaradi nasilne smrti 63-letnega Eriberta Lorenzettija v Turjaku, njeno pričevanje pa je odvetnik včeraj vložil pri tržaškem sodišču. Danes ali najkasneje jutri bo namreč sodnik odločil, ali bo mlado žensko, ob njej pa še Lorenzettijevo ženo Giuliano de Nigris, spustil na prostost, kot sta zahtevala odvetnika Stefano Benetti in Gabrio Laurini.

Rambettijeva, ki je bila nekaj mesecev Lorenzettijeva soseda, je torej priznala, da je vedela, da so organizirali pretep 63-letnega direktorja goriškega zavoda INPDAP. »Po njenih besedah naj bi »kazen« za moškega predlagala De Nigrisova, ki je imela z možem že dalj časa zelo napete odnose, saj naj bi jo varal in poniževal. Rambettijeva je tudi poudarila, da pa si ni mogla predstavljati, da se bo pretep sprevrgel v umor. Tudi Lorenzettijeva žena je pred sodnikom izjavila, da umora ni predvidevala. »Rosa je imela povsem stransko vlogo v tej zgodbi in ni bila prisotna v stanovanju, kjer so Lorenzettija zabodli z nožem. Bila je doma z dvema otrokoma, svojo mamo in s sestro,« je pojasnil odvetnik Benetti, ki je od sodnika zahteval, naj izpusti na prostost svojo varovanko, ki je med drugim skoraj v osmem mesecu nosečnosti. V goriškem zaporu pa ostaja Fatiom Rexhepi, partner Rambettijeve, ki je tudi osumljen sodelovanja pri umoru.

GORICA - Nadaljuje se protestna zasedba višješolskega središča

Po desetih dneh mobilizacije že jutri morda ponovno pouk

Dijaki bodo o tem odločali danes - Včeraj jih je obiskal deželni svetnik Gabrovec

Iz včerajšnjega dogajanja v slovenskem višješolskem središču v ulici Puccini; Gabrovec med dijaki in transparenta na šolski stavbi

FOTO L.K.

Tudi danes dopoldne se bo v višješolskem centru v ulici Puccini nadaljevala zasedba, s katero so slovenski dijaki začeli v ponedeljek. V jutranjih urah naj bi višješolci licejskega in tehničnega pola priredili zborovanje in odločili, ali bodo okupacijo poslopij zavodov Cankar, Vega in Zois podaljšali. V primeru, da bodo protestno akcijo prekinili, bo jutri po desetih dneh ponovno stekel pouk.

Osrednji dogodek drugega dne zasedbe šolskega centra je bilo srečanje z deželnim svetnikom SSk Igorjem Gabrovcem. Gost je v podrobnosti spregovoril o učinkih reforme ministrice Gelmini na italijanski šolski sistem in ocenil, da je njegov cilj le krčenje sredstev. »Zato ne nasprotujem protestnim pobudam dijakov, ki so se z mobilizacijo pridružili protestom v mnogih italijanskih mestih.« Gabrovec je tudi spregovoril o vprašanjih, ki se na podlagi šolske reforme postavljajo deželni upravi FJK. Dežela bo morala do 30. novembra predstaviti načrt racionalizacije šolske mreže, skupina DS v deželnem svetu pa je predstavila interpelaciji, s katerimi je pozvala upravo, naj upošteva specifiko slovenskih šol in šol v goratih območjih. »O tem se je odbornik Roberto Molinaro pred nedavnim pogovoril tudi z odborniki za šolstvo štirih pokrajin, zato menim, da bo Tondova vlada upoštevala izjemnost manjšinskega šolstva pri aplikaciji reforme,« je dijakom povedal Gabrovec.

Čeprav so bile nove zasedbe napovedane, se dijaki italijanskih zavodov goriške občine včeraj niso pridružili slovenskim višješolcem. Na šolah ITI in Pacassi se je poskus okupacije izjalovil, na liceju Slataper in na poklicnem polu pa bo jutri potekala samouprava. Italijanski višješolci pa v petek načrtujejo protestno akcijo pred sedeže pokrajine in ne izključujejo, da bi prihodnji teden ponovno zasedli šole. S protestnimi akcijami nadaljujejo tudi študentje goriškega sedeža Tržaške univerze, ki so včeraj razobesili transparente na poslopje v ulici Alviano in delili informativne zgibanke v mestu. V petek bodo verjetno začeli z lekcijami na odprtem, s katerimi bodo na problematiko univerze opozarjali na trgu Cavour ali na korzu Verdi. (Ale)

GRADINA

Rdeči ruj in Spacalove grafike

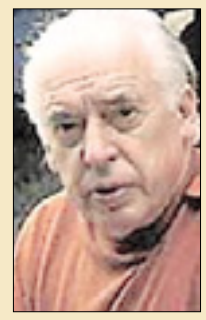

Lojze Spacal

Grafični listi Lojzeta Spacala bodo na ogled na Gradini. Sprejemni center pri Doberdobu bo namreč od 7. do 9. novembra prizorišče dogajanja, ki bo potekalo pod naslovom Rdeči ruj - Zvoki, oblike in barve umetnosti na Krasu, v ospredju bo razstava del enega izmed najbolj pomembnih slovenskih likovnikov, ki ga je Kras bogato navdihoval. Ob tej priložnosti bodo v soboto in nedeljo, 8. in 9. novembra, priredili na Gradini mednarodni simpozij kiparjenja v lesu z naslovom Nikoli več vojn. Sodelovali bodo Robin Soave iz Trsta, Ervin Potočnik iz Slovenije in Gabriel Plannger iz Južne Tirolske.

Odprtje razstave Spacalovih grafičnih del bo v petek, 7. novembra, ob 18. uri; na ogled bo v soboto in nedeljo, 8. in 9. novembra, od 10. do 20. ure, pa še ob koncu naslednjega tedna po istem urniku. Odprtju bo sledila ob 18.30 predstavitev zgoščenke z naslovom Barve in zvoki Krasa avtorja Claudia Cojaniza. Le-ta je rojen leta 1952 v Palmanovi; po akademiji se je posvetil koncertiranju s skupino Gioventù musicale italiana. Danes je uspešen skladatelj in avtor filmske glasbe ter sodeluje z osebnostmi z mednarodne jazzovske scene. (Jari)

VRH - Likovna delavnica pod mentorstvom Davida Faganela

Narava v otroških barvah

Na sedežu društva Danica je ustvarjalnosti dalo duška preko 60 osnovnošolcev iz Sovodenj in z Vrha - Jutri bo na vrsti naravoslovna delavnica

Sovodenjski in vrhovski otroci med slikanjem s čopiči (desno) in s pomočjo Davida Faganela (levo)

BUMBACA

V likovni delavnici, ki je prejšnji petek potekala v prostorih društva Danica na Vrhu, so otroci dojemali naravo skozi umetnost in odkrivali pomen ozadja v likovni kompoziciji. Pod mentorstvom goriškega slikarja Davida Faganela, ki je že lani sodeloval pri podobni pobudi, se je s čopiči in ustvarjalnostjo poigralo preko 60 otrok, ki obiskujejo osnovni šoli v Sovodnjah in na Vrhu.

»Po lanski delavnici v sovodenjski šoli, pri kateri je ob Davidu Faganelu sodeloval tudi njegov oče Robert, se je porodila zamisel, da bi otrokom ponudili izkušnjo slikanja v naravi. Zaradi slabega vremena nam to v petek žal ni uspelo, otroci pa so naravo opazovali skozi okna centra Danica. Nekaj vejic pisanega ruja so si vsekakor pobliže ogledali,« je povedala učiteljica Egle Fradolič in dodala: »Otroci so odkrivali naravne lepote in so jih skušali prenesti na papir. Spoznali so tudi, kako je pri slikanju pomembno ozadje, saj daje vtis globine.« Likovna dela dveh slovenskih osnovnih šol bodo v prihodnjih tednih razstavljena v prostorih kulturnega društva Sovodnje.

Jutri bo sledila naravoslovna delavnica, pri kateri bodo sovodenjski in vrhovski otroci odkrivali življenje rastlin. Vodila jo bo biologinja Veronika Gerdol, ki se bo z otroki srečala vsak četrtek do konca tekočega meseca. Organizacij pobude je omogočila podpora Čedajske banke - Kmečke banke. Ob kratkoročnih načrtih pa imajo na sovodenjski osnovni šoli tudi dolgoročne. »Z Davidom Faganelom razmišljamo, da bi spomladi priredili likovni extempore, pri katerem bi poleg naših osnovnošolcev lahko sodelovali tudi drugi otroci,« je zaključila Frandoličeva. (Ale)

KINOATELJE

Za konec Kitanov »grdi« film

Kinoatelje bo v novembru priredil dva posebna dogodka v goriškem Kinemaxu na Travniku. V četrtek, 13. novembra, bo podelitev nagrade Darko Bratina - Poklon viziji; letošnja nagrajenka je mlada slovenska filmska dokumentaristka Petra Seliškar, ob njej pa se je bo prireditve udeležila tudi lanska dobitnica nagrade, Adela Peeva. Skupaj bosta režiserki vodili filmsko delavnico. V četrtek, 20. novembra, pa bo Kinoatelje gostoval potujoči festival »Travelling Africa«; na njem bodo predstavili nekatere izmed najboljših filmov in dokumentarcev afriških režiserjev, ki so jih vrteli na 18. festivalu afriškega, azijskega in južnoameriškega filma v Milanu aprila letos.

Pred omenjenima dogodkoma se bo v okviru niza četrtkovih filmov Gorica Kinema zaključil poklon Takeshiju Kitanu. Tretji film mini-retrospektive, posvečene manj znanim delom japonskega režiserja, bo na sporedu jutri ob 17.45 in 20.45 v Kinemaxu. Gre za film »Getting any?« iz leta 1995, ki ga bodo vrteli v izvirnem jeziku z italijanskimi podnapisi. »Umetniški samomor«: tako bi lahko opredelili delo, ki ga je svojčas sam avtor označil kot sad želje, da bi naredil grd film. V resnici Kitano kritizira plehko japonsko družbo, še predvsem pa prevelik vpliv televizije. Naredil je film v obliki farse z absurdnimi toni, ki so značilni tudi za njegov lik »Beat Takeshi« iz znane televizijske serije.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
ALESANI, ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, ul. Manzoni 159, tel. 0481-69019.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, goriška gledališka sezona 2008-09: Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočenca iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca), Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelena št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU bo danes, 5. novembra, ob 20.45 glasbeni večer s Shelom Shapirom z naslovom »Sarà una bella società«; 11. novembra, ob 20.45 bo nastopil Eugenio Finardi s skupino Sentieri Selvaggi z večerom posvečenim Vladimirju Vysotskyju z naslovom »Il cantante al microfono«; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-494369).

PD ŠTANDREŽ prireja niz predstav ljubiteljskih gledaliških skupin: v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo gostovalo KUD Polzela z Linhartovo komedijo Ta veseli dan ali Matiček se ženi; v nedeljo, 14. decembra, ob 17. uri bo na vrsti komedija Jeana Cloda Danauda Kvačkarija v izvedbi KUD Šmartno ob Paki; v soboto, 24. januarja, ob 20. uri bo premiera; v nedeljo, 25. januarja, ob 17. uri bo nastopil dramski odsek PD Štandrež s komedijo Branislava Nušiča Kaj bodo rekli ljudje. Predstave bodo v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu; informacije na tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici bo danes, 5. novembra, ob 9. uri in 11.45 predstava v angleškem jeziku »A Christmas Carol« v izvedbi gledališke skupine The American Drama Group. Predstava je namenjena dijakom višjih srednjih šol.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU bo v četrtek, 6. novembra, ob 21. uri predstava bo »Adorabili amici« Carole Greep (nastopajo Ettore Bassi, Laura Lattuada, Alessandra Raicchi in Massimiliano Vado) in bo; informacije pri blagajni občinskega gledališča od ponedeljka do petka med 18. in 20. uro, ob sobotah med 16. in 18. uro (tel. 0481-630057).

ZADRUŽNA BANKA DOBERDOB IN SOVODNJE,
V SKLOPU POBUD OB STOLETNICI VABI NA PREDSTAVITEV KNJIGE
KRAJEVNA IMENA IN PRIIMKI NA DOBERDOBSKEM KRASU
(UREDNIK VLADO KLEMŠE)
JUTRI, ČETRTEK 6. NOVEMBRA OB 18. URI,
V SPREJEMNEM CENTRU GRADINA V DOBERDOBU
ZADRUŽNA BANKA BCC CREDITO COOPERATIVO
Doberdob in Sovodnje
Doberdò e Savogna
1908 2008

Kino

GORICA

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »High School Musical 3«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »La classe«.
Dvorana 3: 17.50 - 20.00 - 22.10 »Tropic Thunder«.

TRŽIČ

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »High School Musical 3«.
Dvorana 2: 16.00 - 18.00 »High School Musical 3«; 20.00 - 22.15 »Il prezzo dell'onore - Pride and Glory«.
Dvorana 3: 17.30 »Tropic Thunder«; 20.10 - 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«.
Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Giù al Nord«.
Dvorana 5: 17.30 »Wall-e«; 20.15 - 22.15 »Babilon A.D.«.

Razstave

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

NA SEDEŽU FUNDACIJE GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki ulici v Gorici je na ogled ciklus restavriranih slik Marcella Fogolina; do 15. januarja od torka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro (informacije na www.fondazionecarigo.it, tel. 0481-537111). Vstop je prost.

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE za kulturne dejavnosti prireja tematsko državno razstavo Tudi črna je barva v petek, 7. novembra, ob 18. uri v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu. Odprtje razstave bo popestril nastop Zlatka Kaučiča.

V GALERIJI SPAZZAPAN v Gradišču je na ogled razstava slikarja Evarista Ciana; do 16. novembra.

V KNJIGARNI CORRISPONDENZE na trgu sv. Antona 18 v Gorici bo do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

V KULTURNEM DOMU v Gorici je na ogled razstava z naslovom Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evropejec; do 8. novembra od ponedeljka do petka med 9. in 12. ter med 16. in 18. uro.

V MESTNI GALERIJI NOVA GORICA bo v petek, 7. novembra, ob 19. uri odprtje razstave slik in predstavitev monografije Aleksija Kobala z naslovom Zrcaliti vajenca k soncu. Umetnika in monografijo bo predstavila Petja Grafenauer; na ogled bo do 27. novembra od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

Koncerti

DRUŠTVI TRŽIČ IN JADRO TER ŽENSKI PEVSKI ZBOR IZ RONK prirerajo orgelski koncert Mirka Butkoviča v petek, 21. novembra, ob 19. uri v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah v spomin na Bernardko Radetič.

MEŠANI PEVSKI ZBOR VRTOJBA vabi na Martinov koncert pevskih zborov v soboto, 8. novembra, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma v Vrtojbi. Poleg zbora gostitelja bosta nastopila še mešani pevski zbor Sežana in mešani pevski zbor Viva Brežice.

PD ŠTANDREŽ prireja v petek, 7. novembra, ob 20.30 v cerkvi v Štandrežu koncert v spomin na 80. obletnico rojstva lani umrlega goriškega skladatelja Stanka Jericija z naslovom K tebi spomin budi. Nastopili bodo sopran Alessandra Schettino, mezzosopran Mirjam Pahor, bas Goran Ruzzier, Marco Colella(orgle), Roberto Caterini in Francesco Ivone (trobenta), Erik Žerjal (pozavna) in mešani pevski zbor Štandrež.

V CERKVI SV. SILVESTRA V PEVMI bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.30 koncert v okviru koncertne sezone 2008-2009 v soorganizaciji SCGV E. Komel, ZCPZ-ja in KC Lojze Bratuž. Nastopila bosta organist Gregor Klančič in mešani pevski zbor Hrast iz Doberdoba.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 10. novembra, ob 20.15 koncert Simfoničnega orkestra RTV Slovenija (Danijel Brecelj - klavir, Marko Munih - dirigent).

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Gorici: v petek, 7. novembra, ob 20.45 koncert violinista Maximiliana Schoenerja in pianista Walterja Delahunta; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Šolske vesti

POTEKA NABIRALNA AKCIJA za Trubarjevo obeležje na slovenskem klasičnem liceju Primož Trubar v ulici Puccini v Gorici. Pobudnik je Sindikat slovenske šole, ki se s prošnjo, naj prispevajo, obrača predvsem na bivše študente goriškega liceja. V ta namen je odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadružni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

SDZPI vpisuje na tečaj angleščine - osnovna stopnja A1, trajanje 48 ur, cena znaša 48 evrov; potekal bo ob sredah in petkih med 19. uro in 21.30. Za informacije in vpis naj se interesenti obrnejo na goriški sedež zavoda na korzu Verdi 51 (tel. 0481 81826, go@sdzpi-irsip.it).

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE za Goriško prireja redni letni občni zbor v petek, 7. novembra, ob 19. uri v gostilni Pri Drejčetu v Doberdobu; sledila bo družabnost.

Izleti

KRUT prireja 7. in 8. decembra dvodnevni izlet Med jaslicami in božičnimi sejmi z ogledom Verone in svetovne razstave jaslic v tamkajšni Areni ter sejmov v Trentu in v Levicu Terme; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

KRUT prireja v soboto, 17. januarja 2009, ogled razstave Van Gogh - Risbe in slike v muzeju Santa Giulia v Bresci; vpisovanje in informacije na sedežu KRUTA-a na korzu Verdi 51 v Gorici ali na tel. 0481-530927.

Obvestila

OTROŠKA SKRINJICA se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu in je likovna, pevska in glasbena dejavnost, namenjena otrokom od tretjega do sedmeta leta starosti. Vsako soboto se ob odpiranju otroške skrinjice zgodijo drugačne dejavnosti, katera bo na vrsti na naslednjem srečanju pa je še skrivnost.

GLEDALIŠKA DELAVNICA na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu je namenjena otrokom od sedmega do desetega leta starosti. Na programu odkrivanje gledaliških prvin, zabavoa, priprava igric, katere naslov pa je še zaenkrat neznan. Prvo srečanje bo 8. novembra ob 10.30. Otroke bosta sprejeli Petra Miklus in Aleksandra Maraž.

DRUŽINSKI AKORDI, namenjeni otrokom od poldrugega do tretjega leta starosti in staršem (mati ali oče) bodo potekali ob četrtkih na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu. Projekt vodi Tanja Gaeta.

BALINARSKI KLUB MAK iz Štandreža organizira v soboto, 8. novembra, ob 9.30 na pokritem igrišču v Gradišču 12. društveni turnir balinanja. Vpisovanje moških in ženskih tekmovalcev bo možno pred začetkom tekme. Tisti, ki nimajo balinarskih žog, jih bodo imeli na razpolago na igrišču.

BOLJŠI SEJEM NA PLACUTI poteka vsako prvo nedeljo v mesecu. V nedeljo, 7. decembra, bodo ponudili pecivo in kuhano vino.

DRUŠTVI JADRO IN TRŽIČ organizirata v nedeljo, 16. novembra, martinovanje v Kobjeglavi z obiskom pršutarne in družabnostjo s kosilom; prijave pri odbornikih obeh društev.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško obvešča, da bo avtobus za martinovanje 8. novembra odpeljal iz Doberdoba ob 15.45, nato s postankom na Poljanah in Vrhu, v Sovodnjah, Štandrežu, Podgori pri športni palači in pri pevmskem mostu (pri vagi). Priporočajo točnost.

DRUŠTVO TRŽIČ organizira začetniški tečaj in tečaj pogovorne slovenščine; vpisovanje in informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

GORIŠKA OBČINA brezplačno deli omejevalnike pretoka za pipe in tuše, in sicer v preddverju županstva, v občinski izpostavi v Ul. Garibaldi, v uradu za okolje in na sedežih goriških rajonskih svetov.

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: ul. III Armata - petek, 7. novembra, 10.00-11.00.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici je odprta od ponedeljka do petka od 9. do 19. ure.

SEKCIJA VZPI-ANPI ŠTANDREŽ sporoča, da je knjiga Štandrež v duhu NOB Vilija Prinčiča na razpolago pri Vilmi Braini v ul. S. Michele 163 v Štandrežu (tel. 0481-21910 od 11.30 do 14.30 vsak dan).

STRANKA SLOVENSKA SKUPNOST GORICA vabi mlade na ustanovno sejo mladinske sekcije, ki bo danes, 5. novembra, ob 19. uri na sedežu stranke na drevoredu 20. septembra 118 v Gorici.

SLOVENSKI ŠPORTNI CENTER na Drevoredu 20. septembra v Gorici bodo decembra poimenovali po Mirku Špacapanu in v njem odkrili obeležje. Prispevke za obeležje zbirajo na tekočem računu pri Zadružni banki Doberdob-Sovodnje (št. IBAN IT 82IO8532124010000000740248) in pri odbornikih ŠZ Olympia.

SPDG obvešča, da je še nekaj mest na avtobusu za martinovanje v nedeljo, 16. novembra; informacije in prijave na tel. 0481-882079 (Vlado) med 12. in 13. uro.

SREČANJA ZA DOBRO POČUTJE bodo potekala v telovadnici osnovne šole Duca d'Aosta v Tržiču vsako sredo ob 18.15 od 5. novembra dalje; informacije na tel. 347-2471222.

V CERKVI SV. NIKOLAJA v Tržiču bo v četrtek, 6. novembra, ob 19. uri tradicionalna maša za slovenske rajne iz Laškega. Pel bo ženski pevski zbor iz Ronk.

ZDRUŽENJE CUORE AMICO bo opravljalo brezplačni pregled količine holesterola in glikemijske stopnje (tešči) v krvi ter krvnega pritiska od 9. do 11. ure v sredo, 19. novembra, na sedežu rajonskega sveta Svetogorska-Placuta v ulici Santo 26 (na vogalu z ul. della Croce 8) v Gorici.

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z aleksandrinkami iz goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglasijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

ŠZ MLADOST prireja pod strokovnim vodstvom Daria Frandoliča od 2. do 6. januarja zimski nogometni kamp Čarobni nogomet na snegu. Celoten pedagoški proces bo potekal v kulturno-naravnem okolju ter v športni dvorani Danica in v vodnem parku v Bohinjski Bistrici in je namenjen otrokom (fantom in puncam), rojenim od leta 1994 do 2002. Za starše in druge družinske člane, ki bi želeli izkoristiti bližnja smučišča Koble in Vogla se nudi za isto obdobje polnopenzionske pakete po zelo ugodni ceni; informacije in vpisovanje na tel. 335-6041844 ali na info@juren.it.

Prireditve

V SPREJEMNEM CENTRU GRADINA v Doberdobu bo v četrtek, 6. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige Vlada Klemšeta Krajevna imena in priimki na doberdobskem Krasu. Knjigo, ki jo je ob 100-letnici ustanovitve izdala Zadružna banka Doberdob in Sovodnje, bo predstavila Danila Zuljan Kumar.

GORICA SE SPOMINJA je naslov niza prireditev ob 90-letnici konca prve svetovne vojne: v četrtek, 6. novembra, v goriškem Kinemaxu prireja društvo Amidei filmsko kroniko na temo prve svetovne vojne s filmi »Der Zerstoerte Goerz - Ein opfer der ohnmaechtigen wut italiens« in »Umanità« (ob 17.30) ter »Gloria. Apoteosi del soldato ignoto« (ob 20.30); vstop prost. èStoriabus bo po poteh prve svetovne vojne v nedeljo, 16. novembra, povezal Gorico in Bassano del Grappa ter v nedeljo, 30. novembra, Gorico, Redipuljo, Oslavje in Kalvarijo. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

V SKLOPU SREČANJ ZGODOVINE IN KULTURE v organizaciji krminskega združenja Austria bo v petek, 7. novembra, ob 18. uri v palači Locatelli v Krminu predstavitev knjige »Il fronte dimenticato« Neria De Carla.

ŽIVLJENJE V STRELSKIH JARKIH (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov prireditev v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra: v petek, 7. novembra, ob 20.30 bo v občinski sejni dvorani v Romansu predavanje Davida Erika Pipana; v soboto, 8. novembra ob 9.30 bo s trga Candussi v Romansu štartal pohod do Redipulje skozi prizorišča prve svetovne vojne.

Poslovni oglasi

SLOVENSKA ORGANIZACIJA IŠČE SODELAVCA/KO za tajniško-organizacijsko poklicno vlogo. Pišite na

info@slovik.org

Osmice

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdobu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprti; tel. 0481-78125.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Duilio Nardon iz splošne bolnišnice v cerkev Sv. Ane in na glavno pokopališče; 10.30, Anna Maria Spagnul vd. Prosperi v kapeli splošne bolnišnice in na pokopališču; 11.30, Valeria Kovacic vd. Cristiani v kapeli splošne bolnišnice in na pokopališču.

DANES V KRMINU: 14.00, Anna D'Osvaldo vd. Castello v kapeli bolnišnice in v Spineo za upepelitev.

DANES V FOLJANU: 11.30, Narcisa Visintin (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Primorski dnevnik

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.it

NOGOMET - Četrti krog lige prvakov

Roma kot v dobrih starih časih Interjeva obramba je plesala

Spalletti se je oddahnil - Inter v težavah na Cipru - Burdisso »show«

Francesco Totti (nasproti mu stoji Frank Lampard) je sinoči po dolgem času igral 61. minut. V soboto proti Bologni, če bo igral, bo to njegov 400. nastop v dresu Rome v A-ligi

ANSA

RIM/NIKOZIJA - Spallettijeva Roma se je kot ptič Feniks dvignila iz pepela. Rumeno-rdeči so povsem zasluženo premagali Chelsea, ki je medtem že rezervirala (sic!) rimski hotel Cavalieri Hilton za majski finale na stadionu Olimpico, in se tako vključili v boj za uvrstitev v osmino finala. Pri Romi je po dolgem času znova igral Totti, junak sinočnjega srečanja pa je bil črnogorski napadalec Mirko Vučinić, ki je kar dvakrat premagal vratarja Cecha. Prvič je sicer mrežo zatresel Panucci.

S Cipra pa je prišla na Apeninski polotok velika kost, ki jo bodo italijanski športni novinarji še kako glodali. Mourinhov Inter je vse prej kot prepričal in še dobro, da so črno-modri odnesli domov točko. Proti Anothorisu je povsem odpovedala Interjeva obramba. Pod vsako kritiko je bil nastop Burdissa (argentinski selektor Maradona ga je komaj poklical v reprezentanco), ki je dvakrat nerodno posredoval, kar so izkoristili domači napadalci in premagali Julia Cesarja. Taki goli so material za oddajo »Mai dire gol«. Inter še ni matematično napredoval v osmino finala.

V skupini C sta se dva kroga pred koncem skupinske faze v osmino finala že uvrstili Barcelona in lizbonski Sporting.

Roma - Chelsea 3:1 (1:0)

STRELCI: Panucci v 34.; Vučinić v 48. in 58., Terry v 75.

ROMA (4-3-1-2): Doni; Panucci, Mexes, Juan, Cicinho; Perrotta (Taddei), De Rossi, Brighi; Pizarro; Totti (Baptista), Vucinic (Riise). Trener: Spalletti.

CHELSEA (4-3-3): Cech; Bosingwa (Kalou), Alex, Terry, Bridge; Deco, Mikel, Lampard; J. Cole (Belletti), Anelka, Malouda (Drogba). Trener: Scolari.

Anorthosis - Inter 3:3 (2:2)

STRELCI: Balotelli v 13., Bardon v 31., Materazzi 44., Panagi v 46.; Frousos (A) v 50., Cruz v 80.

ANORTHOSIS (4-1-4-1): Beqaj; Georgiou, Kasavakis, Costantinou, Leiwakabessy; Dobrasinovic; Paulo Costa (Panagi), Bardon (Ocokoljic), Laban, Taher; Frousos (Skopelitis). Trener: Ketsabaia

INTER (4-2-4): J.Cesar; Maicon, Burdisso (Vieira), Materazzi, Zanetti; Stankovic (Cruz), Cambiasso; Quaresma, Ibrahimović, Balotelli, Mancini (Maxwell). Trener: Mourinho.

DANES V SKUPINAH H IN F

Fiorentino proti Bayernu za osmino finala

FIRENCE/MADRID - Fiorentina mora premagati münchenski Bayern, če se želi uvrstiti v osmino finala lige prvakov. Bayern se bo v Firencah predstavil brez Luce Tonija, Lahma, Altintopa in Sagnola. Prandelli opozarja svoje varovance, da bo treba pozorno spremljati in paziti na Riberyja.

Prejšnji teden je zmaga proti madridskemu Realu Juventusu vlila precej samozavesti. Ranierijeve fante čaka danes ponovitev dvoboja na Santiagu Bernabeu. Pri Realu je pod vprašajem nastop Van Nistelrooya.

SKUPINA A IZIDA 4. KROGA

Roma - Chelsea 3:1, Cluj - Bordeaux 1:2

Chelsea	4	2	1	1	6:3	7
Roma	4	2	0	2	7:5	6
Bordeaux	4	2	0	2	4:8	6
Cluj	4	1	1	2	3:4	4

PRIHODNJI KROG (26.11.): Cluj - Roma, Bordeaux - Chelsea

SKUPINA B IZIDA 4. KROGA

Anorthosis - Inter 3:3, Werder - Panathinaikos 0:3

Inter	4	2	2	0	7:4	8
Anorthosis	4	1	2	1	6:5	5
Panathinaikos	4	1	1	2	6:7	4
Werder Bremen	4	0	3	1	3:6	3

PRIHODNJI KROG (26.11.): Inter - Panathinaikos, Anorthosis - Werder

SKUPINA C IZIDA 4. KROGA

Sporting - Šahtjor 1:0, Barcelona - Basel 1:1

Barcelona	4	3	1	0	11:3	10
Sporting	4	3	0	1	5:3	9
Šahtjor Donjeck	4	1	0	3	3:5	3
Basel	4	0	1	3	2:10	1

PRIHODNJI KROG (26.11.): Sporting - Barcelona in Šahtjor - Basel

SKUPINA D IZIDA 4. KROGA

Liverpool - Atl. Madrid 1:1, Marseille - PSV Eindhoven 3:0

Atl. Madrid	4	2	2	0	7:3	8
Liverpool	4	2	2	0	7:4	8
Marseille	4	1	0	3	5:6	3
PSV Eindhoven	4	1	0	3	3:9	3

PRIHODNJI KROG (26.11.): Liverpool - Marseille, Atl. Madrid - PSV

24 zadetkov so dosegli v včerajšnjem četrtem, sicer polovičnem, krogu lige prvakov. Rekord, ki ga bodo s težavo premagali, je padel v tretjem krogu (skupine E, F, G, H), ko so zadeli kar 36 golov. Sinoči sta dve ekipi zmagali s 3:0, Marseille in Panathinaikos, dve tekmi pa sta končali neodločeno 1:1, v Liverpoolu in v Barceloni.

ODBOJKA

Novogoričanke bodo danes gostile Tirano

NOVA GORICA - Odbojkarice novogoriškega Hita bodo danes v športni dvorani OŠ Milojke Štrukelj, s pričetkom ob 18. uri, odigrale prvo tekmo 2. kroga interlige (Pokal challenge) proti albanski Tirani. Gostje imajo v svojih vrstah kar pet reprezentantk, albanska reprezentanca pa je junija letos na kvalifikacijskem turnirju za nastop na EP v Mariboru s 3:1 premagala reprezentanco Slovenije. Trener Hita Zoran Jerončič bo lahko računal na vse igralke; vprašljiv je le nastop sprejemalke-napadalke Svetlana Krstić, ki je lažje poškodovana. Danes bodo nastopile tudi igralke TPV Novega mesta, ki se bodo v gosteh pomerile z avstrijskim Tabasoftom iz Linza.

CHIEVO- Zaradi nepremičljivih nastopov v nogometni A-ligi so pri Chievu zamenjali trenerja. Ekipo, ki zaseda sedaj predzadnje mesto na lestvici, bo namesto Beppeja Iachinija vodil Domenico Di Carlo, bivši trener Parme.

SLOVENIJA - Članska nogometna reprezentanca Slovenije bo 19. novembra ob 20.15 v mariborskem Ljudskem vrtu igrala prijateljsko tekmo z Bosno in Hercegovino, ki jo vodi karizmatični Čiro Blažević.

NBA - V severnoameriški košarkarski ligi NBA je Sacramento doživel poraz v Philadelphii z 91:125, slovenski organizator igre kalifornijske ekipe Beno Udrih pa je v 19 minutah dosegel osem točk, štiri podaje in dva skoka. Ostali izidi: Orlando - Chicago 96:93, Memphis - Golden Stata 90:79, Charlotte - Detroit 83:101, Dallas - Cleveland 81:100, Utah - Los Angeles Clippers 89:73. **1. SKL:** Domžale - Alpos 102:62, Krka - Zagorje 88:65.

BETTINI ZLOMIL ČELADO - Kolesar Paolo Bettini, dvakratni svetovni prvak na cestnih preizkušnjah, se je poškodoval pri padcu na šestdnevni dirki v Milanu. Bettinija so prepeljali v bolnišnico s poškodbami glave, potem ko je pri padcu na velodromu tudi zlomil čelado. Po oceni zdravnikov pa poškodba naj ne bi bila hujše narave.

CIGUI - Gajevka Paola Cigui je včeraj začela z nastopi v španski Mallorci. V prvem krogu glavnega turnirja (10.000 dolarjev) je premagala Nemko Steiert s 6.3 in 7:5. Danes jo čaka kvalifikantka Stephan, prav tako iz Nemčije. Cigujeva je na španskem turnirju sedma nosilka.

ODBOJKA - Prvi krog lige prvakov

ACH Volley klonil proti »novincu« iz Trenta

TRIDENT - Trentino Volley je v krstnem nastopu v ligi prvakov (prvič v zgodovini kluba) upravičil vlogo favoritov v skupini E: na domačem igrišču je v prvem krogu z gladkim 3:0 premagal ACH Volley iz Bleda. Čeprav so se slovenski prvaki na prvo tekmo odpravili optimistično razpoloženi in dobro pripravljeni, se je izkazalo, da v dvoboju z italijanskimi prvaki slovenski pač po kakovosti še močno zaostajajo. Blejcem tako ne preostane nič drugega, kot da svojo priložnost za osvojitev drugega mesta v skupini E (ki vodi v naslednjo fazo) iščejo v tekmah s francoskim in avstrijskim predstavnikom.

Trentino je že na začetku srečanja prevzel vajeti igre v svoje roke. Na prvi tehnični odmor je odšel s štirimi točkami prednosti, nakar se je prednost gostiteljev še naraščala. Blejci so veliko grešili, predvsem v napadu. Niti menjava Gadnika z Gasparinijem na mestu korektorja niti polminutna odmora trenerja nista spreobrnila rezultata. Domača ekipa je povedla na neulovljivih 22:13. Kot zanimivost tega niza velja izpostaviti, da italijanski odbojkarji niso storili niti ene napake, medtem ko so kar enajst točk osvojili na račun takšnih in drugačnih napak tekmecev.

Začetni pritisk gostiteljev je v drugem nizu nekoliko popustil, igra Blejcev (namesto Kamnika je dobil priložnost še Thomas) pa ni bila več tako nepovezana in polna napak. To je omogočilo, da so se Blejci lahko enakovredno borili z nasprotniki, kar pa ni trajalo dolgo, saj je Trentino v nadaljevanju strnil vrste, visoko povedel in zaključil tudi drugi niz v svojo korist.

Tudi v zadnjem nizu se razmerje moči ni bistveno spremenilo. »Upal sem, da bomo pokazali več. To zagotovo ni bila naša najboljša igra, a v nekaj določenih trenutkih smo vendarle pokazali dobro igro,« je ocenil nastop varovancev trener Bleda **Glenn Hoag,** igralec **Jasmin Čuturič** pa je dodal: »Izid, ki je bil na koncu tekme, je kar realen odraz prikazanega na igrišču. Italijani so pač toliko boljši. Enakovredni smo jim bili le približno polovico drugega niza in s temi občutki moramo iti v nadaljnje tekme.«

ACH Volley bo naslednjem krogu (v sredo, 12. novembra) gostila v dvorani Tivoli moštvo aon hotVolleys z Dunaja.

Trentino Volley - AHC Volley 0:3 (25: 17, 25: 18, 25: 20).

TRENTINO VOLLEY: Kazijski 13, Birarelli 9, Zygaldo 1, Della Lunga, Vissoto 10, Grbić 2, De Paola, Leonardi, Winiarski 10, Bari, Stefanov 2, Piscopo 6.

ACH VOLLEY: Flajs 3, Pajenk 4, Cundy 4, Gasparini 15, Kamnik 1, Čuturič 9, Pleško, Thomas 6, Škorc, Gadnik 3, Perez 4, Satler.

OSTALI IZIDI SKUPINE E: aon hotVolleys (Avs) - Beauvais Oise (Fra) 2:3.

V skupini D je Piacenza na gostovanju v Parizu proti Paris Volleyu zmagala z 1: 3 (19:25, 19:25, 28:26, 20:25). Zlatanov je bil najboljši realizator, dosegel je 27 točk.

SALONIT - Edini slovenski predstavnik v pokalu Evropske odbojkarske zveze (CEV), moštvo Salonit Anhovo, bo igral danes (ob 19.00) v Kanalu proti finski ekipi Pielaveden Sampo. **Izid:** Galatasaray - MTB Maribor 3:0 (18, 16, 23).

SMUČARSKI SKOKI - Skakalnica na Planici

»Želimo si, da bi se vse skupaj odvijalo hitreje«

PLANICA - Slovenska vlada je sredi oktobra leta 2006 predstavila resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje od 2007 do 2023. Med športnimi projekti je vanje vključena le Planica, ki je potrebna obnove na čelu s podrto staro velikanko. Ta čas se zbirajo soglasja za gradbena dovoljenja. »Na Planico sem vezan čustveno in zaradi novih nalog tudi delavno. Za nas skakalce in nordijske kombinatorce je Planica življenjskega pomena. Vse naše konkurenčne reprezentance imajo ne samo enega, ampak več takih centrov, kot naj bi zrasel v Planici. Naši skoki potrebujejo Planico v funkcionalni podobi čim prej,« je na okrogli mizi, ki jo je pripravilo Društvo športnih novinarjev Slovenije (DŠNS) v sodelovanju s Centrom šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD), dejal nekdanji svetovni prvak v smučarskih skokih Franci Petek, ki je sedaj športni direktor za skoke in nordijsko kombinacijo ter predsednik strokovnega sveta za skoke in nordijsko kombinacijo.

Projektant urbanistične zasnove nordijskega centra Planica Andrej Golčman je dejal, da je urbanistična zasnova obnove skakalnih objektov in izgradnja tekaških končana, sedaj pa je na vrsti pridobivanje soglasij, potrebnih za izdajo gradbenega dovoljenja. Vse to naj bi bilo nared v dveh mesecih, nato pa bo sledila naravovarstvena presoja.

»Želimo si, da bi se vse skupaj odvijalo hitreje, vendar so administrativne ovire včasih prevelike za hitrejše korake. Zemljišča na pobočju skakalnic so že odkupljena v celoti, pripravljene pa so tudi že pogodbe za odkup zemljišč v ravnem delu pri vznožju skakalnic,« je pojasnil kranjskogorski župan Jure Žerjav. Celovita ureditev Planice naj bi po mnenju pripravljavcev nacionalnih razvojnih projektov, slovenske vlade, ustvarila podlage za ureditev in izgradnjo nordijskega centra v Planici, kar naj bi poleg prostora za vadbo in tekme zagotovilo tudi razvoj, nova delovna mesta in osrednji nordijski center, ki naj bi »živel« tako pozimi kot poleti. Jaro Kalan, direktor SZS, je dejal, da si v zvezi želijo, da bi čim prej prišlo do obnove, »saj si ne želimo, da bi bilo svetovno prvenstvo v poletih leta 2010 zadnje.«

NAMIZNI TENIS - Tretji krog A1-lige

Kras ZKB se je prvaku dobro upiral

Castelgoffredo zmagal s 4:0 - Yuan Yuan je olimpijki Monfardinijevi odščipnila dva niza

Kras ZKB - Sterilgarda Castelgoffredo 0:4

Milič - Niu Yang 0:3 (7:11, 3:11, 4:11), Yuan - Tan Monfardini 2:3 (8:11, 18:20, 11:8, 11:6, 6:11), Crismancich - Stefanova 0:3 (5:11, 7:11, 6:11), Yuan - Niu Yang 0:3 (8:11, 8:11, 8:11).

Večkratni državni prvak Castelgoffredo je v Zgoniku v tretjem krogu namiznoteniške A1-lige pričakovano osvojil vse razpoložljive točke, zmaga pa nikakor ni bila tako gladka kot mogoče zavaja končni izid. Predvsem v drugem in četrtem dvoboju je krasovka Yuan Yuan nudila nasprotnicama, olimpijki Monfardinijevi in Kitajki Nui Yangovi, čvrst odpor in bi lahko s kančkom sreče celo osvojila oba dvoboja.

Drugo domače srečanje v Zgoniku je sicer otvoril dvoboj med Martino Milič in 21-letno Niu Yang. Kakovostni nasprotnici, ki se odlikuje po učinkovitem servisu, se je Miličeva dobro upirala predvsem v prvem nizu. Dobro predstavo naše igralke je poudaril tudi trener Castelgoffreda Catalin Negrila: »Presenetila me je igra Martine Milič, ki je naši Yangovi nudila dober odpor,« je ocenil po tekmi.

Sledil je najzanimivejši dvoboj včerajšnjega srečanja med krasovko Yuan Yuan in letošnjo italijansko reprezentantko na OI v Pekingu Tao Manfardini (Kitajka z italijanskim potnim listom). Po porazu v prvem nizu je v drugem krasovka Yuanova zaigrala prepričljivejše. Po začetni negotovosti (1:5) je naposled spreobrnila rezultat in izenačila najprej na 8:8, nato še na 10:10. Takrat se je vnel boj na vsako točko: Yuanova je imela do konca niza kar 5 zaključnih žog, a niza nikakor ni uspela zaključiti. Dvakrat je tudi izničila vodstvo olimpijke, a je v končnici prevladala slednja z 18:20. Kljub temu pa se Yuanova ni predala: v ostalih dveh nizih je prevzela vajeti v svoje roke in tako izenačila v nizih (2:2). V zadnjem setu je že v uvodu vodstvo prevzela Monfardinijeva, ki je nato tudi osvojila niz in končno zmago. »Res škoda za poraz, saj je bila zmaga dosegljiva. Vsekakor sem vesela, saj je to odličen trening za ostale nastope,« je po tekmi povedala Yuanova.

Krasova Kitajka Yuan Yuan KROMA

Druga olimpijka iz Castelgoffreda Stefanova je gladko premagala Matejo Crismancich, ki je za mizo stopila nepreprično. V zadnjem dvoboju pa sta se pomerili bivši soigralki – Kitajka Niu Yang in krasovka Yuan Yuan sta namreč na Kitajskem igrali za isti klub. Boljša je bila gostija, čeprav ji je bila Yuanova v vseh treh nizih vse do osme točke povsem enakovredna. (V.S.)

KOŠARKA

Marko Corsi ni več športni direktor Jadrana

Marko Corsi ni več športni direktor Jadrana. Včeraj je uradno odstopil s te funkcije, v telefonskem pogovoru pa nam je povedal, da je odločitev sprejel že pred dvema tednoma po tekmi v Vicenzi.

Corsi je pojasnil, da je odstop vezan predvsem zaradi drugih obveznosti: »Zaradi službenih obveznosti res ne morem več slediti klubu. Obenem pa so tu še osebne obveznosti, tako da se vsega res ni dalo več usklajevati,« je povedal v telefonskem pogovoru. »Mislim, da bo odbor vseeno kos delu v klubu. Kdo bo prevzel moje mesto, pa še ne vem. To odločitev bo sprejel odbor,« je zaključil Corsi, ki je v tej vlogi sledil Jadranu osem let.

Novico je potrdil tudi odgovorni za prvo ekipo, Sandi Rauber, ki je sicer povedal, da novega športnega direktorja ne bodo imenovali.

NAŠ POGOVOR - Nogometaš Vesne Andrej Žiberna iz Merč pri Sežani

Zamejski klubi so privlačni

Vse več nogometašev iz matice bi raje igralo pri nas - Ovira je pravilnik FIGC

Vesnin zvezni igralec Andrej Žiberna, s številko 4 (levo), je v nedeljo proti Pro Gorizii (2:2) igral vseh devetdeset minut

BUMBACA

Andrej Žiberna je pri kriški Vesni novinec. 26-letni zvezni igralec iz Merč pri Sežani je v lanski sezoni še igral pri sežanskem Taboru. Kriškemu klubu je Žiberno svetoval nekdanji Vesnin kapetan Žarko Arandželović. »Člani klubske uprave so si ogledali dve moji tekmi in nato so se odločili, da me angažirajo. Ponudba je bila ambiciozna, saj je klub zelo resen in prvenstvo v katerem nastopamo zahtevno,« je ocenil Žiberna, ki je doslej odigral pet tekem. »Igralci so me lepo sprejeli v moštvo, novi trener Veneziano pa mi veliko bolj zaupa kot Della Zotta, tako da sem dejansko postal standardni igralec. Rezultati doslej niso bili najboljši. Vsekakor sem optimist in prepričan sem, da bomo prav kmalu izboljšali položaj na lestvici.« Andrej je tehnično zelo dobro podkovan igralec. »Drugače sem tudi zelo marljiv, borben in nepopustljiv,« je še dopolnil svoj opis Žiberna, ki je igral v slovenskih mladinskih reprezentancah vse do kategorije U20.

Katere pa so glavne razlike med promocijskim prvenstvom in nižjimi slovenskimi ligami?

V Sloveniji igramo bolj tehnični nogomet. Tu pa se igra bolj fizično in ostro. Vsekakor so klubi na Tržaškem bolj urejeni kot pri nas. Seveda izjema sta le prva in druga liga. Opazil sem še, da je pri vas tudi več odbornikov, ki pomagajo klubu in ekipi. Pogoji za treniranje in igranje so torej boljši.

Vse več slovenskih nogometašev iz matice igra pri zamejskih in ostalih italijanskih klubih. So mogoče naši nogometni klubi bolj zanimivi in zakaj?

Vsekakor. Vse več nogometašev z naše strani meje bi želelo igrati pri kakem od zamejskih klubov. Prvenstva v katerem nastopajo so kakovostna, pogoji za delo so dobri, pa tudi stroški za bencin so povrnjeni. Škoda le, da lahko po pravilniku zveze (FIGC op. ur.) v vsakem klubu lahko nastopa le en igralec iz Slovenije. Pa povrh tega sem imel še velike težave z registracijo izpisnice

Vam mogoče na tekmah sledijo tudi osebni navijači?

Včasih kdo pride. Večina pa sploh ne ve, da igramo čez mejo, saj naši mediji o tem sploh ne pišejo. Kneževič je odličen nogometaš, nanj pa so pri nas pozabili. V glavnem tudi mi o naših tekmah beremo le po Primorskem dnevniku.

Po poklicu si arhitekt. Katere ambicije pa imaš v službi?

Pri gradbenem podjetju imam že zelo visoko funkcijo, saj sem direktor oziroma vodja projekta. Ukvarjamo se namreč z gradnjo stanovanjskih naselij.

Jan Grgič

DEŽ. MLADINCI

Juventina po izenačeni tekmi boljša od Krasa

Juventina - Kras 2:0 (1:0)

STRELCA: Cadez in Gramazio.

JUVENTINA: Lutman, Grudina, Grusu, Crismani (Comelli), Poian (Gramazio), Stasi (Zampetti), Peric, Rosolen (Mauro), Jansic, Cadez, Černic (Visintin), trener Currato.

KRAS: Dedenaro, Pettirosso (Ota), Jevnikar (Sovič), Križmančič (Rossone), Latin, Kuret, Bullo (Jurincic), Candotti (Dolliani), Martini, Marino, Mosca, trener De Castro.

Po izenačeni tekmi so slavili zmago gostitelji iz Štandreža, ki so z goloma Cadeza v prvem polčasu in Gramazia (po zgrešeni enajstmetrovki Perica) v drugem strli hud odpor nogometašev Krasa. Tekma je bila dopadljiva in borbena. Kras je predvsem v prvem polčasu zgrešil številne priložnosti za gol.

NAŠE ŠTEVILKE - 200. nastop

Goran Križmančič je največ tekem odigral v 2. AL, Saša Tomšič pa v 1. AL

Goran Krizmančič (Zarja Gaja) in Saša Tomsič (Sovodnje), sta v soboto oziroma v nedeljo prišla do zavidljivega rekorda, odigrala sta dvestoto prvenstveno tekmo v članskih ekipah.

Goran je prvič oblekel dres članske ekipe prav v sezoni 1997/98, ko je prišlo do združitve med Zarjo in Gajo. Prvi trener združene vzhodno-kraške enajsterice, ki je takrat igrala v promocijski ligi, je bil Miloš Tul, ki je prvič poslal na igrišče Gorana v Ločniku 11. januarja 1998, da je tik ob izteku tekme zamenjal Ribarica. Zarja je takrat zmagala v Ločniku z gladkim 4:0. V tej sezoni je Goran igral le štiri tekme. Že v naslednji sezoni pa sta mu Miloš Tul in Di Mauro, ki je Tula zamenjal 15.3.1999, precej zaupala, saj je bil prisoten na 19 tekmah. V sezoni 1999/2000 pa ga je trener Lenarduzzi poslal na igrišče le 8 krat. Ko je v sezoni 2000/01 Zarja Gaja igrala v elitni ligi je bil na posodo pri Bregu v 2. AL (28 tekem, 1 gol). Naslednjo sezono pa se je vrnil k Zarji Gaji in igral v promocijski ligi 25 tekem. V naslednjih dveh sezonah v 2. AL smo zabeležili 47 nastopov in 8 danih golov (enega iz 11-metrovke). Prvi prvenstveni gol v članski ekipi je dosegel 27.10.2002 (Domio-Zarja Gaja 1:1). V sezoni 2004/05 ga je trener Nonis v 3. AL poslal na igrišče 14 krat (dva dana gola). Nato pa je bil tri sezone zapored v 2.AL med stebri vzhodno-kraške enajsterice, saj je vedno s trenerjem Nonison stopil na igrišče 76-krat in dal dva gola. V soboto je tako s sedmo tekmo v letošnjem prvenstvu prišel do 200. nastopa, katerega pa ni proslavljal na najboljši način saj ga je sodnik Furlani iz Trsta izključil v 64. minuti. Sicer glede izključitev moramo omeniti, da Goran igra zelo zagrizeno in zaradi tega je bila sobotna že šesta izključitev, ki smo jo zabeležili v njegovih 56 odigranih tekmah v promocijski, 130 v 2. AL in 14 v 3. AL.

Saša Tomsič, ki bo za božič praznoval 26. rojstni dan, je v članski ekipi Sovodenj debitiral pred 10 leti, ko ga je takratni trener belo-modrih Cossaro poslal na igrišče v Sovodnjah 29.11.1998 na tekmi 1. AL, ko je ob izteku srečanja z Aiellom zamenjal napadalca Mattio Marassija. Tekma se je končala 1:0 v korist Sovodenj. V tej sezoni je Saša igral le devet tekem. V naslednji sezoni ni nastopal s člansko ekipo, s katero pa je v sezoni 2000/01 vedno v 1. AL igral 19 tekem. Prvenstvo kljub zamenjavi trenerja, Cumina je 5.12.2000 nadomestil Grion, je bilo povsem negativno. V 30 odigranih tekmah so Sovodenjci zbrali le 16 točk (2 zmagi, 10 neodločenih rezultatov, 18 porazov), končali prvenstvo na repu lestvice in izpadli v 2. AL. V dveh sezonah 2. AL je na trenerski klopi sedel Giorgio Favero, s katerim je Saša prvo prvenstvo igral 19 tekem, nato pa so si v drugem, ko je igral le 6 tekem, Sovodenjci zagotovili 2. mesto na lestvici. Kljub temu, da jim v play-offu ni uspel podvig (spet drugo mesto), jih je nogometna zveza sprejela v 1. AL zaradi »športnih zaslug«. V sezoni 2003/04 je Saša v 1. AL. igral 29 tekem in dosegel tudi prvi prvenstveni gol v članski ekipi 11.2.2004 na tekmi Sovodnje-Torviscosa 1:4. V naslednji sezoni, ko sta sovodenjsko ekipo, ki je ponovno izpadla v 2. AL, vodila FabioSambo do 21.11.2004 in nato Dario Frandolič, je igral vseh 30 tekem. V dveh prvenstvih 2 AL. je bil 56 krat prisoten in dal 4 gole. Zabeležili pa smo tudi prvo izključitev 22.1.2006 Moraro-Sovodnje 6:1. Tudi v lanski sezoni, ko ga je trener Sari poslal na igrišče 25 krat je bil izključen v Gradežu 6.4.2008, ko so Sovodenjci doživeli pekoč poraz 3:0. Letos je tako s sedmimi odigranimi tekmami prišel do 200. prvenstvene tekme (119 v 1. AL in 81 v 2. AL.)

Bruno Rupel

Goran Križmančič (Zarja Gaja)

Saša Tomšič (Sovodnje) KROMA

EVROPSKA UNIJA - Finančni ministri o novi ureditvi svetovnega finančnega sistema

Vse finančne institucije pod nadzor, več moči IMF

O tem naj bi se sporazumeli na izrednem vrhu G8 15. novembra v ZDA

BRUSELJ - Finančni ministri EU so na zasedanju v Bruslju med možnimi rešitvami o novi ureditvi svetovnega finančnega sistema, ki bi jih EU lahko predlagala na srečanju svetovnih voditeljev 15. novembra v Washingtonu, izpostavili, da nobena finančna institucija ne sme ostati brez nadzora ter da je treba okrepiti Mednarodni denarni sklad (IMF).

Francosko predsedstvo EU je za ministre pripravilo dokument o mednarodni finančni ureditvi, v katerem predlaga nekaj konkretnih zavez, ki bi jih lahko sprejeli voditelji na vrhu 15. novembra v ZDA. Med 11 konkretnimi zavezami, ki bi jih lahko EU predlagala na vrhu v Washingtonu, je bila, tako predsedujoča, francoska finančna ministrica Christine Lagarde, problematična predvsem točka, ki govori o spodbujanju mednarodno usklajenega odziva na prihodnje makroekonomske izzive.

Ministri so podprli druge možne predlagane zaveze, in sicer glede večje preglednosti finančnih trgov in sprejetja potrebnih ukrepov, da nobena finančna institucija, trg ali jurisdikcija ne bi ostala neregulirana in brez nadzora.

Obenem so podprli tudi stališče, da bodo agencije za ocenjevanje javnega kreditnega tveganja registrirane in da bodo spoštovale pravila dobrega vodenja, da bodo njihove dejavnosti ustrezno nadzorovane ter da bodo pripravljeni kodeksi ravnanja za odpravo spodbud k prevzemanju pretiranih tveganj v finančnem sektorju, tudi s pomočjo sistemov nagrajevanja.

Strinjali so se tudi glede večje medsebojne skladnosti računovodskih in bonitetnih standardov, usklajene opredelitve kapitala prvega reda v zvezi s kapitalsko ustreznostjo, da se zagotovi homogena kakovost kapitala, ter spodbud za obvladovanje tveganj glede listinjenja in okrepljenega čezmejnega sodelovanja med nadzorniki in regulativnimi organi.

Podporo so izrazili tudi glede spodbujanja nove kulture upravljanja finančnih institucij, krepitve mehanizmov za obvladovanje tveganja in večje neposredne odgovornosti vodstev institucij, ob tem pa tudi glede izboljšav pri obvladovanju likvidnostnih tveganj in pripravi konkretnih rešitev za izboljšanje mednarodnega gospodarskega upravljanja.

Za svetovni vrh si prizadeva prav EU, ki sama čuti hude posledice finančne krize, čeprav se je ta začela v ZDA. Njeni finančni ministri so se med drugim zavzeli za to, da bi IMF v prihodnje igral pomembno vlogo.

Finančni ministri EU so včeraj načelno podprli tudi idejo načrta za oživitev gospodarstva, ki ga je Evropska komisija napovedala 29. oktobra, podrobnosti o njem pa bo predstavila 26. novembra. Sveženj vključuje nekatere ukrepe za pomoč družinam, najbolj ranljivim skupinam in delavcem.

Pri tem so se države strinjale, da je pakt o stabilnosti in rasti dovolj prožen in da niso potrebne nove sistemske ureditve. Ne potrebujemo načrta izven pakta, kar pomeni tudi spoštovanje triodstotne meje proračunskega primanjkljaja, so pojasnili ministri.

Ni pa bilo soglasja pri davčnih zadevah. Na tem področju se namreč odloča s soglasjem in ne s kvalificirano večino. Ministri se niso poenotili glede različnih davčnih tem - govora je bilo o predlogu sprememb direktive v zvezi z uporabo nižjih stopenj DDV, o boju proti davčnim goljufijam ter dogovoru z Liechtensteinom o preprečevanju goljufij in drugih nezakonitih dejavnosti. (STA)

Nemški minister Peer Steinbrueck in francoska ministrica Cristine Lagarde *ANSA*

REFORMA UNIVERZE - Zakonski osnutek namesto odloka

Vlada previdnejša

Študentski protesti se medtem nadaljujejo - Neofašisti napadli rimski sedež Rai

V Pisi so se študentskih protestov udeležili tudi osli ... *ANSA*

RIM - Senat je prejšnji teden kot znano odobril sporni odlok ministrice Mariastelle Gelmini, ki bo zmanjšal število zaposlenih v šolah in predvidena proračunska sredstva za šole. Vlada je za njegovo odobritev zahtevala zaupnico in tako dejansko preprečila kakršno koli debato z opozicijo. Po vsej Italiji so študenti in učno osebje stopili na ulice, marsikatero šolo ali univerzo so zasedli, protesti pa se nadaljujejo. Včeraj so po številnih mestih predavanja potekala na prostem, uradno odprtje akademskega leta pa v znamenju protestov. Enrico Decleva, rektor milanske univerze Statale, je dejstvo, da bo vlada univerzam odvzela 470 milijonov evrov, s katerimi hoče pokriti primanjkljaj, ki je nastal zaradi ukinitve davka ICI, označil kot nesprejemljivo.

Medtem pa skuša vladna večina nekoliko pomiriti duhove. Po včerajšnjem vrhu so njeni predstavniki napovedali, da bo reforma univerze postopna. Ministrica Gelmini ne bo posegla po dekretu, ki omogoča naglo obravnavo in odobritev, temveč se bo o vsebini reforme najprej pogovorila s študenti in docenti, potem pa predstavila zakonski osnutek; z dekreti naj bi uvedli samo nekatere nujne spremembe.

Veliko prahu je včeraj dvignil bliskovit napad skupine neofašistov na rimski sedež Rai. Vdreti so skušali v uredništvo oddaje Chi l'ha visto, ki je v ponedeljek zvečer predvajala posnetke s študentskih demonstracij pred rimskim senatom; iz teh je očitno, da so se desničarski skrajneži spravili nad nedolžne študente s pasovi in lesenimi krampi.

DALJNJI VZHOD - Otoplitev

Tajvan in Kitajska včeraj podpisala več sporazumov

TAIPEI - Tajvan in Kitajska sta včeraj podpisala več dogovorov, ki naj bi ju gospodarsko zbližali in zaznamujejo obdobje nedavne otoplitve odnosov med stranema, potem ko sta v 60 letih medsebojne sovražnosti odnose pripeljali na tako nizko raven, da sta bili večkrat celo na robu vojne.

Predstavniki obeh strani, kot je bilo mogoče spremljati s pomočjo televizijskih kamer, so včeraj podpisali štiri sporazume o sodelovanju na različnih področjih, katerih podpis je vreden več milijard dolarjev.

Tajvan in Kitajska sta se med drugim strinjala o uvedbi neposrednega ladijskega tovornega transporta in poštnih storitev, pa tudi o uvedbi novih potniških letalskih povezav. Tako naj bi se število teh v prihodnje potrojilo na 108 tedensko.

Gre za pomemben premik, saj je na Tajvanu skoraj 60 let veljala prepoved neposrednih letalskih povezav in transporta s Kitajsko zaradi strahu pred morebitnim kitajskim napadom z bombniki in bojnimi ladjami pod krinko civilnih plovil. V luči težav, ki jih je sprožila okužba hrane na Kitajskem z melaminom, bosta strani v prihodnje razpravljali tudi o problematiki varne hrane.

Ta pomemben dogodek sta obeležila kitajski odposlanec in vodja kitajskega združenja za odnose s Tajvanom, Chen Yunlin, ter njegov tajvanski kolega Chiang Pin Kung. Po podpisih sporazumov sta si Chen in Chiang zadovoljna segla v roke ter nazdravila nad uokvirjenim napisom: "Miroljubna pogajanja ustvarjajo okoliščine, kjer zmagata obe strani." (STA)

VATIKAN - Prvič

Katoliško islamski seminar

RIM - V Vatikanu se je včeraj začel prvi katoliško-islamski seminar o božji ljubezni in ljubezni do bližnjega. Medverski posvet je priredil Katoliško-muslimanski forum, ki sta ga ustanovila papeški svet za medverski dialog in predstavniki islama. Pobuda za medverski seminar z naslovom Božja ljubezen, ljubezen do bližnjega je nastala, potem ko je 138 islamskih učenjakov papežu Benediktu XVI. in voditeljem drugih Cerkva in cerkvenih skupnosti 13. oktobra lani poslalo odprto pismo. V njem so se islamski učenjaki zavzeli za nadaljevanje dialoga med kristjani in muslimani, izpostavili pa so predvsem zapoved obeh veroizpovedi o ljubezni do Boga in do bližjega. V četrtek dopoldne bo približno 58 katoliških in muslimanskih strokovnjakov in predstavnikov verskih oblasti sprejel papež, za popoldne pa je predvideno javno zasedanje, na katerem bodo podpisali skupno izjavo.

KONGO - Po zaostritvi

Generalni sekretar ZN odločen rešiti krizo na vzhodu države

NEW YORK/KINŠASA - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je v ponedeljek sporočil, da bo osebno odpotoval v Vzhodno Afriko in se vključil v reševanje krize na vzhodu DR Konga. Zaradi "katastrofalnih posledic" konflikta vzdolž ruandsko-kongovske meje je Ban nekdanjega nigerijskega predsednika Oluseguna Obasanja tudi imenoval za svojega posebnega odposlanca za to območje.

Ban se bo v okviru svojega obiska, morda že ta konec tedna, med drugim sestal s predsednikom DR Konga Josephom Kabilo in predsednikom sosednje Ruande Paulom Kagamejem. To območje že leta ni bilo deležno tolikšne pozornosti, kot jo je sedaj, kar naj bi bil tudi eden od razlogov, zakaj tamkajšnji konflikt že tako dolgo vre.

Glede imenovanja Obasanja za svojega posebnega odposlanca pri reševanju krize v DR Kongu je Ban poudaril, da so se s tem strinjale vse vpletene strani, in izrazil pričakovanje, da bo užival polno podporo s strani Varnostnega sveta ZN, Afriške unije in EU. Obasanjo si bo po njegovih besedah "skupaj z voditelji regije in mednarodne skupnosti prizadeval za trajno politično rešitev (na vzhodu DR Konga)".

Pred tem je zunanji minister predsedujoče EU, Francije, Bernard Kouchner v ponedeljek ocenil, da mora biti rešitev problema v DR Kongu politična, ne vojaška, a hkrati menil, da je treba okrepiti mandat 17.000-članske misije ZN v DR Kongu (Monuc) in jo narediti učinkovitejšo. (STA)

Drevo med nevihto padlo in ubilo 13-letnega dečka

RIM - Slabo vreme je včeraj posredno zahtevalo smrtno žrtev v Rimu. V četrti Tuscolano se je namreč drevo med nevihto okrog 16.30 podrlo ter smrtno ranilo 13-letnega dečka, ki se je zatekel pod njegove veje, da se ne bi zmočil. Po nekaterih navedbah naj bi v drevo zadela strela, sicer pa je prav v tistem času po večnem mestu pustošil zračni vrtinec.

Fronta slabega vremena je zajela skorajda ves Apeninski polotok. Posebno hude nalive so zabeležili v severnih deželah in na Sardiniji.

Alitalia: Colaninno izključil možnost pogajanj

RIM - Družba CAI (Compagnia Aerea Italiana) ne namerava odpreti novih pogajanj z avtonomnimi sindikati pilotov in pomožnega osebja Anpac, Up, Avia, Anpav in Sdl, ki 31. oktobra za razliko od zveznih sindikatov niso podpisali delovne pogodbe. Tako je včeraj zatrdil predsednik CAI Roberto Colaninno, s čimer je odgovoril na zahtevo po novih pogovorih, ki so jo omenjeni sindikati izrazili na izredni skupščini v Fiumicinu. Colaninno je celo zagrozil, da če bo potrebno, bo nova Alitalia dobila pilote na mednarodnem tržišču dela. Minister za delo Maurizio Sacconi pa je opozoril, da uslužbenci Alitalie, ki bodo zavrnili prezaposlitev v novi družbi, ne bodo imeli pravice do dopolnilne blagajne.

Policija aretirala 88 članov mafijskega klana Gionta

NEAPELJ - Neapeljska policija je včeraj zjutraj pridržala 88 pripadnikov mafijskega klana Gionta, od tega deset žensk. Med drugim so aretirali tudi soprogo vodje klana Gemma Donnarumma. Aretirani so obtoženi mafijskih zločinov, umora, izsiljevanja, trgovine z mamili in drugih kaznivih dejanj.

V policijski akciji, ki so jo v sodelovanju s posebnimi enotami iz Milana, Katanije in Pistoie ter s pomočjo skupine za boj proti kriminalu izvedli v Neaplju in drugih pokrajinah, so zasegli nepremičnine, premičnine in dragulje ter transakcijske račune, na katerih je bilo skupaj 80 milijonov evrov.

Klan Gionta, ki pripada zloglasni camorri, od konca 70. let minulega stoletja deluje v občini Torre Annunziata blizu Neaplja.

Češka letos še ne bo potrdila Lizbonske pogodbe

PRAGA - Češka Lizbonske pogodbe verjetno ne bo ratificirala pred začetkom predsedovanja EU 1. januarja 2009, temveč bo to storila v prvem četrtletju leta 2009, je včeraj dejal češki premier Mirek Topolanek. Topolanek je želel, da bi njegova država novo pogodbo EU potrdila pred začetkom predsedovanja, vendar to očitno ne bo mogoče. Češko ustavno sodišče, ki mora pred ratifikacijo v parlamentu presoditi, ali je dokument skladen z češko ustavo, je namreč obravnavo z 10. preložilo na 25. november.

Vzrok za preložitev so potovanja v tujino predsednika države Vaclava Klausa, ki sodeluje v postopku. Klaus je sicer oster nasprotnik Lizbonske pogodbe in je prepričan, da Češka pogodbe, potem ko so jo na referendumu zavrnili Irci, ne bi smela potrditi.

Barceloni sedež sekretariata Unije za Sredozemlje

MARSEILLE - Zunanji ministri Unije za Sredozemlje so v Marseilleu dosegli dogovor, da bo sedež 43-članske unije v Barceloni in da bo Arabska liga imela poseben članski status. Podprli so tudi maroško pobudo o ustanovitvi univerze v Fezu, ki bi bila komplementarna Evro-sredozemski univerzi v Portorožu. Dogovor o sedežu sekretariata Unije za Sredozemlje v Barceloni so ministri dosegli v ponedeljek zvečer. (STA)

KNJIŽEVNOST - Tržaški pisatelj si vse bolj uspešno utira pot med bralce

V Neaplju nova nagrada za Pahorja V pripravi tudi številni novi prevodi

Boris Pahor je v Strasbourgu spregovoril o Dori-Mittelbau in taboriščnikih-saboterjih

V soboto bodo v Neaplju že štiriinpetdesetič podelili nagrado Premio Napoli. Žirija je letos razglasila šest enakovrednih zmagovalcev, tri v kategoriji italijanske in prav toliko v kategoriji tuje književnosti. Med slednjimi je tudi pisatelj Boris Pahor s svojim romanom Nekropola; v petek se bo srečal z neapeljskimi bralci, v soboto pa mu bodo izročili denarno nagrado in umetnino Riccarda Dalisija. Med svečanostjo bodo razglasili tudi »knjigi leta«, ki ju bo med šestimi zmagovalci izbralo okrog tisoč šesto bralcev z vsega sveta.

Pahorjevo neustavljivo popotovanje med italijanskimi bralci se tako nadaljuje. V letu, ki se počasi izteka, je bralcem po Apeninskem polotoku ponavljal svojo življenjsko zgodbo, ki je obenem tudi zgodba nepoznane skupnosti. Zato ne čudi več, da mu je Gigi Riva pravkar posvetil članek v tedniku L'Espresso, dnevnik La Repubblica pa članek Guida Crainza: pri založbi Zandonai je namreč izšla zbirka kratke proze Il rogo nel porto, ki jo je sicer že pred leti izdala založba Nicolodi.

Zato pa si vabila v Francijo redno sledijo že desetletja. Tako se je konec oktobra mudil v Strasbourgu, saj je državni center za vesoljske študije CNES prosil trideset pisateljev Evropske unije, da napišejo novelo o Evropi in vesolju. Dela so izšla v izvirniku, francoščini in angleščini, Boris Pahor pa je svojo zgodbo prebral tudi v živo. *»Posebno lepo mi je bilo, ker sem v Strasbourgu lahko bral v slovenščini, občinstvo pa je prevodu sledilo na velikem ekranu.«* Pahor je spregovoril o taboriščnikih, ki so v Dori-Mittelbau gradili rakete; tiste iste rakete so izpopolnjene veliko let kasneje poletele do Lune. *»O Dori se malo govori, prav tako o njenih taboriščnikih vseh narodnosti, ki so v tistih podzemnih predorih večkrat sabotirali rakete in sabotaže plačali z življenjem. To so junaki, ki bi zaslužili, da se jih Evropa drugače spomni.«*

Pahor bo v prihodnjih dneh obiskal Pariz, saj se v tem času odvija poseben Tour de France evropskih pisateljev: v Petit Palaisu bo sodeloval na srečanju z nobelovcem Imrejem Kerteszom in nizozemskim pisateljem Adianom Van Disom. In še: spomladi naj bi Pahor obiskal Lille, na katerega ga vežejo posebni spomini. *»Tu sem po prihodu iz Bergen-Belsna po radiu slišal, da so Jugoslovani osvobodili Trst.«* Mohorjeva založba iz Celovca bo v sklopu evropskega projekta, ki želi s pomočjo literature spodbuditi spoznavanje sosedov, izdala štiri nemške prevode Pahorjevih del, nove prevode pripravlja tudi avstrijska založba Kitab. Pri italijanski Fazi editore pripravljajo italijanski prevod knjige Parnik trobi nji.

Avantura se uspešno nadaljuje ... (pd)

Guido Crainz je v dnevniku La Repubblica v soboto zapisal: Danes vemo, da niso samo literarni kritiki krivi, če je bil Boris Pahor tako dolgo nepoznan. Vsi smo ga hote odstranili iz svoje zavesti ...

KROMA

TRŽIČ - Koncert ob 25-letnici občinskega gledališča

Imenitni interpreti za jubilej

Koncert posvetili izključno novi glasbi - Med izvajalci tudi tržaški harmonikar in skladatelj Corrado Rojac

Sezona 2008-2009 se je v tržiškem Občinskem gledališču odprla s koncertom, ki je obeležil petindvajsetletnico delovanja. Petindvajset let koncertov, na katerih so se predstavila najuglednejša imena mednarodne glasbene scene, zvest krog obiskovalcev in lepo prenovljeno gledališče so dejstva, na katera so Tržičani lahko upravičeno ponosni. Carlo De Incontrera, ki je že četrt stoletja odgovoren za glasbeno sezono, je ob priložnosti oblikoval program, ki je bil posvečen izključno novi glasbi: kar osem praizvedb avtorjev, ki so svoja imena zapisali na programe prejšnjih let, med izvajalci pa imenitni interpreti, med katerimi je bil tudi tržaški harmonikar in skladatelj Corrado Rojac.

Pester, čeprav vsebinsko ne vedno prepričljiv, je bil pregled sodobne ustvarjalnosti, ki se je začel s klavirsko skladbo tržiškega skladatelja (sicer poklicnega lekarnarja) Riccarda Fabrisa: mladi Niccolo' Ronchi je lepo odigral Palinodio III, v kateri skladatelj jasno kaže svojo usmerjenost v že opuščene modele iz prejšnjih stoletij. Sledil je nekoliko presenetljiv nastop flavtista Roberta Fabbircianija: mojster je znan kot izvrsten interpret nove, praviloma drzne avantgarde, tokrat pa je predstavil svojo skladbo Pensieri nel vento (Misli v vetru), ki se je spogledovala z bolj preprosto, skoraj banalno etno-pop glasbo. Pianist Emanuele Arciuli (pogost sodelavec violinista Črta Šiškoviča) je predstavil dve praizvedbi: Dogma I Filippa Del Corna se je kljub strogim premisam nekoliko pretirano razvlekla, medtem ko smo v skladbi Fishing the Milky Way Američana Brenta Michaela Davidsa zasledili marsikateri namig na madžarske mojstre XX.stoletja, od Bartoka do Kurtaga. Prvi del programa je sklenil pianist in skladatelj Carlo Boccadoro, ki je s svojim humorjem nekoliko razbremenil ozračje in predstavil svoje Variacije Goldrake, ki so se rodile iz glasbe japonskih slikanic.

Corrado Rojac je s svojo harmoniko tudi tokrat razkril svojo izredno ekspresivno paleto

Drugi del je bil bolj zanimiv in prepričljiv: Alessandro Solbiati je za godalni trio in harmoniko spisal deset skladb, ki so slonele na rahlem a tehtno zgrajenem tkivu; violinista Paola Beziza in Nicola Mansutti ter čelist Andrea Musto so šepetajoče zvoke godal imenitno spojili s harmoniko Corrada Rojaca, ki je tudi tokrat razkril svojo izredno ekspresivno paleto. Naš harmonikar je s sopranistko Karino Oganjan oblikoval tudi naslednjo točko: tržaški sklatelj Giampaolo Coral se že več let navdihuje pri likovni umetnosti in tokrat je izbral tekst Egona Schieleja Ich Ewiges Kind, ki ga je pevka zelo prepričljivo ter sporočilno podala ob občuteni spremljavi Corrada Rojaca.

Sklepna točka je bila posvečena elektronski glasbi: Michele Tadini in Roberto Dani sta avtorja skladbe RAM-feedback, ki že v naslovu razlaga svojo strukturo: zvoki godalnega tria, klavirja in tolkal se razširijo v prostoru s svojimi elektronskimi odsevi, igra računalnika ustvarja vedno nove kombinacije, morda pa vsebina zamisli le ni dosegla tehnične kompleksnosti zasnove. Polnoštevilno občinstvo je vse izvajalce in prisotne avtorje nagradilo z dolgimi aplavzi.

Katja Kralj

KOGOJEVI DNEVI

Jutri v Trstu večer komorne glasbe

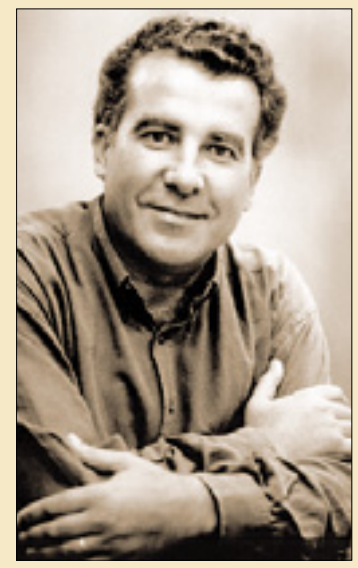

Prosvetno društvo Soča iz Kanala je konec avgusta uradno odprlo 29. izvedbo Mednarodnega festivala sodobne glasbe Kogojevi dnevi. Ob ustanovni usmeritvi festivala, to je povezovanje krajev, kjer je skladatelj Marij Kogoj živel in deloval, bo letošnji program posvečen nekaterim pomembnim obletnicam. Sodelujoči glasbeniki bodo počastili namreč stoletnico rojstva skladatelja O. Messiaena, deseto obletnico smrti skladatelja Marjana Gabrijelčiča in 60. rojstni dan skladatelja Maksimiljana Feguša.

Kot običajno se Kogojevi dnevi odvijajo v Kanalu ob Soči, Desklah, Gorici, v Gorenjem Tarbiju v Slovenski Benečiji, na Reki in seveda v Kogojevem rodnem Trstu, kjer se eden od koncertov festivala po tradiciji odvija v sodelovanju z Glasbeno matico. Tokrat bo tržaško etapo zaznamovalo gostovanje priznanega argentinskega pevca slovenskega rodu Marcosa Finka (na posnetku). Večer samospevov bosta sooblikovala pianistka Nataša Valant in solistka reškega opernega gledališča, sopranistka Olga Kaminska.

Basbaritonist Marcos Fink je doživel operni debi leta 1990 v Veliki festivalski dvorani v Salzburgu, nakar je postal član solističnega ansambla salzburškega Landestheatra. Leta 1992 se je odločil za svobodni umetniški poklic. Uspešno mednarodno dejavnost so v teh letih dopolnila številna priznanja za umetniške dosežke. Za uspešne koncerte in posnetke Schubertovih samospevov je s pianistko Natašo Valant prejel nagrado Prešernovega sklada 1999. Sopranistka Olga Kaminska pa je diplomirala iz solopetja in glasbene režije na glasbeni akademiji P.I.Čajkovski v Kijevu, kjer je delovala v operetnih predstavah in je vzporedno razvila bogato, mednarodno koncertno dejavnost. Leta 1999 so ji podelili častni naslov Državne ukrajinske umetnice.

Na sporedu komornega večera bodo slovenski samospevi in priredbe ukrajinskih in koroških ljudskih spevov. Koncert bo v četrtek, 6. novembra ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu (ulica Coroneo 15).

Jutrišnji koncert, ki sodi v sklop letošnje koncertne sezone Glasbene matice, so omogočili Urad vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Deželni sedež RAI v Trstu in Zadružna kraška banka.

LITERATURA - Danes v gostilni All' antico spazzacamin vTrstu

Predstavitev novega dela Ivanke Hergold Paracels

Založništvo tržaškega tiska je v teh dneh izdalo novo knjigo Ivanke Hergold z naslovom Ponikalnice - Paracels. Svojemu bogatemu pisateljskemu opusu je Ivanka Hergold tokrat dodala dosedaj neobjavljen dramski prvenec Paracels, ki je se je rodil leta 1984 in je zaživel le na odru Slovenskega stalnega gledališča. Po besedah literarne kritičarke Loredane Umek gre za dramo, ki skozi usodo zgodovinske osebnosti, genialnega učenjaka in filozofa, ustanovitelja moderne medicine, prikazuje kompleksno eksistencialno problematiko sodobnega človeka. Drama temelji na konfliktu med avtonomnim intelektualcem, ki ni pripravljen sprejemati kompromisov, in institucijami, ki poosebljajo sistem družbene oblasti (Cerkev, univerza, banka).

Pričujoča knjiga ponuja bralcem tudi zbirko kratkih pesmi v prozi, ki so nastale v pisateljičinem zgodnjem obdobju in so odraz duhovno razgibane osebnosti, ki se sredi narave ne spopada le s samo seboj ter zunanjim svetom. Pisanje in izpovedovanje postaneta ustvarjalni izziv, kako z besedami prekriti doživljajsko predstavo o bivanju in obenem osebno iskanje življenjske resnice.

Promocija omenjene knjige bo danes ob 18. uri v gostilini All' antico spazzacamin v Trstu.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. Urnik: v petek, 7. novembra, ob 20.30 (z italijanskimi nadnapisi), v soboto, 8. novembra, ob 20.30 (Red B), v nedeljo, 9. novembra, ob 16.00 (Red C, varstvo otrok) in v petek, 14. novembra, ob 20.30 (Red F).

Gledališče Rossetti

Garinei in Giovannini: »Il giorno della tartaruga«. Nastopata Chiara Noschese in Christian Ginepro. Režija: Saverio Marconi. Urnik: v petek, 7. in v soboto, 8. ob 20.30 ter v nedeljo, 9. novembra ob 16.00 in 20.30.

Sala Bartoli

Dramaturg, izvajalec in režiser Marco Maltauro: »Anvedi Goethe«. Nastopata še: Stefano Vigilante in Natalie Wilhelm. Urnik: do nedelje, 9. novembra ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Carlo Goldoni: »Le smanie per la villeggiatura«. Režija: Elena Bucci. Urnik: v petek, 7. in v soboto, 8. novembra ob 20.30, v nedeljo, 9. in v torek, 11. ob 16.30, v sredo, 12., v četrtek, 13., v petek, 14. in v soboto, 15. ob 20.30 ter v nedeljo, 16. novembra ob 16.30.

SLOVENIJA

KOMEN

Kulturni dom

V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Ray Cooney: »Zadrege v bolnišnici dr. Egidija Sršena«. Komedija. Prevedel Zdravko Duša po komediji istega avtorja »To imamo v družini«. Gostuje gledališka skupina BC iz Bovca.

HRPELJE

Kulturni dom

V sredo, 12. novembra, ob 17.00 / Igrana predstava za otroke »Pipi in Melkijad«. Igrata Jurij Souček in Andrej Murenc.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Irena Tomažin: »Kot kaplja morja v usta molka«, dvorana Duše Počkaj / Urnik: v četrtek, 13. (premiera), v soboto. 15. in v nedeljo, 16. novembra, ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 5. novembra, ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

Jutri, 6. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquellin Molière: »Scapinove zvijače«.

V petek, 7. ob 16.00 in v soboto, 8. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: Kralj Lear.

V ponedeljek, 10. in v torek, 11. novembra, ob 11.00 in ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Vladimir«.

V sredo, 12. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquellin Molière: »Scapinove zvijače«.

V četrtek, 13. ob 17.00 in v petek, 14. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

Mala drama

Danes, 5. novembra, ob 20.00 / Zoran Hočevar: »Za znoret«.

Jutri, 6. novembra, ob 20.00 / »Slovenec Slovenca gori postavi«.

V soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce »Samo konec sveta«.

V torek, 11. novembra, ob 20.00 / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V četrtek, 13. novembra, ob 20.00 / Brian Friel: »Jaltska igra . Poigra«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 5. novembra, ob 19.30 / August Strindberg: »Gospodična Julija«. Gostuje Prešernovo gledališče Kranj.

V petek, 7. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame«.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

V ponedeljek, 10., v torek, 11., v sredo 12. in v četrtek, 13. novembra, ob 19.30 / Dragica Potočnak: »Za naše mlade dame«.

V petek, 14. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare »Milo za drago«.

V soboto, 15. novembra, ob 19.30 / Miro Gavran »Vse o ženskah«.

Mala scena

V petek, 7. in v soboto, 8. novembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

V torek, 11. novembra, ob 20.00 / José Sanchis Sinisterra: »Carmela in Pulino, variete na fino«.

V sredo, 12. novembra, ob 15.30 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V četrtek 13. novembra, ob 10.00 in ob 12.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«; ob 20.00 James Prideaux: »Gospodinja«.

V petek, 14. novembra, ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V soboto, 15 novembra, ob 20.00 / Branko Završan in solisti: »Solistika«.

Šentjakobsko gledališče

Jutri, 6. in v petek, 7. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V soboto, 8. novembra, ob 19.30 / A. Nicolaj: »Hamlet v pikantni omaki« (komedija), režija: Janez Starina.

V torek, 11. in v sredo, 12. novembra, ob 19.30 / W. Allen: »Bog« (komedija), režija Gašper Tič.

V petek, 14. novembra, ob 19.30 / J. Hašek: »Prigode dobrega vojaka Švejka«, (komedija), režija Gojmir Lešnjak Gojc.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana Victor de Sabata

Danes, 5. novembra, ob 20.30 / "Trieste Prima 2008" - Pierrot Solaire: »Una fiaba senza età«. Gledališko glasbeni koncert. Flavti in scenska zasnova: Luisa Stello. Vstop prost.

V petek, 7. novembra, ob 20.30 / "Trieste Prima 2008" - MDI Ensemble Milano, Robert H. P. Platz, dirigent.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 9. novembra ob 18.00 / v okviru »Openskih glasbenih srečanj« koncert sopranistke Ilarije Zanetti, pri klavirju Tamara Ražem.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom

Jutri, 6. novembra, ob 20.00 / Koncert ruskega otroškega pevskega zbora Navdih iz Moskve.

DIVAČA

Knjižnica

V petek, 7. novembra, ob 19.00 / Koncert kitarista Tomaža Bana.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 13. in v petek, 14. novembra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester slovaške Filharmonije. Dirigent: Peter Feranec. Solist: Gustáv Beláček - bas.

Hala Tivoli

V petek, 7. novembra, ob 20.00 / Koncert Jeana Michela Jarraja.

■ ***KOGOJEVI DNEVI***

Jutri, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminska - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu...«. Obisk je mogoč do 7. novembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00.

GROPADA

V društvenih prostorih je razstava fotografij, pisem, orožja in predmetov iz časa 1. svetovne vojne (1914-1918) iz zbirke Marka Simiča. Odprta bo do nedelje, 9. novembra, od 19.00 do 21.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, razen ob sredah, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruden).

ŠEMPOLAJ

Štalca: v petek, 7., v soboto, 8. in v nedeljo, 9. novembra, od 18.00 do 21.00, na ogled razstava »Galicija - naši nonoti v vojni 1914-1918«.

DEVIN

Na Devinskem gradu bo do 9. novembra na ogled razstava »Torbe in torbice na gradu«. Odprto vsak dan (razen v torek) od 9.30 do 16.00.

GORICA

Kulturni dom: do 8. novembra, od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 18.00, je na ogled dokumentacijska razstava »Primož Trubar (1508-1586) veliki neznani Evropejec«.

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2): do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprto od torka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazionecarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

"Gorica" je naslov niza razstav in prireditev ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: **na goriškem gradu** je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), **v grajskih zaporih** razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovi dvorani razstava o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprto. **V večnamenskem centru v Ul. Baiamonti** je na ogled razstava o Sicilijancih v prvi svetovni vojni; do 8. novembra vsak dan med 10. in 12. ter med 16. in 18. uro. **V deželnem avditoriju v Ul. Roma** je na ogled razstava z naslovom »1918 - Dal Piave a Gorizia« (1918 - Od Piave do Gorice); do 11. novembra vsak dan med 9. in 12. ter med 16. in 19. uro, vsako soboto, voden obisk razstave. **V bivših konjušnicah palače Coronini na drevoredu 20. septembra** je na ogled razstava o bolničarkah v prvi svetovni vojni; do 16. novembra med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, zaprto ob ponedeljkih. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. V veži **goriške občinske palače** bodo do 30. novembra na ogled fotografije o ozemlju prve svetovne vojne. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

ROMANS

Življenje v strelskih jarkih (1918 - 2008. Ob 90-letnici konca prve svetovne vojne) je naslov razstave v vili del Torre v Ul. Latina v organizaciji občine Romans v sodelovanju z muzejem »Ricordi della Grande Guerra a San Martino del Carso« in društvom Soška fronta iz Šempetra. Na ogled bo v soboto, 8. in v nedeljo, 9. novembra med 10.00 in 20.00 (za šole predhodna prijava na tel. 0481-966904).

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljal slikar Sergio Altieri. Odprto od torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

IZOLA

Palača Manzioli: do 7. novembra od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 20.00, razstavlja mozaične izdelke umetnica Megi Uršič Calzi z naslovom »Med starim in novim«.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

SEŽANA

Mala galerija Mira Kranjca: na ogled je razstava slik Rajka Ferka.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

Mestna galerija: v petek, 7. novembra, ob 19.00 odprtje razstave slik in predstavitev monografije Aleksija Kobala z naslovom »Zrcaliti vajenca k soncu«. Umetnika in monografijo bo predstavila Petja Grafenauer; na ogled bo do 27. novembra od ponedeljka do petka od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00, ob nedeljah in praznikih zaprto.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg: do 23. novembra, je na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

Mestna galerija 1: do 9. novembra, retrospektivni izbor slik, grafik, kipov, ilustracij, arhitekturnih in oblikovalskih rešitev Bogdana Groma, pod naslovom »Dva svetova«. Urnik: od 10.00 do 18.00, ob nedeljah od 10.00 do 13.00 ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

Italijanski inštitut za kulturo v Sloveniji, (Kongresni trg 13): do 21. novembra, bo na ogled fotografska razstava, ob stoletnici rojstva italijanske igralke Anne Magnani.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (4. 11. 2008)

Vodoravno: maratonec, alegorija, N. J., omika, Dornik, K. S., Maša, smuk, Beranek, ile, Persi, branač, Tratnik, otec, Ilir, Gregorič, cenenost, Maja, Ari, trtar, las; *na sliki:* Maša Braini.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pimpa
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Porta a porta
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno. Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
15.30 Aktualno: Dnevnik - ameriške volitve
16.15 Aktualno: **La vita in diretta** (vodi **L. Sposini**)

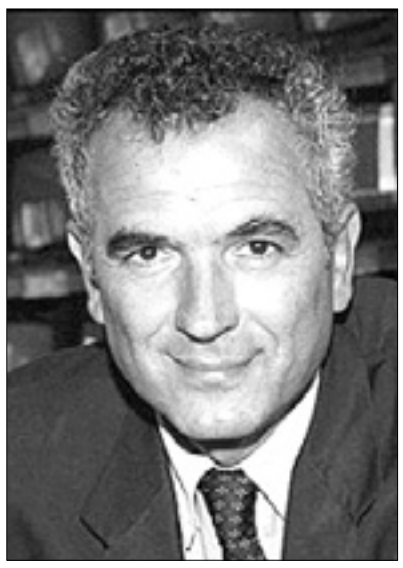

17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: Carramba! Che fortuna
23.10 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik

Rai Due

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy e Polpetta
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
11.30 Variete: Insieme sul Due
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e societa', sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.35 Dnevnik
20.45 Nogomet: Real Madrid - Juventus
22.45 Šport: Un mercoledì da campioni
23.35 Dnevnik

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffé di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Dnevnik
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 Deželne vesti in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Leonardo, sledi Neapolis
15.10 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.10 Nan.: La Nuova Squadra
23.15 Variete: Parla con me
0.00 Aktualno: Dnevnik, vremenska napoved

Rete 4

7.05 Nan.: Vita da strega
7.30 Nan.: Charlie's Angels
8.30 Nan.: Hunter
9.30 Nad.: Febbre d'amore
10.30 Nad.: Bianca
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: My Life
12.40 Nad.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik in vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Ciclone sulla Gimaica (akc., ZDA, '65, r. A. Mackendrick, i. A. Quinn)
18.40 Nan.: Tempesta d'amore
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Il ritorno di Don Camillo (kom., It/Fr, '53, r. J. Duvivier, i. Fernandel, G. Cervi)
23.40 Film: Rimini Rimini - Un anno dopo (kom., It, '88, r. B. Corbucci, G. Capitani, i. A. Roncato)
1.40 Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik: Mattina
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.00 Dnevnik
11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)
13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Resničnostni šov: Amici
17.00 Aktualno: Pomerigginocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Nan.: Amiche mie
23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Mentana)
1.30 Nočni dnevnik

Italia 1

6.10 Nan.: Prima o poi divorzio!
6.35 16.50 Risanke
9.05 Nan: Starsky e Hutch
10.10 Nan.: Supercar
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 16.50 Risanke
14.30 Risanke: Simpsonovi
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
19.35 Resničnostni šov: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Film: **Harry Potter e il calice di fuoco** (fant., VB/ZDA, '05, r. M. Newell, i. D. Radcliffe, E. Watson)

0.10 Film: Donnie Darko (fant., ZDA, '01, i. J. Gyllenhaal)

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra le righe
10.35 Nan.: Don Matteo 4
11.05 Nan.: The flying doctors
11.35 Inf. odd.. A tu per tu
12.00 Tg Flash
13.15 Aktualno: Mestieri che rimangono
13.55 Inf. odd.: ...Attualita'
14.40 Klasična glasba
15.40 Dokumentarec o naravi
19.05 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Qui Tolmezzo
20.10 Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Film: Criminali allo specchio
22.40 Inf. odd.: A casa del musicista
23.35 Mettiamoci al lavoro
23.40 Film: Un poliziotto sull'isola

La 7

6.00 Aktualno: Omnibus
6.30 Aktualno: Omnibus Life
10.10 Aktualno: Due minuti un libro
10.25 Nan.: Il tocco di un angelo
11.30 Nan.: **Matlock**

12.30 Dnevnik, športne vesti
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: Il diabolico complotto del Dr. Fu Manchu (akc., VB, '80, r. P. Haggard, i. P. Sellers)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.30 Aktualno: Exit: uscita di sicurezza
0.00 Nan.: The L World
1.00 Dnevnik

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 10.15 Risan. nanizanka
9.30 Oddaja za otroke
9.45 Naučimo se pesmico z Melito Osojnik
9.55 Zlatko Zakladko
10.25 Knjiga mene briga
10.50 Z glavo na zabavo
11.20 Dok. odd.: Varuhi templja
11.55 Dok. odd.: Izzven
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Polemika
14.35 Dok. odd.: Potovanje na otok galebov
15.00 Poročila
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Risana nan.: Nils Holgerson
16.10 Male sive celice
17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved
17.30 Izob.-svetovalna odd.: Turbulenca
18.25 Žrebanje lota
18.40 Risanka
19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Film: Filmski spodrsljaji
20.00 Film: Enigma (dram/tril., '01, r. M. Apted, i. D. Scott)
22.05 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.15 Omizje
0.30 50 let televizije

Slovenija 2

6.30 9.30, 2.35 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otr. Infokanal
9.00 Tv prodaja, sledi Zabavni infokanal
12.20 Godalni orkester Škofja Loka (pon.)
12.50 Impromptu (odd. o umetnosti glasbe in plesa)
13.10 Vrhunci angleške nogometne lige
14.00 Poljudoznan. nan.: Po poteh Ushuaie
14.30 50 let televizije
14.55 Prava ideja!
15.50 Črno beli časi
16.10 Koktajl
17.25 Mostovi-Hidak (pon.)
18.00 Slovenija danes (Dnevnik Tv Maribor)
18.25 Kronika osrednje Slovenije, sledi Primorska kronika
19.00 Nad.. Jane Eyre
20.00 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem
20.55 Prvi in drugi
21.15 Tv priredba gledališke predstave
0.05 Slovenska jazz scena

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.25 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Globus
15.00 Odbojka: liga prvakov Trento - ACH Bled
16.30 Biker explorer
17.00 Nautilus
17.30 21.40 Avtomobilizem
17.45 Vsedanes: vzgoja in izobraževanje
18.00 Primorski mozaik (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.10, 0.20 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Odmev
20.00 Pogovorimo se o...
20.40 City folk
21.10 Baladoor live music Istralia
22.25 Srečanje z...
23.00 Artevisione
23.30 Iz arhiva po vaših željah

Tv Primorka

11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved
12.00 23.30 Videostrani
18.00 Čas za nas
18.45 Kulturni utrinek
19.00 Športni ponedeljek (pon.)
19.55 EPP
20.30 Objektiv
21.00 Odprta tema
22.00 Polka in Majolka

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Ko se stikajo kulture; 9.00 Rdioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Oprta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Posvetovalnica s psihologom; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30,13.30,14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešetu; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Najlepša viža; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Medenina; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Glasba.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsove Spominčice; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermezzo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: ***http//www.primorski.it/***
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

jasno | zmerno oblačno | oblačno | rahel dež | zmeren dež | močan dež | nevihte | veter | megla | rahel sneg | zmeren sneg | močan sneg | topla fronta | hladna fronta | okluzija | izobara | C središče ciklona | A središče anticiklona

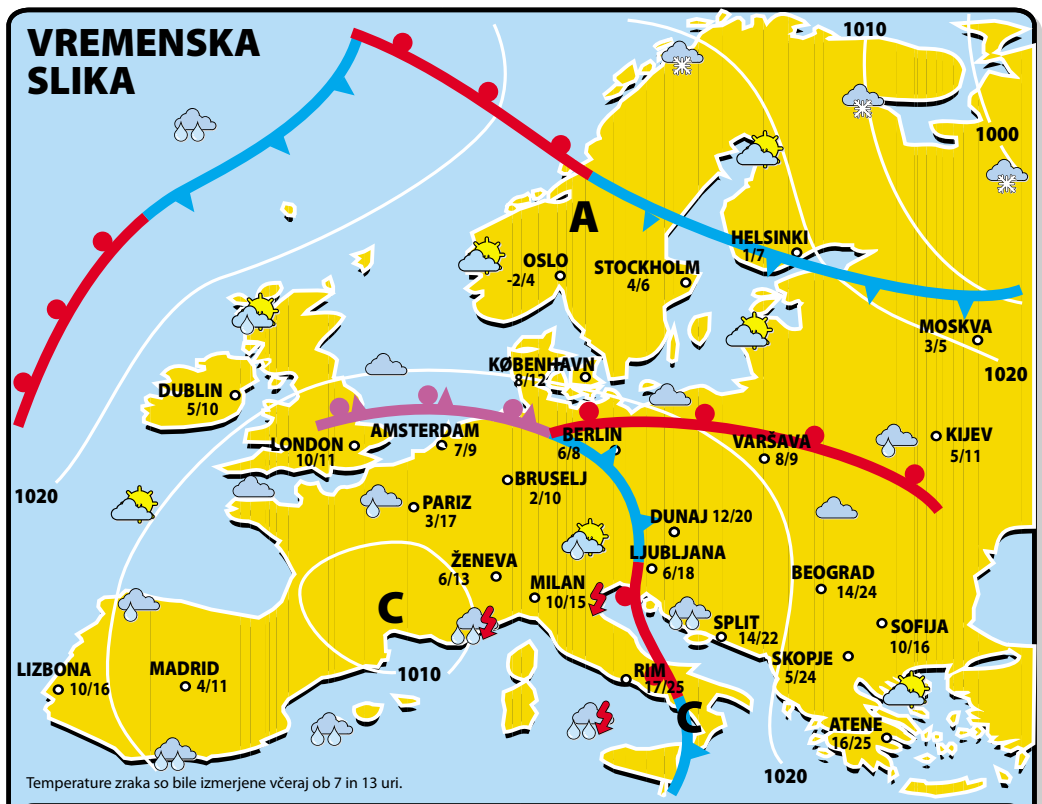

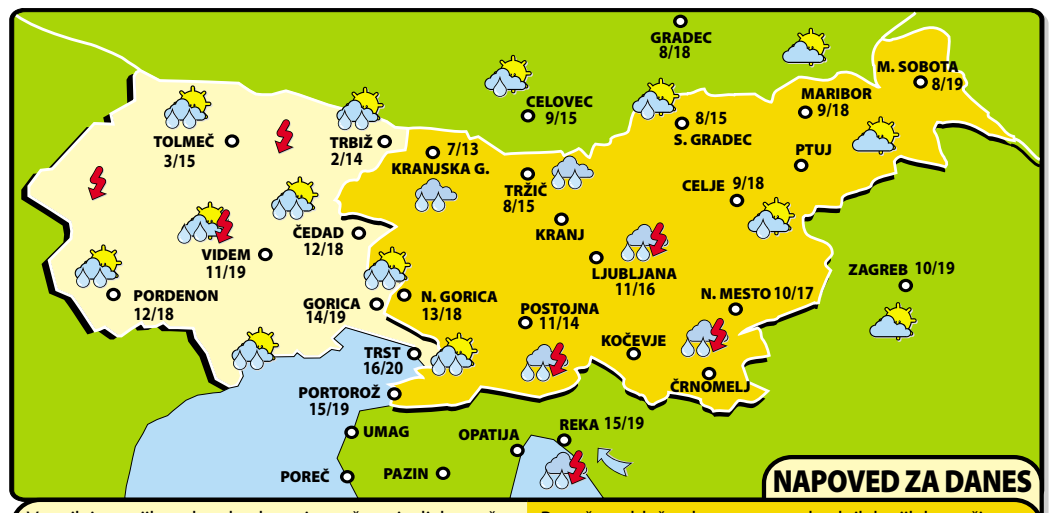

V prvih jutranjih urah se bodo verjetno še pojavljale močne padavine in tudi nevihte; tekom dneva pričakujemo izboljšanje; spremenljivo bo, ponekod se lahko še pojavi kakšna ploha. V večernih urah se bodo verjetno po nižinah pojavljale meglice ali megla.

Pretežno oblačno bo, v severovzhodnih krajih bo večinoma suho vreme. Drugod bo občasno deževalo, deloma z nevihtami. Predvsem v zahodni in južni Sloveniji bodo ob nevihtah možni tudi močnejši nalivi.
Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 12, ob morju 15, najvišje dnevne pa od 12 do 18 stopinj C.

Mediteranska depresija bo v naslednjih dneh še vedno vplivala na vreme pri nas. Pihali bodo južni višinski vetrovi, ki bodo občasno vlažni in nestabilni.

Nad zahodnim in osrednjim Sredozemljem je območje nizkega zračnega pritiska z vremensko fronto, ki bo vplivala tudi na vreme pri nas. Z vetrovi južnih smeri priteka nad naše kraje vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.51 in zatone ob 16.46
Dolžina dneva 9.55

LUNINE MENE
Luna vzide ob 13.04 in zatone ob 22.39

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo danes obremenilen, veliko ljudi bo imelo z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 17,2 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m 14	2000 m 6
1000 m 13	2500 m 3
1500 m 9	2864 m 1

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.34 najvišje 14 cm, ob 22.41 najnižje -26 cm.
Jutri: ob 5.58 najvišje 25 cm, ob 12.48 najnižje -5 cm, ob 17.30 najvišje 8 cm, ob 23.37 najnižje -31 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Ob obali bo oblačno z rahlim do zmernim dežjem, drugod po deželi bodo padavine močnejše z možnimi nevihtami. Na obalnem pasu bo pihal zmeren jugo.

Jutri in v petek bo še nestalno vreme z občasnimi padavinami. Jutri bodo ob morju še možne posamezne nevihte.

KENIJA - Na volitvah v ZDA

Kenijci molijo za zmago Obame

WASHINGTON/KISUMU - Kenijci molijo, da bo demokrat Barack Obama na sedanjih volitvah postal prvi temnopolti predsednik ZDA. Številni so se odpravili v cerkve, da bi se jim izpolnila ta želja. Nekateri so se včeraj pripravljali celo na zabave, na katerih bi čez noč spremljali rezultate ameriških volitev, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Demokratski predsedniški kandidat Barack Obama ima ameriško-kenijske korenine. Njegov oče se je rodil v Keniji, približno uro vožnje od Kisumuja, mesta ob Viktorijinem jezeru, kjer so Obamov portret postavili na ogled na velik pano.

Množica novinarjev se je zbrala v Kogelu, kjer še danes živijo sorodniki in prijatelji Obame, ki bodo skupaj čakali, ali mu bo uspelo postati prvi temnopolti predsednik ZDA. Posebna pozornost je namenjena Sarah Obami, sicer tretji soprogi Barackovega dedka, okrog doma katere v Kogelu veljajo poostreni varnostni ukrepi.

Ameriškim volitvam sta se posvetila tudi vodilna kenijska časnika, ki sta objavila obsežne prispevke o Baracku Obami. Demokratski predsedniški kandidat je pritegnil tudi južnoafriške medije, medtem ko bodo študenti v prestolnici Ugande Kampali rezultate iz ZDA spremljali prek malih ekranov. (STA)

OKOLJE

Solarni taksi na zgodovinski poti okoli sveta

PARIZ - Zgodovinsko pot okoli sveta bo kmalu sklenil t. i. solarni taksi, vozilo, ki ga pogajanja sončna energija. "Oče" trikolesnega vozila z dvema sedežema in prikolico s fotovoltaičnimi panoji Louis Palmer je z njim prevozil že 47.000 kilometrov, pot okoli sveta pa bo decembra sklenil v Poznanu na Poljskem, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Solarni taksi, ki je ime dobil zato, ker je na poti po svetu služil kot taksi za pomembne osebnosti, je svojo pot začel 3. julija lani v švicarskem Lucernu, doslej pa je že prečkal Evropo, Azijo, Avstralijo, Novo Zelandijo in Severno Ameriko.

V ponedeljek se je ustavil v Parizu, od koder ga bo pot vodila še v London in Berlin, sklenil pa jo bo v poljskem Poznanu, kjer bo od 1. do 12. decembra potekala konferenca ZN o podnebnih spremembah.

Na poti po svetu so se z njim popeljale pomembne osebnosti, med njimi generalni sekretar ZN Ban Ki Moon, monaški knez Albert, župan New Yorka Michael Blommberg in jordanski princ Hasan.

Palmer je v ponedeljek med postankom v Parizu ponosno povedal, da je prepotoval devet desetin Zemlje, pri tem pa ni za gorivo plačal niti centa. Ob tem vozilo ni izpustilo niti grama ogljikovega dioksida. Ponosni snovalec solarnega taksija je še poudaril, da se mu vozilo ni praktično nikoli pokvarilo. Od začetka poti pa so izgubili zgolj dva dni za popravilo spojev na vozilu.

Vozilo so izdelale štiri švicarske inženirske šole. Poganja ga sončna energija, ki jo pridobiva iz celice na prikolici, njegov akumulator pa je moč napolniti tudi prek električnega omrežja. Brez polnjenja lahko prevozi 400 kilometrov, njegova največja hitrost pa je 90 kilometrov na uro. (STA)

PRAŽIVALI - Kanadski raziskovalci

Tiranozaver je imel odličen voh

CALGARY - Tiranozaver naj bi imel odlične vohalne sposobnosti, kar je še ena od lastnosti, ki tega krvoločnega plenica potrjuje v vlogi kralja dinozavrov, ugotavljajo kanadski paleontologi. Prepričani so tudi, da je imel boljši vid od sokola in da je lahko tekel hitreje od človeka.

Trojica znanstvenikov z univerze v kanadskem Calgariju je pri preučevanju lobanje tiranozavra, ki je po Zemlji lomastil v obdobju krede pred 65 milijoni let, odkrila, da je imel v možganih velik del namenjen vohalnemu delu. To so odkrili s primerjanjem dela možganov, ki ga vohalnemu organu namenjajo ptice in sesalci, ki se močno zanašajo na svoje vohalne sposobnosti pri odkrivanju svojega plena ali mrhovine. Od vseh dinozavrov je imel tiranozaver največji delež možganov namenjenih vohu, še navajajo znanstveniki. Poleg tega pa so že pred tem vedeli, da je imel odličen vid in da je bil hiter, s čimer se uvršča v sam vrh prehranjevalne verige v svojem času.

Poleg tega so paleontologi odkrili tudi, da so imeli tudi prvi ptiči velik del možganov namenjen vohu. S tem naj bi postavili pod vprašaj sedaj najbolj razširjeno teorijo o evoluciji ptic, ki govori, da naj bi bil pri razvoju ptic najpomembnejši vid, vohalne sposobnosti pa naj bi bile zapostavljene. Kanadski znanstveniki zdaj ugotavljajo, da so predniki današnjih ptic videli in vohali zelo dobro, šele sčasoma so se njihove vohalne sposobnosti zmanjšale. (STA)